

Departament Rybołówstwa
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

PROJEKT

Program Operacyjny „Rybaństwo i Morze” (PO RYBY 2014–2020)

współfinansowany ze środków finansowych
Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego
na lata 2014–2020

Warszawa, Październik 2014 r.

Wykaz skrótów stosowanych w Programie Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”

rozporządzenie o EFMR	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie <i>Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011</i> (Dz. Urz. UE L 149 z 20.05.2014, str. 1)
rozporządzenie o wspólnych przepisach	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. <i>ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006</i> (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320)
rozporządzenie w sprawie WPRyb	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie <i>Wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE</i> (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 22)
dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. <i>ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)</i> (Dz. Urz. L 164 z 25.06.2008, str. 19)
dyrektywa ptasia	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie <i>ochrony dzikiego ptactwa</i> (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7).
dyrektywa siedliskowa	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie <i>ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory</i> (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, późn. zm.).
ustawa o rybołówstwie	ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. <i>o rybołówstwie</i> (Dz. U. Nr 62, poz. 574, z późn. zm.)
CMR	Centrum Monitorowania Rybołówstwa
EFSI	europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne
EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny

ERS	System Elektronicznego Raportowania
FS	Fundusz Spójności
GIOS	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GIJHARS	Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych
GUS	Główny Urząd Statystyczny
HELCOM	Komisja o ochronie środowiska morskiego Morza Bałtyckiego
IRŚ	Instytut Rybołówstwa Śródlądowego
LSR	lokalna strategia rozwoju
LGR	lokalna grupa rybacka funkcjonująca w okresie programowania 2007-2013
MRIRW	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
MiR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MIR-PIB	Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy
MŚ	Ministerstwo Środowiska
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
OIRM	Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego
RLKS	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RLGD	rybacka lokalna grupa działania
SWOT	analiza SWOT (S trenths – mocne strony, W eaknesses – słabe strony, O pportunities – szanse, T hreats – zagrożenia) - obejmuje przeanalizowanie mocnych i słabych stron oraz rozpoznanie zagrożeń i szans danego przedsięwzięcia
SZRWRiR	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa
TFUE	Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej
UM	Urząd Morski
UP	Umowa Partnerstwa
WPRyb	Wspólna Polityka Rybołówstwa
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZPM	Zintegrowana Polityka Morska

Spis treści

Rozdział I	6
Wstęp	6
Rozdział II	8
1. Przygotowanie Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” i zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych	8
1.1. Przygotowanie Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” i zaangażowanie partnerów.....	8
1.2. Wyniki oceny ex-ante	11
2. SWOT i identyfikacja potrzeb	13
2.1 Analiza SWOT i identyfikacja potrzeb.....	13
2.2 Wskaźniki kontekstowe przedstawiające sytuację początkową	33
3. Opis strategii.....	42
3.1. Opis strategii Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”	42
3.2. Szczegółowe cele i wskaźniki rezultatu (art. 27 ust. 4 rozporządzenia o wspólnych przepisach oraz art. 18 ust. 1 lit. b pkt i rozporządzenia o EFMR)	53
3.3. Właściwe Środki i wskaźniki produktu	59
3.4. Opis komplementarności Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” z innymi EFSI	77
3.5. Informacje na temat strategii makroregionalnych lub na rzecz basenów morskich (w stosownych przypadkach) (art. 27 ust. 3 rozporządzenia o wspólnych przepisach).....	81
4. Wymagania dotyczące szczególnych Środków EFMR.....	84
4.1. Opis szczególnych potrzeb obszarów Natura 2000 oraz wkładu Programu Operacyjnego w ustanowieniu spójnej sieci obszarów odbudowy stad ryb określonych w art. 8 rozporządzenia w sprawie WPRyb (art. 18 ust. 1 lit. c rozporządzenia o EFMR)	84
4.2. Opis planu działania na rzecz rozwoju, konkurencyjności i zrównoważonego rybnactwa przybrzeżnego na niewielką skalę (art. 18 ust. 1 lit. i rozporządzenia o EFMR).....	84
4.3. Opis metody obliczania uproszczonych kosztów zgodnie z art. 67 ust. 1 lit. b do d rozporządzenia o wspólnych przepisach (art. 18 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)	85
4.4. Opis metody obliczania dodatkowych kosztów lub utraconych dochodów zgodnie z art. 96 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)	86
4.5. Opis metody obliczania rekompensaty zgodnie z odpowiednimi kryteriami określonymi dla każdego z działań przewidzianych art. 40 ust. 1, art. 54 i art. 67 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)	86

4.6.	Opis celów i środków w odniesieniu do działań na rzecz całkowitego zaprzestania działalności połowowej zgodnie z art. 34 rozporządzenia o EFMR, które należy podjąć w celu zmniejszenia zdolności połowowej zgodnie z art. 22 rozporządzenia w sprawie WPRyb, w tym opis metody obliczania premii, która ma być przyznana w ramach art. 33 i art. 34 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 1 lit. b pkt ii rozporządzenia o EFMR)	87
4.7.	Fundusze wspólnego inwestowania w związku z niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i incydentami środowiskowymi (art. 35 rozporządzenia o EFMR)	89
4.8.	Opis wykorzystania Pomocy technicznej (art. 78 rozporządzenia o EFMR)	90
5.	Szczegółowe informacje na temat zintegrowanego rozwoju terytorialnego	93
5.1.	Informacje na temat realizacji RLKS	93
5.2.	Informacje na temat ZIT (art. 36 ust. 2 rozporządzenia o wspólnych przepisach).....	103
6.	Spełnienie uwarunkowań ex-ante.....	104
6.1.	Identyfikacja mających zastosowanie uwarunkowań ex-ante oraz ocena ich spełnienia	104
6.1.1.	<i>Tabela . Uwarunkowania ex-ante mające zastosowanie do EFMR i ocena ich spełnienia</i>	105
6.1.2.	<i>Tabela . Ogólne uwarunkowania ex-ante mające zastosowanie do EFMR i ocena ich spełnienia.....</i>	114
6.2.	Opis działań, które zostaną podjęte, organów odpowiedzialnych i harmonogramu realizacji tych działań (art. 19 ust. 2 rozporządzenia o wspólnych przepisach)	115
7.	Opis ram wykonania	118
7.1.	Tabela . Ramy wykonania.....	118
7.2.	Tabela . Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania	120
8.	Plan finansowania	124
8.1.	Całkowity wkład EFMR planowany dla każdego roku (w euro).....	124
8.2.	Wkład EFMR i poziom współfinansowania dla priorytetów UE, Pomocy technicznej i innego wsparcia (w euro)	125
8.3.	Wkład EFMR w cele tematyczne EFSI (art. 9 rozporządzenia o wspólnych przepisach)	127
9.	Zasady horyzontalne	128
9.1.	Opis działań, które będą uwzględniać zasady określone w art. 5, art. 7 i art. 8 rozporządzenia o wspólnych przepisach (art. 27 ust. 5 rozporządzenia o wspólnych przepisach)	128
9.2.	Wskazanie orientacyjnej kwoty wsparcia, która zostanie wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu (art. 27 ust. 6 rozporządzenia o wspólnych przepisach)	130
10.	Plan ewaluacji.....	131
11.	Rozwiązania dotyczące wdrażania Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze”	137

11.1.	Określenie władz i instytucji pośredniczących	137
11.2.	Opis procedur monitorowania i oceny (art. 18 ust. 1 lit. m pkt iii rozporządzenia o EFMR)	137
11.3.	Ogólny skład Komitetu Monitorującego (art. 18 ust. 1 lit. m pkt iii rozporządzenia o EFMR)	137
11.4.	Skrócony opis działań informacyjnych i promocyjnych, które mają być przeprowadzone zgodnie z art. 119 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 1 lit. m pkt iv rozporządzenia o EFMR)	139
12.	Informacje na temat organów odpowiedzialnych za wdrażanie systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania	141
12.1.	Organy wdrażające system kontroli, inspekcji i egzekwowania	141
12.2.	Krótki opis zasobów ludzkich i finansowych dostępnych na potrzeby kontroli, inspekcji i egzekwowania w zakresie rybołówstwa	141
12.3.	Główny sprzęt, w szczególności liczba statków, samolotów i helikopterów	142
12.4.	Lista wybranych rodzajów operacji (art. 76 rozporządzenia o EFMR)	144
12.5.	Powiązanie z priorytetami określonymi przez KE	146
13.	Gromadzenie danych	147
13.1.	Ogólny opis działań związanych z gromadzeniem danych przewidzianych na lata 2014–2020	147
13.2.	Opis dotyczący metod przechowywania danych, zarządzania danymi i ich wykorzystania	150
13.3.	Opis sposobu osiągnięcia należytego zarządzania finansami i zarządzania administracyjnego w gromadzeniu danych	151
14.	Instrumenty finansowe	155
14.1.	Opis planowanego wykorzystania instrumentu finansowego	155
14.2.	Wybór Środków EFMR, których wdrażanie jest planowane w ramach instrumentów finansowych	155
14.3.	Orientacyjne kwoty, których wykorzystanie jest planowane w ramach instrumentów finansowych	155
Załączniki do Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”		156

Rozdział I

Wstęp

Podstawowymi aktami prawnymi określającymi strukturę oraz zakres Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” (PO RYBY 2014–2020) są: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Rozporządzenie o EFMR stanowi podstawę do opracowania PO RYBY 2014–2020 oraz wytycza wszystkie podstawowe kierunki interwencji oraz zakres współfinansowania operacji, które będą mogły być realizowane w ramach PO RYBY 2014–2020, ze środków finansowych EFMR. Z kolei rozporządzenie o wspólnych przepisach uzupełnia wskazania co do treści Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, pod kątem komplementarności oraz ujednoczenia zasad wdrażania i przyznawania pomocy z innymi funduszami, które działają w ramach europejskich EFSI i objętymi dokumentem Umowa Partnerstwa.

Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze” kładzie nacisk na długoterminowe cele strategiczne reformy Wspólnej Polityki Rybołówstwa i Zintegrowanej Polityki Morskiej, w szczególności na zrównoważone i konkurencyjne rybołówstwo i akwakulturę, spójne ramy polityczne, umożliwiające dalszy rozwój ZPM, a także zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu rozwój terytorialny obszarów rybackich. Zgodnie ze Strategią Europa 2020 te ogólne cele na lata 2014–2020 przekładają się na sześć unijnych priorytetów EFMR:

- 1) promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy,
- 2) wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy,
- 3) wspieranie wdrażania WPRyb,
- 4) zwiększanie zatrudnienia i spójności terytorialnej,
- 5) wspieranie obrotu i przetwarzania,
- 6) wspieranie wdrażania ZPM.

Powyższe priorytety Unii Europejskiej (UE) przekładają się na zakres interwencji w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”. Na tej podstawie też został określony podział priorytetów PO RYBY 2014–2020, z przyporządkowaniem odpowiednich Środków.

Jednocześnie istotną kwestią jest, iż Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze” wpisuje się w całość wsparcia z funduszy unijnych objętych Umową Partnerstwa. Umowa Partnerstwa jest dokumentem wspólnym dla pięciu funduszy oraz wszystkich liczby programów operacyjnych dla Polski. Wytycza najważniejsze kierunki wsparcia. Jednocześnie, ustala wspólne zasady wdrażania tych programów, w takich kwestiach jak kontrola, monitoring czy ewaluacja i wypełnienie wskaźników. Dlatego też Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze” jest spójny z zapisami ww. dokumentu.

Rozdział II

1. Przygotowanie Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” i zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych

1.1. Przygotowanie Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” i zaangażowanie partnerów

Na wstępie zaznaczyć trzeba, iż konsultacje dotyczące potrzeb środowiska rybackiego i naukowego rozpoczęły się w latach 2010 i 2011, czyli jeszcze przed opublikowaniem przez Komisję Europejską (KE) projektu rozporządzenia o EFMR. Spotkania były zorganizowane oddzielnie dla przedstawicieli rybołówstwa morskiego, rybacktwo śródlądowego, przetwórców ryb oraz środowiska nauki, co zaowocowało licznymi postulatami. Zostały one wykorzystane przez Departament Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zarówno na etapie prac nad ww. projektem rozporządzenia o EFMR, jak również podczas prac nad dokumentami programowymi.

Proces przygotowania Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” koordynuje minister właściwy do spraw rybołówstwa, który będzie pełnić rolę instytucji zarządzającej (IZ). W celu opracowania Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” minister właściwy do spraw rybołówstwa powołał grupę roboczą. W skład grupy roboczej weszli przedstawiciele m.in. organizacji pozarządowych środowisk rybackich oraz ochrony środowiska, przedstawiciele nauki, jak również przedstawiciele instytucji zaangażowanych w tworzenie i realizację PO RYBY 2014–2020. Grupa ta pełni rolę opiniodawczo-doradczą ministra w zakresie m.in. opracowania podziału środków finansowych na poszczególne priorytety, cele szczegółowe i Środki PO RYBY2014–2020, a także opracowania zasad udzielania pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”.

W celu jak najlepszego przygotowania projektu PO RYBY 2014–2020 prace odbywały się zarówno na posiedzeniach plenarnych, jak i w podgrupach tematycznych. W 2013 r. odbyło się **7 spotkań**.

- Posiedzenie plenarne grupy roboczej do spraw opracowywania projektu *Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”* – **26 czerwca 2013 r.**
- Podgrupa do spraw rybołówstwa morskiego – **27 czerwca 2013 r.**
- Podgrupa do spraw akwakultury – **27 czerwca 2013 r.**
- Podgrupa do spraw podejścia terytorialnego (RLKS) – **10 lipca 2013 r. i 6 sierpnia 2013 r.**
- Podgrupa do spraw nauki, gromadzenia danych, ochrony środowiska, Zintegrowanej Polityki Morskiej – **10 lipca 2013 r.**
- Podgrupa do spraw rozwiązań systemowych – **5 sierpnia 2013 r.**

W 2014 r. odbyło się **6 spotkań**.

- Posiedzenia plenarne grupy roboczej do spraw opracowywania projektu *Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”* – **23 stycznia 2014 r. i 29 lipca 2014 r.** Należy dodać, iż posiedzenie plenarne, ze względu na kluczowe znaczenie dla ostatecznego kształtu projektu PO RYBY 2014–2020 odbyło się z udziałem rozszerzonego grona przedstawicieli różnych środowisk.
- Podgrupa do spraw podejścia terytorialnego (RLKS) – **13 lutego 2014 r., 16 kwietnia 2014 r., 15 maja 2014 r. i 24 lipca 2014 r.**

W konsultacjach społecznych projektu PO RYBY 2014–2020 trwających od 11 września do 14 października 2013 r. brały udział organizacje producentów, stowarzyszenia, zrzeszenia rybaków, uczelnie wyższe, urzędy marszałkowskie, LGR-y oraz wiele innych podmiotów (42). Napłynęło około 450 uwag merytorycznych i redakcyjnych, 270 dotyczyło opisów działań w ramach poszczególnych priorytetów zawartych w projekcie PO RYBY 2014–2020. Pozostałe uwagi dotyczyły m.in. analizy SWOT, opisu sektora rybackiego, RLKS, rozwiązań w zakresie wdrażania PO RYBY 2014–2020, zbierania danych, kontroli i egzekwowania oraz ochrony środowiska.

Należy zauważyć, iż najbardziej intensywne prace miały miejsce w podgrupie do spraw podejścia terytorialnego (RLKS). Wynikało to przede wszystkim ze złożoności zagadnień w zakresie wdrażania tego podejścia. Efekty prac znajdują odzwierciedlenie w rozdziale 5.

Ponadto, najważniejszymi kwestiami omawianymi na posiedzeniach pozostałych podgrup tematycznych i posiedzeniach plenarnych były: wybór Środków do realizacji w ramach PO RYBY 2014–2020, wysokość alokacji na poszczególne Środki oraz poziom dofinansowania.

Uwzględniono główny postulat środowiska rybaków morskich, którym było utrzymanie wsparcia w zakresie trwałego i tymczasowego zaprzestania działalności połowowej.

Jednogłośne poparcie miało wsparcie dla szeroko pojętych inwestycji w akwakulturę oraz działań środowiskowych, w tym dla Środka *Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe*. Kilka kwestii jednak wywołało sprzeczne postulaty, między innymi temat wdrażania Środka *Usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury*, czy też Środka *Rekompensaty dla akwakultury ekologicznej*. Ostatecznie w ramach kompromisu postanowiono wdrażać pierwszy z wymienionych Środków, lecz z ograniczoną alokacją. Z kolei, w odniesieniu do Środka *Rekompensaty dla akwakultury ekologicznej*, przychylnono się do zdania większości przedstawicieli środowiska i Środek ten nie został uwzględniony do wdrażania w ramach PO RYBY 2014–2020.

Ostatnie konsultacje społeczne projektu PO RYBY 2014–2020 odbyły się na przełomie lipca i sierpnia 2014 r. i zostały zapoczątkowane na posiedzeniu plenarnym grupy roboczej do spraw opracowywania projektu *Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”* w dniu 29 lipca 2014 r. Następnie, podmioty biorące udział w konsultacjach tj. m. in. organizacje producentów, stowarzyszenia, zrzeszenia rybaków, uczelnie wyższe, urzędy marszałkowskie, LGR-y, mogły nadsyłać uwagi do

projektu PO RYBY 2014–2020 w terminie do dnia 8 sierpnia 2014 r. Przedmiotowe konsultacje były poświęcone podziałowi środków finansowych z EFMR na poszczególne priorytety i Środki PO RYBY 2014-2020.

Odnosnie do debaty nad poziomem alokacji dla poszczególnych priorytetów i Środków, dyskusja skupiała się na trzech priorytetach: *Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy, Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy* i *Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej*. Dyskutowano o względnym zrównoważeniu alokacji dla pierwszych z wymienionych wyżej priorytetów, ze wskazaniem na *Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy*. Zgodne jest to z podejściem polskiego Rządu, jak również szczególnym priorytetem nadanym akwakulturze w reformie WPRyb.

Natomiast sprzeczne postulaty dotyczyły priorytetu *Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej*. Część przedstawicieli środowiska rybackiego, szczególnie reprezentujących sektor akwakultury, postulowała o jak najmniejszą alokację, z kolei pozostała część środowiska, w tym przedstawiciele obecnie funkcjonujących lokalnych grup rybackich, postulowała o zwiększenie alokacji. Ostatecznie zapadła decyzja o pozostawieniu dla tego priorytetu alokacji na poziomie 15% całości środków finansowych przyznanych Polsce z budżetu EFMR

Z innych kwestii postulaty dotyczyły głównie podniesienia alokacji na priorytet *Wspieranie obrotu i przetwarzania*, a w szczególności zapewnienia środków finansowych na realizację Środka *Przetwórstwo produktów rybołówstwa i akwakultury* oraz *Środki dotyczące obrotu* w zakresie przedsięwzięć na rzecz promocji produktów rybnych i rybactwa.

W kwestii poziomu dofinansowania operacji, które będą realizowane w ramach Środków PO RYBY 2014–2020, dyskusja dotyczyła możliwości udzielania 100% dofinansowania. Był to postulat głównie instytutów naukowych oraz organizacji pozarządowych, powołujących się na możliwości, jakie daje art. 95 ust. 3 rozporządzenia o EFMR. Argumentem w tym przypadku jest niezdolność tych podmiotów do ponoszenia jakichkolwiek kosztów w związku z realizacją planowanych przedsięwzięć. Niemniej jednak, mając na uwadze jak najefektywniejsze i racjonalne wydatkowanie środków finansowych oraz doświadczenia z okresu programowania 2007–2013, IZ postanowiła ograniczyć do minimum wkład z PO RYBY 2014–2020 na poziomie 100% kosztów kwalifikowanych dla beneficjentów innych niż podmioty administracji publicznej. Ma to zapewnić znaczne zwiększenie poziomu dofinansowania w stosunku do średniej przewidzianej w ramach EFMR (50% kosztów kwalifikowalnych), a jednocześnie zapewnia udział wkładu własnego beneficjentów, co ograniczy do minimum realizację operacji zbytecznych lub nieprzydatnych dla sektora.

Powyższe kwestie, choć w części niezajdujące odzwierciedlenia w PO RYBY 2014–2020, były niezbędne do wstępnego ustalenia alokacji na priorytety oraz zasad realizacji PO RYBY 2014–2020.

1.2. Wyniki oceny ex-ante

1.2.1. Opis procesu oceny ex-ante

W 2013 r. MRiRW, ogłosiło postępowanie przetargowe na wykonanie oceny ex-ante Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”. W wyniku procedury przetargowej, wyłoniony został wykonawca, tj. firma EU Consult Sp. z o.o.

Przedstawiciel wykonawcy oceny ex-ante Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”, brał udział w spotkaniach grupy roboczej do spraw opracowania projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”. Między wykonawcą oceny ex - ante, a zamawiającym miała miejsce stała korespondencja mailowa oraz kontakty telefoniczne, celem sprawnego przeprowadzenia oceny ex-ante. Jednocześnie miało miejsce indywidualne spotkanie z wykonawcą w siedzibie MRiRW, podczas którego został on zaznajomiony z aktualnymi informacjami na temat PO RYBY 2014–2020. W styczniu 2014 r. firma EU – Consult Sp. z o.o. przekazała, za pośrednictwem poczty elektronicznej, pierwszy raport z oceny ex-ante Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”. W wyniku dalszych konsultacji z IZ PO RYBY 2014–2020, treść raportu z oceny ex-ante ewoluowała aż do osiągnięcia tekstu finalnego.

Informacja dotycząca postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”.

W dniu 21 sierpnia 2013 r. MRiRW udzieliło zamówienia Zachodniopomorskiemu Uniwersytetowi Technologicznemu w Szczecinie na sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”. Podstawę opracowania *Prognozy* stanowił projekt Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” z dnia 29 sierpnia 2013 r., który w dniu 3 września 2013 r. został przedłożony kierownictwu MRiRW.

W związku z koniecznością zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”, w terminie od dnia 3 do dnia 23 października 2013 r. MRiRW zorganizowało konsultacje społeczne projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” oraz sporządzonego przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie projektu *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”*. Szczegółowa informacja dotycząca konsultacji społecznych oraz projekty ww. dokumentów zostały zamieszczone na stronie internetowej MRiRW. Ponadto, papierowa wersja tych projektów została udostępniona do wglądu w siedzibie MRiRW. W terminie 21 dni, przewidzianym na te konsultacje, nie złożono żadnych uwag i wniosków do ww. projektów dokumentów.

W celu uzyskania wymaganych ustawą opinii w ramach prowadzonego postępowania, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przesłało Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, Dyrektorowi Urzędu Morskiego w Gdyni, Słupsku i Szczecinie do zaopiniowania projekt Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” wraz z projektem *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”*. W odpowiedzi na

wniosek MRiRW w sprawie wydania stosownych opinii, Główny Inspektor Sanitarny nie wniósł uwag, a Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie i Dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku wydali pozytywne opinie. Z kolei zgłoszone przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni uwagi do ww. projektów dokumentów zostały rozpatrzone i wzięte pod uwagę w trakcie dalszych prac nad ostateczną wersją Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” oraz *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”*.

Formalny odbiór *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”* nastąpił w dniu 6 grudnia 2013 r.

W trakcie dalszych prac na projektem Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”, w dniu 20 maja 2014 r. została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE ostateczna wersja rozporządzenia o EFMR, a także został przedstawiony kolejny (trzeci) projekt *szablonu i wytycznych dotyczących treści programu operacyjnego EFMR na lata 2014–2020* (wersja z dnia 11.06.2014 r.).

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w powyższych dokumentach zakres wsparcia oferowanego w ramach EFMR został ostatecznie potwierdzony i zarazem rozszerzony. Mając to na uwadze oraz zważywszy na przedstawioną w projekcie *Wytycznych „logikę interwencji EFMR”*, dotychczasowy projekt Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” został poddany aktualizacji (w tym zostały dodane nowe Środki, nieplanowane we wcześniejszych projektach rozporządzenia o EFMR). W związku z tym zaszła konieczność poddania uzupełnieniu sporządzonej wcześniej *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”*.

W dniu 23 września 2014 r. MRiRW zawarło umowę z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie na sporządzenie uzupełnienia prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”.

W dniu 9 października 2014 r., sporządzony przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie projekt uzupełnienia prognozy oddziaływania na środowisko oraz projekt Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”, zostały przesłane do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Głównego Inspektora Sanitarnego, Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, Słupsku i Szczecinie w celu uzyskania wymaganych opinii. Jednocześnie, w terminie od dnia 10 do dnia 30 października 2014 r. trwają konsultacje społeczne ww. projektów dokumentów. Szczegółowa informacja dotycząca konsultacji społecznych oraz projekty ww. dokumentów zostały zamieszczone na stronie internetowej MRiRW. Ponadto, papierowa wersja tych projektów została udostępniona do wglądu w siedzibie MRiRW.

1.2.2. Przegląd zaleceń osób przeprowadzających ocenę ex-ante oraz krótki opis sposobu ich uwzględnienia

Rozdział zostanie uzupełniony po zakończeniu procesu oceny ex-ante, który wykonuje podmiot wskazany w podrozdziale 1.2.1.

2. SWOT i identyfikacja potrzeb

2.1 Analiza SWOT i identyfikacja potrzeb

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY
Mocne strony	<ol style="list-style-type: none">1. Doświadczona i wykwalifikowana kadra rybacka oraz długa tradycja polskiego sektora rybackiego. W tym kontekście należy zauważyć, iż pomimo ogromnej restrukturyzacji floty, w 2011 r. łączna liczba zatrudnionych przez armatorów jednostek rybackich wyniosła 1 212 osób.2. Doświadczone zaplecze naukowo-doradcze i potencjał innowacyjny. W Polsce istnieje kilka instytutów naukowo-badawczych oraz szkół wyższych z wieloletnim doświadczeniem i wykwalifikowaną kadrą. Ich potencjał jest o tyle istotny, iż brały one udział również we wdrażaniu funduszy dla rybactwa w latach 2004–2006 oraz 2007–2013. Są to:<ul style="list-style-type: none">▪ Morski Instytut Rybacki – PIB w Gdyni,▪ Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie,▪ Akademia Morska w Szczecinie,▪ Akademia Morska w Gdyni.3. Znaczna liczba zmodernizowanych portów rybackich. Zauważyć należy, iż wyładunki polskich statków rybackich są silnie skoncentrowane w kilku portach. Około połowa wyładunków (48%) w latach 2004–2011 została zrealizowana w dwóch portach: Kołobrzegu i Władysławowie. Aż 90% wyładunków było obsługiwanych tylko przez 10 portów rybackich na 69 portów i przystani rybackich łącznie. Po Kołobrzegu i Władysławowie, w następnej kolejności należy wymienić: Hel, Ustkę, Darłowo, oraz w mniejszym zakresie Gdynię, Dziwnów, Świnoujście, Łebę i Jastarnię. Wykaz portów oraz przystani morskich, miejsc rejestracji i postoju jednostek rybackich w regionie Wybrzeża Zachodniego, Wybrzeża Środkowego, Wybrzeża Wschodniego i Zalewu Wiślanego w 2011 r. przedstawia załącznik nr 5 do PO RYBY 2014–2020.4. Flota rybacka przystosowana do prowadzenia zróżnicowanej działalności połowowej. Większość polskich statków rybackich, w zależności od potrzeb może prowadzić połowy zarówno ryb pelagicznych (szprota i śledzia), jak i dorsza.5. Specyfika rybołówstwa śródlądowego. Obecnie odłowy profesjonalne w wodach śródlądowych wynoszą ok. 3 tys. ton. Wielkość połowów prowadzonych przez rybaków zawodowych na przestrzeni ostatnich lat wyraźnie ulegała zmniejszeniu na rzecz połowów o charakterze rekreacyjnym. Szacuje się, że w połowach wędkarskich w Polsce odławianych jest 10–15 tys. ton ryb, natomiast amatorski połów ryb uprawia czynnie około 1,5 mln osób. Rybołówstwo śródlądowe w Polsce jest prowadzone w sposób zupełnie odmienny od metod stosowanych w rybołówstwie morskim, a co za tym idzie, również zakres wsparcia finansowego powinien być adekwatny do potrzeb
Słabe strony	<ol style="list-style-type: none">1. Polska nadal dysponuje doświadczoną i wykwalifikowaną kadrą rybacką. Niemniej duży niepokój budzi stale malejąca atrakcyjność zawodu rybaka i brak zainteresowania młodych ludzi pracą w tym zawodzie. Jest to poniekąd skutek braku kształcenia w tym zawodzie na poziomie zawodowym oraz wyższym, a także odejścia rybaków do innych zawodów.2. Niska jakość produktów rybactwa, w tym utrata jakości na etapie wyładunku.3. Znaczna część floty, ze względu na wiek, a co za tym idzie stan technologiczny, nie jest przystosowana do najnowszych rozwiązań.4. Niechęć środowiska rybackiego i przedstawicieli lokalnego biznesu do angażowania się we współpracę z organizacjami społecznymi i naukowymi. Przejawia się to również obawą części rybaków przed nowymi wyzwaniami dotyczącymi rozwoju.5. Zawód rybaka o dużym poziomie uciążliwości. Wynika to z kilku czynników, wśród których należy wymienić przede wszystkim konieczność pracy

	<p>w zmieniających się warunkach meteorologicznych. Ponadto, wpływ na to ma w największej mierze zaawansowany wiek polskiej floty rybackiej. Według stanu na 2011 r., najstarsza flota bałtycka stacjonuje w porcie Jastarnia. Średni wiek kutra w tym porcie to aż 52 lata, a łodzi–30 lat. Sytuacja nie jest o wiele lepsza w pozostałych portach, w których wiek floty kutrowej i łodziowej wynosi odpowiednio: Darłowo (51 i 28 lat), Dziwnów (51 i 18 lat), Łeba (49 i 23 lata). Wszystko to powoduje, że bezpieczeństwo i komfort pracy rybaka jest jednym z niższych w gospodarce.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Brak substytucyjności gatunkowej. Polskie statki rybackie poławiają w zasadzie jedynie 3 gatunki ryb, tj. dorsza, szprota i śledzia. Wszystkie one są regulowane limitami połowowymi i wpływają bezpośrednio na możliwości dywersyfikacji połowów. 7. Niewystarczająca ilość badań z zakresu wzajemnego oddziaływania między rybołówstwem, a gatunkami niecelowymi, a także wpływem rybołówstwa na ekosystem morski. Wpływa to na trudność oszacowania oddziaływania na rybołówstwo gatunków konfliktowych takich jak: kormoran, wydra, czapla, foki. Jeśli chodzi o wody śródlądowe, szczególnie dotkliwe są straty powodowane przez kormorana na wodach śródlądowych, zarówno w rybołówstwie, jak i hodowli ryb. Problemem jest również brak rzetelnych danych w zakresie skali problemu (liczb lub procentowego udziału strat w stosunku do dochodów). 8. Zaburzona ciągłość dróg migracji ryb dwuśrodowiskowych. Do tego dochodzi element konfliktu interesów pomiędzy poszczególnymi użytkownikami wód płynących w odniesieniu do realizacji inwestycji udrażniających trasy migracji ryb dwuśrodowiskowych. Jakikolwiek piętrowanie daje korzyści użytkownikom wód, z uwagi na to nie są oni chętni do realizowania tego typu inwestycji. Jednakże, ze względu na zachowanie zasobów wód, szczególnie anadromicznych (migrujących) gatunków ryb, konieczne jest przekonanie użytkowników wód o potrzebie budowy dróg migracji oraz wsparcie w zakresie EFMR mniejszych inwestycji w celu udrożnienia tych dróg. 9. Wysoka energochłonność rybołówstwa. Dla przykładu jednostka o długości ok. 26 metrów zużywa 87 litrów oleju napędowego na godzinę, co oprócz wyników ekonomicznych, przekłada się również na zanieczyszczenie powietrza i nieefektywność energetyczną. 10. Brak odpowiedniej infrastruktury niezbędnej do zagospodarowania przyłowów (niechcianych połowów) w miejscach wyładunku. 11. Duża liczba niezmodyfikowanych przystani rybackich. Występuje jednocześnie, konieczność uzupełnienia infrastruktury portowej, w szczególności pod kątem zagospodarowania przyłowów. 12. Bardzo ograniczone wsparcie dla rybołówstwa śródlądowego. Jak wspomniano w słabych stronach, ten segment gospodarki charakteryzuje się własną specyfiką. Jest to gospodarka rybacka oparta zdecydowanie bardziej na metodach hodowli ryb, niż na metodach stosowanych w rybołówstwie morskim. Powiązanie wsparcia z pomocą przyznawaną w zakresie sektora rybołówstwa morskiego, nie uwzględnia m.in. faktu, iż w niektórych państwach członkowskich w ramach rybołówstwa śródlądowego, nie używa się do połowów statków. Zamiast tego, używane są mniejsze łodzie, które służą głównie do transportu sprzętu i inne urządzenia oraz stosowane metody nieobjęte wsparciem w ramach przedmiotowego projektu
<p>Szanse</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podtrzymanie tradycji zawodu rybaka. Szacunkowa całkowita wielkość zatrudnienia we flocie bałtyckiej poławiającej w 2011 r. i znajdującej się w Rejestrze Statków Rybackich na koniec tego roku, określona na podstawie średnich wyników dla poszczególnych segmentów floty, wyniosła 2 203 osoby. W przeliczeniu na pełne etaty (FTE) liczba zatrudnionych wynosiła 2 066 osób. 2. Jednocześnie, odpowiednie i nowoczesne warunki pracy na statkach rybackich oraz w portach lub miejscach wyładunku mogą przyczynić się do napływu młodych ludzi do tego zawodu. Jest to szczególnie istotne z uwagi na zauważalny zanik zawodu rybaka. Tym samym zostanie utrzymana wieloletnia tradycja wykonywania zawodu rybaka w Polsce. 3. Kluczowym jest wzrost konkurencyjności produktów rybactwa. Szansą jest

	<p>wykorzystanie, pomimo obserwowanej w poszczególnych latach stagnacji w spożyciu ryb, istniejącego potencjału rynkowego dla sprzedaży ryb i produktów rybnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Dywersyfikacja źródeł dochodów rybaków oraz zwiększenie wartości dodanej produktów rybactwa. Jest to głównie związane z małą liczbą dni połowowych dla polskich jednostek rybackich. Średnia liczba takich dni bowiem wynosi ok.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 90,5 w 2007 r., ▪ 72,5 w 2008 r., ▪ 74,7 w 2009 r., ▪ 74 w 2010 r., ▪ 76,9 w 2011 r. , ▪ 81,4 w 2012 r., ▪ 85,5 w 2013 r. 5. Ograniczenie przyłówów ptaków i ssaków morskich przez zastosowanie innowacyjnych technik połowu i środków technicznych. 6. Efektywne wdrożenie środków ochrony i odbudowy morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich. W ramach procesu regionalizacji, w regionie Morza Bałtyckiego został powołany BaltFish, w skład którego wchodzi dyrektorzy do spraw rybołówstwa państw regionu. BaltFish opracowuje rekomendacje związane z m.in. wdrożeniem zapisów WPRyb w zakresie opracowania, rozwijania i wdrażania środków ochrony a także innej współpracy regionalnej. W kontekście takich działań znaczącym jest fakt, że jednym z elementów współpracy regionalnej będzie polskie przewodnictwo w BaltFish planowane w latach 2015/2016. 7. Osiągnięcie stanu zasobów ryb wykorzystywanych gospodarczo - powyżej poziomu MSY (maximum sustainable yield – maksymalny podtrzymywalny połów). Zgodnie z reformą WPRyb, jest jednym z podstawowych celów do osiągnięcia przez UE. Jest to konieczne do osiągnięcia do 2015 r., tam gdzie to możliwe, ale nie później niż do 2020 r. 8. Odbudowa populacji ryb dwuśrodowiskowych. Dotychczas był wdrażany plan odbudowy populacji węgorza, niemniej jednak jest wskazane uwzględnienie w takich planach, na mocy przepisów wspólnotowych, również innych gatunków zagrożonych. Polsce zależy w szczególności na opracowaniu i wdrożeniu planu gospodarowania zasobami węgorza, ochrony certy, siei oraz restytucji jesiotra ostronosego. 9. Zmniejszenie wpływu na zmianę klimatu przez modernizację sprzętu na jednostkach połowowych. Ze względu na wiek statków floty rybackiej oraz brak wsparcia na wymianę jednostek na nowe, większość użytkowanych jednostek wymaga gruntownej modernizacji pod kątem zmniejszenia emitowanych zanieczyszczeń. 10. W zakresie rybołówstwa śródlądowego istnieje możliwość lepszego wykorzystania potencjału ryb słodkowodnych. Działalność tego sektora polega na zrównoważonym wykorzystywaniu możliwości produkcyjnych wód, przy czym zasoby ryb są eksploatowane równocześnie i w różnym stopniu przez rybaków zawodowych i potężną rzeszę wędkarzy (ok. 1 500 000 wędkarzy czynnych). Zarządzanie zasobami ryb, ich ochrona oraz szczegóły gospodarki zarybieniowej są prowadzone w zgodzie z 10-letnim planem gospodarki rybackiej – operat rybacki (opracowywany dla poszczególnych obwodów rybackich wydzielanych na wodach publicznych)
<p>Zagrożenia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bez znaczącego wsparcia finansowego, należałoby się liczyć z nieosiągnięciem głównych celów WPRyb i powiązanej z nią polityki środowiskowej, np. osiągnięcia poziomu MSY. 2. Zanik zawodu rybaka. Wynika to głównie z ograniczeń połowowych, a co za tym idzie znacznie zmniejszonej rentowności prowadzenia takiej działalności. Do tego dodać należy ryzyko zawodowe oraz wymagające warunki jego uprawiania. Sumując, w konkurencji z innymi zawodami, zawód rybaka stanowi mało atrakcyjną alternatywę. 3. Przyłów organizmów morskich inny niż docelowy, np. makreli, niepoławianej

	<p>zasadniczo przez polskich rybaków.</p> <p>4. Zbytnie obciążenie finansowe dla rybaków, w tym ograniczenie obszaru połowów dla rybołówstwa przybrzeżnego, związane z koniecznością wdrożenia środków ochrony zasobów i środowiska morskiego. Nowym elementem dodatkowo zagrażającym działalności rybaków są coraz częstsze ograniczenia obszaru połowów dla rybołówstwa ze względu na wzrost zainteresowania innych użytkowników obszarami morskimi (np. budowa farm wiatrowych, obecność instalacji gazowych, trasy transportu morskiego). W przypadku Polski, chodzi również o szkody wyrządzane przez rosnącą populację fok szarych. Wsparcie i zastosowanie nowych rozwiązań będzie ograniczać konflikt na linii rybacy – gatunki chronione i może służyć ochronie morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich.</p> <p>5. Spadek populacji cennych gatunków ryb Morza Bałtyckiego (w przypadku Polski dotyczy to w szczególności populacji dorsza bałtyckiego, gatunku zarządzanego na poziomie UE). Stwierdzić należy, że w związku z dynamicznymi zmianami zachodzącymi w składzie ichtiofauny Morza Bałtyckiego, niepewnością doradztwa naukowego ICES w tym zakresie, oraz wahaniami dostępności możliwości połowowych (limitów połowowych), dochodzi do czasowej nierównowagi pomiędzy zdolnością połowową, a dostępnymi zasobami. Pomimo zredukowania zdolności połowowej o ponad 40% (od dnia przystąpienia Polski do UE do końca 2013 r.) przeważająca część floty bałtyckiej zalicza się do rybołówstwa przybrzeżnego i nie posiada alternatywnych w stosunku do Morza Bałtyckiego łowisk. Z tego powodu niezbędne jest podjęcie stosownych działań w celu osiągnięcia równowagi pomiędzy zdolnością połowową, a dostępnymi zasobami, oraz jednocześnie zwiększenia ekonomiczności prowadzenia działalności połowowej.</p> <p>Jeśli chodzi o wody śródlądowe należy wskazać na zmniejszanie się populacji zasobów węgorza i łososia, jak również zmniejszanie efektywności zarybień tych wód</p>
<p>Identyfikacja potrzeb na podstawie analizy SWOT</p>	<p>Potrzeba 1.1. Podniesienie rentowności podmiotów sektora rybołówstwa, w tym dywersyfikacja działalności i zróżnicowanie źródeł dochodów podmiotów rybołówstwa.</p> <p>Potrzeba 1.2. Zrównoważone zarządzanie zasobami wód morskich i śródlądowych.</p> <p>Potrzeba 1.3. Efektywniejsze wykorzystywanie zasobów oraz innowacyjne wykorzystanie odrzutów i przyłowów.</p> <p>Potrzeba 1.4. Wzmocnienie współpracy oraz powiązań nauki z sektorem rybackim.</p> <p>Potrzeba 1.5. Wykorzystanie środowiskowych i społecznych uwarunkowań rybołówstwa śródlądowego w celu różnicowania prowadzonej działalności.</p> <p>Potrzeba 1.6. Tymczasowe zwiększenie ekonomiki działalności połowowej przez kontynuację w ograniczonym zakresie programów trwałego i tymczasowego zaprzestania działalności. Pozwoli to, z jednej strony na zrekompensowanie rybakom niesprzyjających warunków ekonomicznych dla prowadzenia połowów, z drugiej zaś będzie to przejściowy element ochrony zasobów</p>
<p>Spójność analizy SWOT z postępowaniem w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska przez rozwój i wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>	<p>Ze wszystkich priorytetów UE wybranych do realizacji w PO RYBY 2014–2020 priorytet <i>Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy</i> jest priorytetem w największym stopniu związany z wdrażaniem dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej. Stan środowiska morskiego jest opisany w dokumencie pt., <i>Wstępna ocena stanu środowiska wód morskich polskiej strefy Morza Bałtyckiego</i>” (http://www.gios.gov.pl/bip/zalaczniki/konsultacje_spoeczne/folder_A/wstepna_ocena_stanu_srodowiska_wod_morskich.pdf).</p> <p>Poprawa stanu środowiska Morza Bałtyckiego jest problemem, w którego rozwiązanie są zaangażowane wszystkie państwa nadbałtyckie należące do UE. W dyrektywie ramowej w sprawie strategii morskiej, w zakresie osiągnięcia dobrego stanu środowiska wód morskich zostały wyznaczone ramy czasowe do</p>

	<p>2020 roku. W związku z tym kwestia wdrażania tej dyrektywy oraz działania na rzecz osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego są ściśle powiązane (spójne) z kwestiami zbierania danych rybackich (WPZDR), w tym monitoring ichtiologicznym i obserwacją przyłówów ptaków i ssaków morskich. Ponadto, nowy fundusz współfinansuje realizację polityki morskiej oraz w swoich założeniach ma wspierać innowacyjne projekty (np. zastępowanie sieci rybackich bardziej selektywnymi narzędziami w celu ograniczenia odrzutów) oraz rozwój nowych technologii, które mogłyby prowadzić do obniżenia negatywnego wpływu działalności połowowej i hodowli ryb na środowisko (ograniczenia fizycznego i biologicznego oddziaływania połowów na ekosystem lub dno morskie). Inne działania, które mogłyby być finansowane z tego źródła to, np. usuwanie porzuconych narzędzi połowowych (usuwanie tzw. sieci-widm), budowa lub instalacja urządzeń służących ochronie i rozwojowi fauny i flory wodnej, gromadzenie danych i doradztwo naukowe oraz zacieśnianie współpracy między rybakami a naukowcami. Art. 40 rozporządzenia o EFMR wprost wskazuje, iż ze środków finansowych EFMR mogłyby być finansowane działania związane z zarządzaniem chronionymi obszarami morskimi (w tym obszarami Natura 2000), poprawą ich stanu i monitorowaniem</p>
<p>Szczególne potrzeby dotyczące zatrudnienia, środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków oraz wspierania innowacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W związku z dalszym ograniczaniem potencjału połowowego, między innymi przez kontynuację w ograniczonym zakresie trwałego i tymczasowego zaprzestania działalności połowowej, zostaną podjęte kroki na rzecz dywersyfikacji zatrudnienia rybaków. Szczególnie ważną potrzebą jest wspieranie poszukiwania i podejmowania przez rybaków pracy uzupełniającej w stosunku do działalności połowowej. Dodatkowym elementem służącym zachowaniu istniejących miejsc pracy jest różnicowanie dochodów funkcjonujących podmiotów rybołówstwa, w zakresie gospodarki uzupełniającej dotychczasową działalność. 2. W zakresie innowacji szczególną potrzebą jest ulepszanie sprzętu połowowego w kierunku jego większej selektywności oraz ulepszanie technik służących łagodzeniu skutków zmian klimatu. 3. Ponadto ważną potrzebą jest opracowanie innowacyjnych technologii zagospodarowania i przechowywania niechcianych połowów (tzw. odrzutów), zarówno na statkach rybackich, jak i w procesie przetwarzania. Będzie temu służyć również stworzenie odpowiedniego systemu organizacji i zarządzania takim procesem. 4. Ze względu na ograniczony zakres wsparcia oferowany w rozporządzeniu o EFMR Polska nie przewiduje szczególnych potrzeb w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków. 5. W związku z koniecznością ochrony fauny Morza Bałtyckiego istotną potrzebą jest usuwanie oraz unieszkodliwianie utraconych lub porzuconych narzędzi połowowych, takich jak sieci i inne narzędzia wykorzystywane w działalności komercyjnej i połowowej. Zalegające najczęściej na dnie morza narzędzia będą usuwane przez podmioty prowadzące działalność rybacką wspólnie z prośrodowiskowymi organizacjami pozarządowymi. Komplementarnie do tych działań, jest konieczne wsparcie w portach rybackich, przystaniach i miejscach wyładunków w objekty i sprzęt do zbiórki i unieszkodliwiania usuniętych odpadów. Waga problemu wynika głównie z potrzeby kontynuacji przeprowadzonego przez WWF Polska projektu usuwania sieci z dna Bałtyku oraz z PO RYBY 2007–2013 w 2014 r. W ramach tego typu projektów w przeliczeniu na 1 dzień pracy 1 jednostki usuwano, ok. 200–250 kg odpadów, głównie sieci. 6. Środki pochodzące z Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” będą stanowić wsparcie dla opracowania i wdrożenia środków ochrony wynikających z reformy WPRybn, w szczególności do opracowania środków ochrony i zrównoważonej eksploatacji żywych zasobów morza oraz środków technicznych ograniczających niechciany przyłów. Mają również wspierać innowacyjne projekty (np. zastępowanie sieci rybackich bardziej selektywnymi narzędziami w celu ograniczenia odrzutów) oraz rozwój nowych technologii, które mogłyby prowadzić do obniżenia negatywnego wpływu działalności połowowej i hodowli

ryb na środowisko (ograniczenia fizycznego i biologicznego oddziaływania połowów na ekosystem lub dno morskie)

dane liczbowe – Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY
Mocne strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesne zaplecze dydaktyczne oraz doświadczona kadra naukowa. Wymienić należy w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie, ▪ Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, ▪ Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, ▪ Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, ▪ Akademię Rolniczą w Poznaniu, ▪ Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. 2. Wysoko wykwalifikowana kadra zarządzająca obiektami akwakultury. 3. Nowoczesne gospodarstwa pstrągowe i zmechanizowane gospodarstwa karpiove. Należy zauważyć, iż wśród krajów należących do UE, Polska jest jednym z czołowych producentów pstrąga. Historia chowu i hodowli pstrąga liczy w naszym kraju ponad 100 lat. Polska jest również jednym z największych producentów karpia (obok Czech, Niemiec i Węgier). Roczna produkcja karpia handlowego waha się w granicach 17–18 tys. ton i praktycznie w całości jest przeznaczona na rynek krajowy. 4. Trwający proces modernizacji obiektów akwakultury oraz ulepszenia infrastruktury. 5. Pozytywny wpływ stawów na jakość wody w zlewni, poprawę retencji oraz utrzymanie bioróżnorodności. 6. Duży potencjał pozaprodukcyjny (turystyczny i środowiskowy) obiektów akwakultury ze względu na ich położenie przyrodnicze i kształtowanie środowiska oraz tradycyjne metody chowu i hodowli. Gospodarstwa takie mogą oferować również usługi dodatkowe związane z prowadzoną produkcją ryb (np. agroturystyka, łowiska wędkarskie, przetwórstwo ryb, gastronomia). 7. Istniejące profesjonalne zaplecze doradcze z zakresu marketingu, ekonomii i biznesu
Słabe strony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka kapitałochłonność inwestycji, np. budowa 1 ha stawu karpiovego jest to wydatek rzędu co najmniej 100 tys. zł. Jeśli chodzi natomiast o gospodarstwa typu pstrągowe jest – wydatek rzędu 20 tys. zł netto na 1 tonę produkcji. 2. Niskie zróżnicowanie produktów akwakultury – dominacja w produkcji karpia i pstrąga. 3. Przywiązanie do standardowych i tradycyjnych systemów zarządzania i organizacji produkcji. Kwestia ta dotyczy akwakultury karpiovego. Gospodarstwa prowadzące taką produkcję od lat opierają się na tradycyjnym systemie prowadzenia produkcji, z niewielkim zastosowaniem nowoczesnych technologii. 4. Wysokie straty finansowe powodowane chorobami ryb oraz oddziaływaniem zwierząt wolno żyjących. Szczególnie wysokie straty powodują kormoran, wydra, czapla i bóbr, np., szacuje się, iż powodujący największe szkody kormoran zjada rocznie ok. 12 800 ton ryb na wodach śródlądowych. 5. Restrykcyjne procedury oraz przepisy unijne i krajowe wpływające na rozwój akwakultury śródlądowej, w szczególności w zakresie ochrony środowiska i polityki wodnej. 6. Brak konsolidacji inicjatyw producentów w zakresie działań rynkowych. W szczególności objawia się to słabością w negocjacjach z sieciami handlowymi kupującymi produkty gospodarstw akwakultury. Producenci negocjują w większości indywidualnie lub w małych grupach, ze względu na brak silnego reprezentanta. 7. Starzejąca się kadra zarządzająca, w tym właściciele przedsiębiorstw akwakultury. 8. Brak map i baz danych dotyczących terenów przeznaczonych do rozwoju

	<p>akwakultury. Uniemożliwia to zaplanowanie strategicznego rozwoju akwakultury w Polsce.</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Niska rentowność gospodarstw akwakultury, które prowadzą działalność w sposób tradycyjny i niezdywersyfikowany. Dotyczy to w szczególności sektora akwakultury karpiowej. Koszt produkcji 1 kilograma karpia, zależnie od warunków przyrodniczych, waha się od 4 do 11,50 zł, natomiast średnia cena zbytu w 2013 r. wynosiła ok. 8,50 zł. 10. Ogromnym problemem jest częste występowanie chorób ryb, tj.: wirusowa krwotoczna posocznica (Viral haemorrhagic septicaemia – VHS), zakażenie herpeswirusem koi (Koi herpes virus – KHV) i brak odpowiedniej profilaktyki w tym zakresie. Składa się na to m.in. niewystarczająca liczba wyspecjalizowanych placówek weterynaryjnych w zakresie kontroli i zwalczania chorób ryb oraz brak produktów leczniczych weterynaryjnych. Możliwość wsparcia w tym zakresie blokuje uzależnienie przyznania pomocy od opracowania i wdrożenia planu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt akwakultury. 11. Niewystarczające powiązanie badań naukowych z realnymi potrzebami praktyki rybackiej. 12. Znaczna część obiektów akwakultury w Polsce jest jedynie dzierżawiona przez hodowców, głównie od Agencji Nieruchomości Rolnych. W związku z tym, istnieje niestabilność i niepewność ciągłości prowadzonej działalności. Efektem jest starzejąca się kadra właścicielska lub zarządzająca przedsiębiorstw akwakultury. 13. Trudności w realizacji inwestycji ze względu na położenie gospodarstw akwakultury w obszarach chronionych, w szczególności na obszarach NATURA 2000
Szanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zapotrzebowania na produkty rybne, w tym upowszechnianie zdrowego modelu życia i postrzegania ryb jako zdrowej żywności. Od wielu lat panuje stagnacja w konsumpcji ryb. Kształtuje się ona w Polsce na poziomie 12,6 kg na osobę rocznie (wg stanu na 2013 r., Rynek Rybny). 2. Zwiększenie produkcji przez wykorzystanie innowacji technicznych lub wiedzy w dziedzinie technologii produkcji w akwakulturze. 3. Poszerzanie zakresu produkcji o nowe i rynkowe gatunki ryb. Coraz większa grupa gospodarstw stara się zdywersyfikować działalność, rozszerzając produkcję o nowe, poszukiwane na rynku rodzaje produktów (w tym materiał zarybieniowy) lub wprowadzając nowe gatunki ryb i raków (np. amur, jesiotr, łosoś atlantycki, rak szlachetny, sum europejski, sum afrykański, troć wędrowną, szczupak). Na szczególną uwagę zasługuje wprowadzenie do hodowli w Polsce jesiotra w liczbie 500 ton w 2013 r.. W Polsce zaczęto jesiotra hodować dopiero w latach dziewięćdziesiątych XX wieku i rozwój jego hodowli może stanowić ważną alternatywę dla dwóch, wspomnianych wcześniej, tradycyjnych gatunków ryb. 4. Rozwój działalności uzupełniającej, zapewniającej zróżnicowanie źródeł dochodu, w tym turystyki wędkarskiej, z uwagi na walory przyrodnicze i środowiskowe obiektów akwakultury. 5. Modernizacja istniejących obiektów akwakultury i budowa nowych. Dotyczy to gospodarstw pstrągowych, w szczególności modernizacja powinna być ukierunkowana na oszczędne gospodarowanie wodą (recyrkulaty). 6. Usprawnienie procesów związanych z planowaniem przestrzennym. 7. Wzrost znaczenia zrównoważonej akwakultury (świadczącej usługi w zakresie ochrony środowiska). 8. Zwiększenie współpracy mającej na celu konsolidację działań rynkowych
Zagrożenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stagnacja produkcji w akwakulturze. W stosunku do dwóch najczęściej hodowanych w Polsce gatunków ryb, tj. karpia i pstrąga, produkcja w ostatnich latach wynosi odpowiednio ok. 17–18 tys. ton karpia i ok. 15 tys. ton pstrąga. 2. Wyniki produkcyjne uzależnione od zmienności czynników środowiskowych (dostępność wody, temperatura). W Polsce funkcjonuje bardzo niewiele gospodarstw o zamkniętym obiegu wody i technologiach charakteryzujących się niskim zapotrzebowaniem na wodę. 3. Małe zainteresowanie młodszych pokoleń prowadzeniem przedsiębiorstw

	<p>akwakultury, w szczególności dotyczy to gospodarstw karpionych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Występowanie na rynku produktów akwakultury o niskiej jakości (import, dobrostan). 5. Zmiany klimatyczne, w szczególności zmiana temperatury powietrza. Z powodu tych zmian, niektóre gospodarstwa prowadzące hodowlę pstrąga, zmieniają profil na hodowlę jesiotra. Wynika to z faktu, iż temperatura hodowli jesiotra, jest o kilka stopni wyższa, niż pstrąga, co powoli zmusza hodowców do dywersyfikacji produkcji. 6. Trudności w realizacji inwestycji ze względu na położenie gospodarstw akwakultury na obszarach chronionych stanowi kolejne zagrożenie, którym jest odchodzenie od dobrej praktyki produkcyjnej w gospodarstwach tradycyjnych i zaprzestanie gospodarki rybackiej z powodu poniesionych strat
<p>Identyfikacja potrzeb na podstawie analizy SWOT</p>	<p>Potrzeba 2.1. Zacieśnienie współpracy między hodowcami a światem nauki na potrzeby innowacji i rozwiązań praktycznych w gospodarstwach akwakultury.</p> <p>Potrzeba 2.2. Utrzymanie lub wzrost poziomu przedsiębiorczości w sektorze akwakultury (w tym zachęcanie do wymiany pokoleniowej kadry zarządczej w przedsiębiorstwach akwakultury, modernizacja i rozwój innowacyjnych gospodarstw akwakultury).</p> <p>Potrzeba 2.3. Zmniejszanie negatywnego lub zwiększanie pozytywnego oddziaływania na środowisko gospodarstw akwakultury.</p> <p>Potrzeba 2.4. Dywersyfikacja prowadzonej działalności hodowlanej w ramach akwakultury lub uzupełniającej dotychczasową działalność.</p> <p>Potrzeba 2.5. Wzmocnienie planowania (przestrzenne, polityka wodna) ze szczególnym uwzględnieniem terenów akwakultury.</p> <p>Potrzeba 2.6. Podniesienie rentowności podmiotów akwakultury (w tym zapewnienie usług doradczych i usług z zakresu zarządzania i doradztwa).</p> <p>Potrzeba 2.7. Wspieranie zrównoważonej akwakultury świadczącej usługi w zakresie ochrony środowiska (działania wodno-środowiskowe), wspieranie przejścia sposobu prowadzenia akwakultury (w stosownych przypadkach) z systemu klasycznego na system recykulacyjny (o obiegu zamkniętym).</p> <p>Potrzeba 2.8. Rozwijanie lub wprowadzanie nowych gatunków akwakultury o dobrym potencjale rynkowym, stanowiących alternatywę dla dominującego karpia i pstrąga, a także rozwijanie i wprowadzanie w gospodarstwach akwakultury nowych lub ulepszonych produktów, procesów technologicznych, systemów zarządzania, wiedzy technicznej, naukowej i organizacyjnej</p>
<p>Spójność analizy SWOT z wieloletnim krajowym planem strategicznym dla akwakultury</p>	<p>Analiza SWOT jest spójna w całości z celami określonymi w wieloletnim krajowym planie strategicznym dla akwakultury pt. Akwakultura – Plan strategiczny rozwoju chowu i hodowli ryb w Polsce w latach 2014–2020.</p> <p>Ze względu na charakterystykę polskiej akwakultury, o której mowa w powyższej analizie, cele te zostały podzielone na trzy aspekty:</p> <p>Cele akwakultury ekstensywnej:</p> <p>Podstawowymi celami stawianymi przed akwakulturą ekstensywną są:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ utrzymanie istniejącej powierzchni produkcyjnej stawów i jej zrównoważone wykorzystanie, ▪ zwiększenie dochodowości gospodarstw stawowych, ▪ wzmocnienie i rozpowszechnienie prośrodowiskowej i prospołecznej roli gospodarki karpiowej. <p>Cele akwakultury intensywnej:</p> <p>Podstawowymi celami stawianymi przed akwakulturą intensywną są:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osiągnięcie i utrzymanie pozycji lidera w UE w produkcji ryb pochodzących z intensywnej akwakultury śródlądowej, ▪ wzrost udziału ryb pochodzących z polskiej akwakultury intensywnej w rosnącym krajowym rynku ryby świeżej do poziomu przynajmniej 35%, ▪ dwukrotne zwiększenie dostaw pochodzących z polskiej akwakultury intensywnej do krajowego przetwórstwa. <p>Cele dodatkowe wspierające rozwój akwakultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ promocja powszechnego spożycia ryb z chowu i hodowli, ▪ wykreowanie mody na spożycie ryb wyhodowanych po sąsiedzku,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dywersyfikacja i reorientacja działalności mikro i małych przedsiębiorstw akwakultury. ▪ ukierunkowanie polskiej nauki, szkolnictwa i administracji na nowe oczekiwania akwakultury na rynku polskim i zagranicznym
<p>Spójność analizy SWOT z postępowaniem w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska przez rozwój i wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>	<p>W przypadku akwakultury w Polsce nie występuje tzw. marikultura. Co za tym idzie sektor ten, ani wsparcie mu udzielane nie będzie wpływać bezpośrednio ani pośrednio na wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>
<p>Szczególne potrzeby dotyczące zatrudnienia, środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków oraz wspierania innowacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie zatrudnienia w przypadku obiektów pstrągowych oraz utrzymanie miejsc pracy w sektorze gospodarki karpiowej. Wynika to ze strategii dla akwakultury, w której w przypadku akwakultury pstrągowej zakłada się jej dalszy rozwój, szczególnie w kierunku recyrkulatów. Natomiast w przypadku akwakultury karpiowej, przewiduje się jedynie modernizację istniejących obiektów, bez zwiększania ich liczby. Jednocześnie, utrzymanie istniejących miejsc pracy powinno być zapewnione przez wprowadzanie do hodowli nowych, perspektywicznych gatunków ryb. Stąd też dwutorowe podejście do polityki zatrudnienia. 2. W zakresie ochrony środowiska ważną potrzebą jest wsparcie środowiskowych walorów obiektów akwakultury. Korzyści z tego tytułu wynikają z aktualnych doświadczeń, które wskazują, że rekompensaty nie tylko wpływają pozytywnie na środowisko na terenie stawów karpiowych, ale również spowodowały powstanie efektu synergii polegającego na stosowaniu w obiektach akwakultury zabiegów agrotechnicznych poprawiających jakość wody oraz dna stawowego. 3. Istnieje szczególna potrzeba dywersyfikacji źródeł energii w obiektach akwakultury, zarówno pstrągowej, jak i karpiowej, w kierunku energii odnawialnej. Podstawą łagodzenia skutków zmian klimatu powinno stanowić w szczególności kształtowanie krajobrazu i regionalnej kontroli klimatu, przez stwarzanie przez obiekty stawowe specyficznego, lokalnego mikroklimatu. 4. Szczególną potrzebą jest wprowadzanie innowacji procesów technologicznych w hodowli pstrąga, szczególnie w zakresie natleniania i odzależniania (usuwania Fe) wody, usuwania produktów przemiany materii oraz innych technologii poprawiających wartość produktów. 5. W zakresie stawów karpiowych, prowadzących działalność w sposób tradycyjny innowacje będą dotyczyły unowocześniania narzędzi i urządzeń rybackich służących do odłowów, „odpicia” i transportu ryb oraz zabiegów agrotechnicznych na terenie stawów

dane liczbowe – Instytut Rybactwa Śródlądowego

<p>Mocne strony</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowana sieć infrastruktury służącej kontroli (porty i przystanie rybackie, centra pierwszej sprzedaży). Wyładunki polskich statków rybackich są silnie skoncentrowane w kilku portach. Około połowa z nich (48%) w latach 2004–2011 została dokonana w dwóch portach: Kołobrzegu i Władysławowie. Aż 90% wyładunków była obsługiwana przez 10 portów rybackich na 69 portów i przystani rybackich łącznie. Po Kołobrzegu i Władysławowie, w następnej kolejności należy wymienić: Hel, Ustkę, Darłowo oraz w mniejszym zakresie Gdynię, Dziwnów, Świnoujście, Łebę i Jastarnię. 2. Wysoki potencjał ośrodków badawczych. W Polsce istnieje kilka doświadczonych podmiotów zajmujących się tematyką rybołówstwa morskiego, w szerokim zakresie (patrz: mocne strony, priorytet <i>Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy</i>). 3. Dodatkowo, w zakresie rybołówstwa śródlądowego i akwakultury również funkcjonuje szereg podmiotów o doświadczonej i wysoko wykształconej kadrze (patrz: mocne strony priorytet <i>Promowanie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy</i>). 4. Doświadczenie w obszarze kontroli oraz wysoki poziom kwalifikacji zawodowych kadr kontroli i egzekwowania rybołówstwa. Kontrola jest prowadzona przez 3 okręgowe inspektoraty rybołówstwa morskiego, tj. w Gdyni, Słupsku i Szczecinie. 5. Wieloletnie doświadczenie w zbiorze danych rybackich i prowadzeniu morskich badań naukowych. Program zbioru danych zgodnie z decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest realizowany przez MIR-PIB. Jest wyznaczony korespondent krajowy i koordynacja programu zbioru danych odbywa się na bieżąco, drogą korespondencyjną lub w miarę potrzeb na krajowych spotkaniach koordynacyjnych. MIR-PIB prowadzi przedsięwzięcia w zakresie zbioru danych rybackich od 2005 r. 6. Multidyscyplinarny charakter prowadzonych badań. W skład badań wchodzi, m.in. ekonomia, biologia, oceanografia czy technologia. 7. Stały dostęp do administracyjnych baz danych rybackich
<p>Słabe strony</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeszarżały lokalny system informacyjny w zakresie kontroli rybołówstwa. Dotyczy to wszystkich sektorów, tj. zarówno rybołówstwa morskiego, jak i śródlądowego oraz akwakultury. Efektem tego jest m. in. brak nowoczesnego systemu powiadamiania podmiotu prowadzącego działania kontrolne o czasie i miejscu wyładunków obcych statków. 2. Konieczność stałej modernizacji i aktualizacji elektronicznych systemów monitorowania, kontroli i identyfikowalności rybołówstwa. Wynika to głównie zarówno ze zmian przepisów, zarówno krajowych, jak i unijnych. 3. Niewystarczający potencjał kontrolny, zasobów ludzkich. Około 50% zatrudnionej kadry stanowią inspektorzy przeprowadzający kontrole. Jest ich łącznie w trzech inspektoratach 48 i większość z nich od początku realizacji WPRyb w Polsce zajmuje się przeprowadzaniem kontroli, co zapewnia stabilną kadrę. Nie zmienia to faktu, że w stosunku do liczby kontroli prowadzonych w Polsce jest to zbyt mała liczba osób. Natomiast liczba kontroli w ostatnich latach kształtowała się na następującym poziomie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 878 kontroli w 2011 r., ▪ 7 449 kontroli w 2012 r., ▪ 6 747 kontroli w 2013 r. 4. Niewystarczający potencjał techniczny służb kontrolnych do wdrażania reformy WPRyb. 5. Niska świadomość społeczna w zakresie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów oraz stosowania zasad WPRyb. Do tego należy dodać, przede wszystkim niewystarczającą świadomość rybaków i armatorów w zakresie zobowiązań wynikających z reformy WPRyb. Dotyczy to w szczególności takich aspektów reformy jak te w zakresie nieraportowanych, nielegalnych połowów czy też stosowania przepisów WPRyb w ogóle.

	6. Ograniczone doświadczenie w zakresie zbioru danych w rozszerzonym zakresie. Wynika to z częstych zmian zakresu gromadzenia danych na poziomie UE, a co za tym idzie konieczności dostosowywania się do nich
Szanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pełniejsza integracja systemów informatycznych podmiotu realizującego działania kontrolne z bazami danych administracji rybackiej. Szybszy i wydajniejszy system kontroli i identyfikowalności rybołówstwa (przepływ i analiza informacji), będzie skutkować uszczelnieniem tego typu działań. 2. Pełniejsze zintegrowanie współpracy wszystkich służb zaangażowanych w działania kontrolne, np. inspektorów rybołówstwa morskiego ze służbami celnymi, granicznymi i rynkowymi. 3. Zwiększenie świadomości konsumenckiej na temat zasad i przepisów reformy WPRyb oraz ich znaczenia dla wód morskich i żywych zasobów tych wód. 4. Wprowadzenie nowych technologii i technik w zakresie wdrażania unijnego systemu kontroli oraz egzekwowania. 5. Utrzymanie wysokiego poziomu potencjału ośrodków badawczych. Wiąże się to z koniecznością prowadzenia szkoleń odnośnie do zmieniających się wymagań w zakresie gromadzenia danych oraz wdrażania unijnego systemu kontroli i egzekwowania. Możliwość wymiany doświadczeń z zakresu kontroli. 6. Dostosowanie i modernizacja potencjału technicznego do zmieniających się warunków i wymagań w zakresie kontroli
Zagrożenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niespójność danych na poziomie unijnym, różnice w agregacji danych na poziomie unijnym pochodzących z krajów członkowskich. Wynika to również ze specyfiki produkcji w poszczególnych państwach członkowskich, ponieważ każde państwo dokonuje obliczeń na podstawie oddzielnych metodologii. 2. Ryzyko niewykorzystania nowych technologii w zakresie wdrażania unijnego systemu kontroli oraz egzekwowania (regres operacyjny). 3. Stagnacja potencjału ośrodków badawczych. W przypadku braku wsparcia w zakresie wymagań objętych reformą WPRyb oraz aktami prawnymi dotyczącymi kontroli i gromadzenia danych, jak również w zakresie nowych technologii rybackich. 4. Eksploatacja żywych zasobów wodnych niezgodnie z WPRyb. 5. Brak spójności w formatach przetwarzania danych w poszczególnych krajach członkowskich, KE i międzynarodowych organizacji rybackich. 6. Rostące rokrocznie koszty gromadzenia danych, co jest związane ze zwiększającym się zakresem wymaganych danych. Ograniczony jest również dostęp do baz danych administracyjnych dla jednostki zbierającej dane rybackie oraz różnice formatów danych w tych bazach. Wynika to m.in. z przepisów bezpieczeństwa tzw. danych wrażliwych, które uniemożliwiają pełne wykorzystanie ich przez tę jednostkę
Identyfikacja potrzeb na podstawie analizy SWOT	<p>Potrzeba 3.1. Potrzeba modernizacji systemów informacyjnych, w tym lokalnego systemu informacyjnego i pełniejsza integracja z bazami danych administracji rybackiej. Ponadto inwestycje związane z modernizacją systemów informatycznych gromadzenia danych.</p> <p>Potrzeba 3.2. Szkolenia dla rybaków z zakresu nowych technologii oraz wykonywania bezpiecznej żeglugi i rybołówstwa.</p> <p>Potrzeba 3.3. Podniesienie świadomości podmiotów rybackich na temat konieczności przekazywania danych oraz ich rzetelności.</p> <p>Potrzeba 3.4. Wsparcie administracji odpowiedzialnej za kontrolę, w tym modernizacja i zakup środków kontroli. Wiąże się z tym również potrzeba konsolidacji oraz podniesienie jakości zadań wykonywanych przez służby kontrolne.</p> <p>Potrzeba 3.5. Zwiększenie świadomości społeczeństwa z zakresu nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów oraz stosowania zasad WPRyb.</p> <p>Potrzeba 3.6. Włączenie, zarówno do kontroli i egzekwowania, jak i gromadzenia danych, elementów z zakresu rybołówstwa śródlądowego.</p>
Spójność analizy SWOT z postępowaniem	Nie dotyczy

<p>celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska przez rozwój i wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>	
<p>Szczególne potrzeby dotyczące zatrudnienia, środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków oraz wspierania innowacji</p>	<p>Ze względu na specyfikę wsparcia w ramach tego priorytetu, nie będą realizowane szczególne potrzeby dotyczące zatrudnienia, środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków oraz wspierania innowacji. Wynika to przede wszystkim z faktu, że będą wspierane przedsięwzięcia administracyjno-kontrolne, bez konsekwencji dla rynku pracy, czy też środowiska.</p>

<p>Priorytet UE</p>	<p>ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ</p>
<p>Mocne strony</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doświadczenie podmiotów we wdrażaniu podejścia oddolnego w zakresie jednego funduszu, tj. LGR, LGD (art. 64 rozporządzenia o EFMR). W ramach EFR 2007–2013 funkcjonuje 48 LGR, z czego 9 obejmuje obszar nadmorski (w tym obszar śródlądowy, głównie tereny jezior), a 39 obszary śródlądowe, skoncentrowane wokół gospodarki śródlądowej lub akwakultury. Natomiast w ramach EFRROW 2007–2013 działa ponad 300 LGD. Jest to ważny potencjał, szczególnie w kontekście rozszerzenia wsparcia na inne fundusze EFSI. 2. Silnie zakorzeniona i ugruntowana pozycja zawodu rybaka w lokalnych społecznościach (art. 63 ust. 1 lit. b, e rozporządzenia o EFMR). Ten profil działalności przez lata kształtował specyfikę obszarów rybackich i akwakultury nie tylko w aspekcie gospodarczo – ekonomicznym, ale i społeczno-kulturowym. Przekłada się to na znaczący wpływ, jaki ma kondycja sektora rybackiego na lokalną gospodarkę i jakość życia mieszkańców na obszarach rybackich i akwakultury. 3. Świadomość społeczna mieszkańców ukierunkowana na realizację wspólnych celów, np. konieczność stworzenia alternatywy zawodowej dla osób odchodzących z rybołówstwa i akwakultury (art. 63 ust. 1 lit. b, d rozporządzenia o EFMR). Dla zwiększenia mobilności zawodowej jest niezbędne wspieranie mieszkańców obszarów rybackich i obszarów akwakultury nie tylko w zakresie rybactwa, ale także w procesie nabywania nowych umiejętności i podejmowania działalności pozarybackiej, w tym działań służących dywersyfikacji zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa. 4. Wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe obszarów rybackich i obszarów akwakultury (art. 63 ust. 1 lit. b, c, d rozporządzenia o EFMR). Zdecydowana większość tych obszarów znajduje się na terenach cennych przyrodniczo, w tym NATURA 2000 oraz objętych innymi formami ochrony. Stanowi to potencjał dla rozwoju turystyki, rekreacji i usług. 5. Dostęp do świeżych lokalnych produktów rybnych (art. 63 ust. 1 lit. a rozporządzenia o EFMR). Obszary rybackie i obszary akwakultury obfitują w żywność wysokiej jakości potwierdzaną odpowiednimi certyfikatami. Przykładem są produkty tradycyjne. Najnowsze dane z wykazu takich produktów mówią o 46 tradycyjnych produktach rybołówstwa w Polsce. Warto wskazać, że w Polsce istnieją również inne programy promujące wysokiej

	<p>jakości produkty żywnościowe, takie jak Program Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - <i>Poznaj Dobrą Żywność</i>. Udział w tym Programie jest dobrowolny i mogą uczestniczyć w nim przedsiębiorcy państw członkowskich UE</p>
<p>Słabe strony</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak doświadczenia i know-how potrzebnego do zmiany profilu działalności rybaków i hodowców ryb (art. 63 ust. 1 lit. b, e rozporządzenia o EFMR), szczególnie na terenach nadmorskich. Przyczyną tego może być niechęć do angażowania się we współpracę z organizacjami społecznymi i naukowymi. W takiej sytuacji trudno o nowe idee i pomysły czy innowacyjne rozwiązania dla biznesu związanego z sektorem rybołówstwa i akwakultury (art. 63 ust. 1 lit. b, e, art. 64 rozporządzenia o EFMR). 2. Niewystarczające doświadczenie i brak wieloaspektowej wiedzy z zakresu wdrażania strategii wielofunduszowych. Dotychczas, z kilkoma wyjątkami, lokalne grupy działały odrębnie, korzystając z poszczególnych funduszy. Jednak przykłady podmiotów korzystających jednocześnie z EFRROW i EFR w latach 2007–2013 wskazują, że jest to dobre rozwiązanie i skutkuje większą elastycznością takich podmiotów w szukaniu źródeł pozyskiwania nowych środków finansowych. 3. Problemy związane z monosektorowością i niskim zróżnicowaniem gospodarczym obszarów rybackich i akwakultury. Chodzi w szczególności o niewystarczającą liczbę podmiotów specjalizujących się w branżach innych niż rybołówstwo i turystyka. W konsekwencji, obszary rybackie i akwakultury charakteryzują się słabo zróżnicowanym profilem gospodarczym (art. 63 ust. 1 lit. b, d rozporządzenia o EFMR). 4. Sezonowość dochodów związanych z branżą turystyczną. W warunkach polskich sezon turystyczny trwa generalnie od czerwca do sierpnia, tj. 3 miesiące w skali roku. Poza sektorem turystycznym mieszkańcy obszarów rybackich i akwakultury mają trudności ze znalezieniem alternatywnych źródeł dochodów a w konsekwencji utrzymaniem płynności finansowej (art. 63 ust. 1 lit. b, c, d rozporządzenia o EFMR). 5. Mało innowacyjny system łańcucha dostaw produktów rybołówstwa i akwakultury (od producenta do konsumenta), który gwarantowałby podniesienie dochodów rybaków (art. 63 ust.1 lit. a rozporządzenia o EFMR). 6. Odptyw młodych ludzi z lokalnego i krajowego rynku pracy w wyniku migracji zarobkowej do innych krajów UE. Z danych Central & Eastern Europe Development Institute (CEED Institute) wynika, że ponad 5,6 miliona obywateli 10 krajów Europy Środkowo-Wschodniej należących do UE, przebywa obecnie na emigracji zarobkowej na rynkach „starej” UE. Ponad 30% z nich (prawie 2 mln) to Polacy
<p>Szanse</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość uzyskania efektu synergii dzięki podejściu wielofunduszowemu przy jednoczesnym zmniejszeniu nakładów administracyjnych. Może to mieć miejsce przy zastosowaniu zasady: 1 obszar - 1 LGD - 1 wielofunduszowa strategia. W obecnym okresie programowania najczęściej na jednym obszarze funkcjonowały zarówno LGR, jak i LGD (jako oddzielne podmioty). Jednak doświadczenie pokazuje, że jedna silna lokalna grupa, wdrażając strategię wielofunduszową, może osiągnąć lepsze efekty i włączyć do współpracy różnorodne środowiska lokalne gospodarze, jak i społeczne (art. 64 rozporządzenia o EFMR). 2. Nowe trendy w turystyce polegające na poznawaniu własnego kraju, tradycji i kultury (art. 63 ust.1 lit. b, c, d rozporządzenia o EFMR). Od kilku lat coraz większą popularnością cieszy się rodzima turystyka polegająca na poznawaniu przez Polaków kultury, specyfiki regionów i ich walorów przyrodniczych. Warto zauważyć, iż w obecnym okresie programowania LGR działają na obszarach szczególnie uwarunkowanych kulturowo. Są to np. Kaszuby region kulturowy w północnej Polsce, będący częścią województwa pomorskiego, w którym zamieszkują Kaszubi posługujący się językiem kaszubskim, z odrębną kulturą. Jednym z tradycyjnych zajęć Kaszubów jest rybołówstwo oraz działalność około rybacka. Należy chronić te wartości kulturowe, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości zmiany źródeł dochodów (art. 63 ust. 1 lit. a, b, e rozporządzenia o EFMR).

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Rosnące zainteresowanie zdrowym trybem życia oraz dietą bogatą w produkty rybne (art. 63 ust. 1 lit. a, d rozporządzenia o EFMR). 4. Dynamicznie zmieniający się rynek oraz oczekiwania konsumentów wymagają od producentów nowatorskich rozwiązań i innowacyjnego podejścia do klienta na każdym etapie łańcucha dostaw lokalnych produktów rybactwa i akwakultury. 5. Rozwój nowych działalności zapewniających zróżnicowanie źródeł dochodu. Pozwoliłoby to rybakom oraz hodowcom ryb, jak również całym społecznościom danego obszaru, na uniezależnienie się od tradycyjnych źródeł dochodu. (art. 63 ust.1 lit. b, e rozporządzenia o EFMR). 6. Wyjście naprzeciw oczekiwaniom młodych ludzi mieszkających na obszarach rybackich i akwakultury, przez wsparcie przedsiębiorczości i zachęcanie do stworzenia własnego biznesu. Takie wsparcie może przyczynić się do zmniejszenia migracji zarobkowej osób młodych i wysoko wykwalifikowanych z obszarów rybackich i akwakultury. 7. Rozwój współpracy w regionie Morza Bałtyckiego oraz w obszarach śródlądowych w głębi kraju. Zgodnie z reformą WPRyb ciężar odpowiedzialności za zarządzanie zasobami oraz za tworzenie sieci współpracy między lokalnymi i regionalnymi uczestnikami rynku rybnego powinien być przeniesiony na lokalne społeczności rybackie. Instrument RLKS może ten proces wspierać, włączając zarówno lokalne społeczności, przedsiębiorców, jak i organizacje pozarządowe
<p>Zagrożenia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba współpraca pomiędzy partnerami lokalnymi reprezentującymi różne interesy. Dotyczy to zarówno przedstawicieli sektora rybackiego, jak i innych lokalnych podmiotów gospodarczych oraz społecznych (art. 63 ust. 1 lit. e, art. 64 rozporządzenia o EFMR). 2. Przywiązanie do tradycyjnego modelu uzyskiwania dochodów. Dotyczy to zarówno sektora rybackiego, który ma długie tradycje, często wielopokoleniowe, jak i innych lokalnych sektorów gospodarki (art. 63 ust. 1 lit. a, b, e rozporządzenia o EFMR). 3. Dalszy odpływ osób młodych i wysoko wykwalifikowanych z obszarów rybackich i obszarów akwakultury, ze względu na trudną sytuację na rynku pracy (art. 63 ust.1 lit. a, b, d, e rozporządzenia o EFMR)
<p>Identyfikacja potrzeb na podstawie analizy SWOT</p>	<p>Potrzeba 4.1. Wsparcie potencjalnych RLGD w przygotowaniu i wdrażaniu strategii wielofunduszowych oraz w korzystaniu z nowych instrumentów, jakie dają fundusze EFSI (EFRROW, EFMR i EFS).</p> <p>Potrzeba 4.2. Promowanie i ułatwianie przedsiębiorczości lokalnych społeczności rybackich. Rozwój gospodarczy i społeczny obszarów rybackich i akwakultury jest uzależniony od zasobów tych obszarów i efektywności ich wykorzystania. Istnieje potrzeba ich rozwoju gospodarczego przez tworzenie miejsc pracy czy też tworzenie alternatywnych źródeł dochodu dla rybaków, w tym przez podejmowanie działalności związanej z turystyką wędkarską lub wodną. Szczególnie znaczenie mają takie działania na obszarach o wyższym poziomie bezrobocia i niższym poziomie rozwoju.</p> <p>Potrzeba 4.3. Poprawa warunków życia przez zwiększenie zatrudnienia na obszarach rybackich i akwakultury, w tym stworzenie nowych źródeł dochodów oraz poprawę efektywności ekonomicznej społeczności lokalnej. Istotne jest wykorzystanie instrumentu RLKS w zachęcaniu młodych ludzi do przedsiębiorczości, działalności gospodarczej. Należy wspierać działania pobudzające przedsiębiorczość młodych osób, wpływające na zwiększenie ich udziału w rynku pracy, co pomoże zmniejszyć migrację osób młodych i wysoko wykwalifikowanych z tych obszarów.</p> <p>Potrzeba 4.4. Popularyzacja lokalnych produktów rybnych, a także walorów pozaprodukcyjnych obszarów rybackich i akwakultury. Istotne jest wspieranie przedsięwzięć związanych z zachowaniem dobrego stanu środowiska naturalnego na obszarach rybackich i akwakultury.</p> <p>Potrzeba 4.5. Rozszerzenie współpracy przyszłych RLGD na rzecz rozwoju obszarów rybackich i akwakultury o inne partnerstwa publiczno-prywatne zaangażowane w realizację lokalnych strategii rozwoju</p>

<p>Spójność analizy SWOT z postępowaniem w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska przez rozwój i wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>	<p>Zakres wsparcia przewidziany w ramach instrumentu RLKS nie jest ukierunkowany na osiągnięcie dobrego stanu środowiska przez rozwój i wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>
<p>Szczególne potrzeby dotyczące zatrudnienia, środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków oraz wspierania innowacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ze względu na specyfikę obszarów rybackich i akwakultury oraz silną zależność jakości życia mieszkańców od kondycji sektora rybackiego, istnieje potrzeba wsparcia rozwoju gospodarczego. Może się to dokonać przez utrzymanie nowych miejsc pracy oraz tworzenie alternatywnych źródeł dochodów dla rybaków oraz przedstawicieli innych gałęzi gospodarki związanych z rybactwem. Pozwoli to na zmniejszenie stopnia uzależnienia tych obszarów od zmiennych warunków charakteryzujących lokalny sektor rybacki. Szczególnie jest to ważne na obszarach, gdzie w ostatnich latach nastąpiła znaczna restrukturyzacja sektora. 2. Inną, szczególną potrzebą jest zachowanie w dobrym stanie środowiska obszarów rybackich i akwakultury przez przywracanie lub zabezpieczenie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa lub odtwarzanie pierwotnego stanu środowiska. 3. W zakresie innowacji szczególną potrzebą jest wsparcie i propagowanie nowatorskich rozwiązań na wszystkich etapach łańcucha dostaw lokalnych produktów sektora rybołówstwa i akwakultury z obszarów rybackich i akwakultury. Doświadczenia lokalnych grup rybackich (LGR) z lat 2007–2013 pokazują, że poszukiwanie innowacyjnych metod zwiększania spożycia ryb jest niezbędne ze względu na dynamikę rynku konsumenckiego

<p>Priorytet UE</p>	<p>WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA</p>
<p>Mocne strony</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doświadczona i wykwalifikowana kadra przetwórcza. Wyniki badań MIR-PIB pokazują, że w 2013 r. w zakładach przetwórczych, które określiły główny przedmiot działalności wg kodu PKD 10.20.Z - <i>Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków</i>, pracowało ponad 14 tys. osób (o 5,6% więcej niż w 2012 r.). Ponad połowa zatrudnionych pracowała w największych zakładach zatrudniających 250 i więcej osób, 35% zatrudnionych pracowało w zakładach średnich zatrudniających od 50 do 249 osób, 12% zatrudnionych pracowało w zakładach małych o zatrudnieniu od 10 do 49 osób, a tylko ok. 1% zatrudnionych pracowało w zakładach najmniejszych zatrudniających do 10 osób. 2. Ważną kwestią jest również przedsiębiorczość podmiotów sektora rybactwa i umiejętność radzenia sobie w zmieniających się warunkach rynkowych przez dywersyfikację produkcji. Dla przykładu, w zakładach, dla których przetwórstwo rybne było działalnością dodatkową (inne PKD), zatrudnienie wyniosło ponad 5 tys. osób. Ogółem we wszystkich zakładach zajmujących się przetwórstwem rybnym w 2013 r. pracowało ponad 20 tys. osób. 3. Dostarczanie produktów pożądaných o wysokiej jakości. Jest to możliwe dzięki wysokiej innowacyjności zakładów produkcyjnych, co przekłada się na jakość i atrakcyjny asortyment produktów rybnych. 4. Wysoki potencjał magazynowania portowego zapewnia ciągłość dostaw dla zakładów zajmujących się przetwórstwem rybnym. W związku z faktem, że znaczna część zakładów jest zlokalizowana na terenach województw nadmorskich, kreowany jest tym samym duży i otwarty na przechowywane

	<p>surowce rynek zbytu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. W związku z wysoką jakością, polskie przetwory rybne cieszą się uznaniem zarówno na krajowym, jak i międzynarodowym rynku. 6. Potencjał przetwórczy do zagospodarowania ryb morskich i słodkowodnych. Wskazać należy, iż według stanu na 2014 r. 306 zakładów przetwórczych posiada certyfikat na handel z krajami UE. Spośród tych zakładów 73 może dodatkowo sprzedawać na rynki poza UE. Jednocześnie 701 podmiotów zostało dopuszczonych do prowadzenia sprzedaży bezpośredniej na rynku krajowym (wszystkie dane od Głównego Inspektora Weterynarii). 7. Doświadczenie organizacji rybackich w prowadzeniu profesjonalnych, kampanii promocyjnych. Doświadczenia organizacji wskazują wyraźnie, iż najlepsze efekty w zakresie propagowania konsumpcji ryb i przetworów rybnych, mogą przynieść ogólnokrajowe lub nawet międzynarodowe kampanie promocyjne. Przykładem mogą być kampanie promocyjne Stowarzyszenia Producentów Ryb Łososiowatych w zakresie popularyzacji spożycia pstrąga, Stowarzyszenia Promocji Ryb „Pan Karp” w zakresie promocji karpia oraz inne kampanie promujące m.in. dorsza i flądrę. W efekcie tego, np. w okresie od maja do października 2012 r. polskie gospodarstwa domowe zakupiły 2 049 ton pstrągów (24,5% więcej niż w analogicznym okresie 2011 r.). Natomiast w okresie od września 2012 r. do sierpnia 2013 r. gospodarstwa domowe kupiły już 5 625 ton pstrąga (zgodnie ze Strategią Rozwoju Zrównoważonej Akwakultury Intensywnej 2020, Lębork 2013). 8. Wykorzystywanie produktów ubocznych powstałych wskutek wyniku głównej działalności przetwórczej. W zasadzie niemal wszystkie zakłady przetwórcze wykorzystują produkty uboczne w maksymalnym stopniu
<p>Słabe strony</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak organizacji międzybranżowych. W Polsce istnieje już całkiem dobrze rozwinięta sieć uznanych organizacji producentów ryb, tj. skupiających producentów ryb śródlądowych, np. (jesiotrowatych, karpio-watych) oraz producentów ryb morskich. Nie wytworzyły się jednak dotychczas odpowiednie relacje, które pozwolą na formalne powiązanie producentów ryb z przetwórcami w ramach organizacji międzybranżowych. 2. Duże rozdrobnienie organizacji rybackich. Sieć organizacji reprezentujących poszczególne segmenty gospodarki rybackiej, tj. rybołówstwo morskie, śródlądowe czy hodowców ryb, jest nadal rozbudowana. Ponadto, bardzo prawdopodobne jest ubieganie się o status uznanej organizacji przez kolejne organizacje. Jednocześnie należy zauważyć, że istnieje sporo małych uznanych organizacji działających lokalnie. Organizacje te często mają inne priorytety działania, w wyniku czego nie są w stanie same wzmocnić pozycji swoich członków oraz nie są w stanie zbudować ogólnego stanowiska w sprawach ważnych dla sektora. 3. Brak koordynacji między okresami połowów, a potrzebami przetwórstwa rybnego. Brak współpracy pomiędzy przetwórcami a producentami ryb. Co za tym idzie, znaczna, sezonowa fluktuacja cen pierwszej sprzedaży dla głównych produktów rybołówstwa. 4. Niski procent armatorów zrzeszonych w uznanych organizacjach producentów ryb. Na 867 jednostek, 393 jednostki należą do armatorów będących członkami uznanych organizacji, co stanowi zaledwie 45,3%. 5. Niski procent przetwórców, którzy są członkami organizacji społecznych. Istnieje jedna organizacja, tj. Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb zrzeszająca przetwórców oraz Polskie Stowarzyszenie Importerów Ryb zrzeszające importerów. 6. Niska świadomość konsumentów odnośnie do takich kluczowych kwestii jak: zrównowazona eksploatacja łowisk, znaczenie spożycia ryb w łańcuchu żywieniowym, jakości produktów rybnych. 7. Niska podaż półproduktów z ryb słodkowodnych po wstępnej obróbce. Wyjątkiem od tej reguły jest przetwórstwo pstrąga, którego jest praktykowane zarówno w obiektach hodowlanych, jak i w zakładach przetwórczych. 8. Sezonowość sprzedaży ryb słodkowodnych. W szczególności ma to na celu zwiększenie popytu na karpia, którego niemal cała produkcja, zgodnie z polską

	<p>tradycją, jest sprzedawana jedynie w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Odmienna sytuacja dotyczy natomiast pstrąga, na który popyt istnieje cały rok.</p> <p>9. Słabo rozwinięta sieć dystrybucji produktów rybnych, która oferowałaby klientowi dostęp do najwyższej jakości świeżych ryb morskich, owoców morza, czy ryb słodkowodnych</p>
Szanse	<ol style="list-style-type: none"> 1. W 2014 r. rozpoczęto prace nad systemem identyfikowalności produktów rybnych. Są one początkiem wdrażania całego systemu, który ułatwi śledzenie pochodzenia produktów. Oprócz uszczelnienia systemu, ma to doprowadzić finalnie również do zwiększenia świadomości konsumentów oraz przejrzystości całego łańcucha produkcyjnego. 2. Poprawienie spójności planów połowowych z planami przetwórstwa. 3. Przejęcie przez organizacje producentów procesów wstępnego przygotowania surowca do przetwórstwa, na co wpływ w dużej mierze ma wspomniany wcześniej wysoki potencjał magazynowania portowego. 4. Zwiększenie zagospodarowania nadwyżek w szczytach połowowych. 5. Wzrost liczby zrzeszonych w organizacjach producentów. 6. Uzyskanie przez polskich producentów międzynarodowych certyfikatów potwierdzających pochodzenie ryb ze stad zrównoważonych. Zwiększy to możliwość sprzedaży produktów rybnych najbardziej wymagającym uczestnikom rynku, m.in. na potrzeby międzynarodowych sieci handlowych. 7. Większa dywersyfikacja gatunkowa podaży ryb pochodzących z akwakultury. W warunkach polskich może to być przede wszystkim jesiotr, szczupak, sandacz. Stworzy to nowe możliwości wzrostu popytu na ryby słodkowodne i podaży tych ryb. 8. Wydłużenie sezonów konsumpcji produktów akwakultury. Pozwoli to na zapewnienie rentowności, szczególnie hodowcom karpia, ale również w mniejszym stopniu rybakom morskim, w ciągu całego roku, a nie tylko w okresach zbytu. 9. Wdrażanie innowacyjnych technologii w przetwórstwie ryb związanych z wykorzystaniem produktów ubocznych. 10. Wzrost rentowności podmiotów przez realizację planów produkcji oraz wsparcie odpowiednimi mechanizmami promującymi spożycie ryb przez społeczeństwo. Potrzebna jest bowiem kontynuacja dotychczas stosowanych źródeł finansowania dla organizacji producenckich. 11. Nowe możliwości w zakresie zagospodarowania niechcianych przyłówów. Możliwość taką przewiduje reforma WPRyb
Zagrożenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stagnacja spożycia ryb na niskim poziomie. 2. Niska podaż surowców pochodzących z akwakultury i rybołówstwa państw UE. W obecnej chwili bowiem większość surowca pochodzi z krajów trzecich. Jest to efektem importu tańszego surowca z państw trzecich. Wyraża się to w konkretnych liczbach: z krajów EFTA (Norwegia, Islandia) jest sprowadzanych do Polski ok. 168 tys. ton surowca (za kwotę 664 mln euro), z krajów MERCOSUR (Ameryka Południowa) – ok. 5 500 ton (za kwotę 14 mln euro), z państw NAFTA (Ameryka Północna i Środkowa) – 12 000 ton (45 mln euro), a z pozostałych (głównie Chiny i państwa południowej Azji) ok. 108 tys. ton (za kwotę 251 mln euro) – (dane z opracowania Rynek Rybny, kwiecień 2014 r.). 3. Eksploatacja żywych zasobów wodnych niezgodnie z reformą WPRyb, np. stosowanie zakazu odrzutów. Reforma ta bowiem nakłada na państwa członkowskie nowe, słuszne, choć często restrykcyjne, obowiązki. Wymagają one znacznych nakładów na dostosowanie infrastruktury, przeszkolenie kadry zarówno administracji (m.in. kontrolnej), jak i podmiotów rybackich
Identyfikacja potrzeb na podstawie analizy SWOT	<p>Potrzeba 5.1. Pełniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie zasobów i surowców oraz innowacyjne wykorzystanie odpadów i odrzutów.</p> <p>Potrzeba 5.2. Lepsze dostosowanie oferty producentów i przetwórców w zakresie gatunków ryb do oczekiwań rynku .</p> <p>Potrzeba 5.3. Zwiększenie świadomości konsumentów odnośnie do pochodzenia i wartości odżywczych produktów pochodzących z rybołówstwa oraz wspieranie i rozwijanie sieci dystrybucji oraz powiązanie z wydarzeniami promującymi zdrowy styl życia. Przedsięwzięcia w tym zakresie mogły by być</p>

	<p>realizowane przez np. uznane organizacje rybackie, promujące w szczególności produkty pochodzące z własnych połowów. Może to przyczynić się do grupowania zarówno producentów, jak i organizacji producenckich w stowarzyszenia.</p> <p>Potrzeba 5.4. Zwiększenie spożycia ryb w kraju.</p> <p>Potrzeba 5.5. Większe zaangażowanie organizacji producentów w kształtowanie procesów rynkowych</p>
<p>Spójność analizy SWOT z postępowaniem w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska przez rozwój i wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>	<p>Preferowanie nowych technologii przetwórstwa ryb np. przez stosowanie technologii energooszczędnych i pełne zagospodarowanie surowców odpadowych (produkcja mączek rybnych i innych produktów). Priorytet ten będzie komplementarny również ze względu na zaangażowanie się organizacji producentów w prowadzenie odpowiedzialnego, zrównoważonego rybołówstwa.</p> <p>Wsparciem dla ochrony środowiska może być również udoskonalanie technologii oczyszczania ścieków poprodukcyjnych</p>
<p>Szczególne potrzeby dotyczące zatrudnienia, środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków oraz wspierania innowacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W zakresie zatrudnienia szczególną potrzebą jest wsparcie zakładów przetwórczych z sektora MŚP, co zgodnie ze wszystkimi analizami, w tym dokumentem Europa 2020, jest najbardziej prozatrudnieniową gałęzią przedsiębiorczości. 2. Preferowanie innowacyjnych technologii produkcji przetworów rybnych. Chodzi głównie o półprodukty rybne wygodne w przygotowywaniu potraw, produkty funkcjonalne przeznaczone dla grup konsumentów obciążonych chorobami cywilizacyjnymi. 3. W zakresie środowiska szczególną potrzebą jest również zagospodarowanie odpadów pochodzących z działalności przetwórczej. Ponadto konieczne jest utrzymanie stanu środowiska naturalnego i zasobów rybnych, który zapewnia ciągłość certyfikacji produktów, np. przyznawanych przez: Global Gap, MSC i inne. 4. Ponadto nakłady powinny być ukierunkowane na opracowanie projektów innowacyjnych mających na celu wprowadzanie do przetwórstwa technologii energooszczędnych

dane liczbowe – Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej -PIB

	<p>WSPIERANIE WDRAŻANIA ZINTEGROWANEJ POLITYKI MORSKIEJ</p>
<p>Priorytet UE</p> <p>Mocne strony</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie i koordynowanie ruchu jednostek. Składają się na to systemy radiolokacyjne (przede wszystkim Vessel Traffic Service (VTS) - Służba kontroli ruchu oraz Vessel Traffic Management System (VTMS) – System zarządzania ruchem statków) oraz systemy śledzenia i identyfikacji statków (m.in. Automatic Identification System (AIS) – System automatycznej identyfikacji oraz Long-range identification and tracking (LRIT) - System Identyfikacji i Śledzenia Dalekiego Zasięgu). 2. Prowadzenie, przez uczelnie wyższe, akademie morskie, instytuty PAN, jednostki badawczo-rozwojowe, jak i inne jednostki naukowe, badań oraz prac rozpoznawczych i eksploatacyjnych zasobów morskich i przybrzeżnych. Badania naukowe sprzyjają zwiększaniu innowacyjności w przemyśle morskim oraz są niezbędne dla poprawy i zachowania dobrego stanu środowiska morskiego. 3. Wysoki poziom kwalifikacji kadry morskiej, wynikający z poziomu szkolnictwa morskiego w Polsce (Akademia Morska w Gdyni, Akademia Morska w Szczecinie, Akademia Marynarki Wojennej, 10 morskich szkół ponadgimnazjalnych i 26 ośrodków szkoleniowych). Rozwinięta baza dydaktyczna oraz poziom kadry stwarzają odpowiednie warunki dla kształcenia

	specjalistów sektora gospodarki morskiej na potrzeby krajowego rynku pracy oraz UE
Słabe strony	<ol style="list-style-type: none"> Poziom zanieczyszczenia Morza Bałtyckiego, które należy do najbardziej zanieczyszczonych akwenów morskich na świecie. Wpływają na to uwarunkowania naturalne (m.in. niskie zasolenie, średnia głębokość wynosi około 53 m, ograniczona wymiana wody w ramach Oceanu Światowego - około 3% objętości wody podlegające wymianie w każdym roku, całkowita wymiana wody w morzu trwa 25–30 lat) oraz wysoka gęstość zaludnienia w regionie Morza Bałtyckiego (około 85 mln mieszkańców). Zanieczyszczenia przedostają się do niego z różnych źródeł, w tym przede wszystkim z lądu np. rzekami z rolnictwa (azotany, fosforany), obszarów miejskich, przemysłu chemicznego, przemysłu spożywczego, przemysłu metalurgicznego oraz spożywczego i papierniczego. Dla środowiska morskiego mniejszy problem stanowi zanieczyszczanie morza przez statki uprawiające żeglugę. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa. Niewystarczająca współpraca zaangażowanych stron użytkowników przestrzeni morskiej. Zróźnicowanie systemów nadzoru i monitoringu morskiego. Obecnie w Polsce funkcjonują sektorowe systemy monitoringu i nadzoru morskiego, z których najważniejsze znaczenie mają systemy administracji morskiej, Straży Granicznej, Marynarki Wojennej i rybołówstwa
Szanse	<ol style="list-style-type: none"> Integracja systemów nadzoru morskiego. Badania monitorujące stan środowiska morskiego. Upublicznienie zgromadzonych danych szerokiemu gronu potencjalnych odbiorców, w tym umożliwienie wielokrotnego wykorzystywania informacji sektora publicznego dotyczących tej problematyki oraz zmniejszenie kosztów dostępu do informacji. Zwiększenie przepływu informacji między poszczególnymi służbami pochodzącymi z różnych sektorów wyodrębnionych ze względu na funkcje, jakie pełnią: <ol style="list-style-type: none"> bezpieczeństwo morskie (w tym zadania poszukiwawczo-ratownicze), ochrona na morzu oraz zapobieganie zanieczyszczeniom powodowanym przez statki (SAR, urzędy morskie, Marynarka Wojenna), kontrola rybołówstwa (okręgowe inspektoraty rybołówstwa, Inspekcje Weterynaryjne, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych), reagowanie na zanieczyszczanie mórz i gotowość do jego zwalczania (SAR, urzędy morskie, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska), służby celne (Służba Celna), kontrola graniczna (Straż Graniczna), egzekwowanie prawa w ogólnym zakresie (w szczególności MłiR, urzędy morskie, Straż Graniczna), obrona (Marynarka Wojenna). Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej skali zagrożeń wywołanych działalnością człowieka, jak i świadomości wrażliwości ekologicznej, przez promowanie ochrony środowiska morskiego. Zapewnienie ochrony oraz zwiększenie dbałości o odtwarzanie europejskich ekosystemów morskich oraz dążenie do zrównoważenia gospodarczego wykorzystania morza w powiązaniu z potrzebą ochrony środowiska morskiego
Zagrożenia	<ol style="list-style-type: none"> Niewystarczające powstrzymanie negatywnych procesów środowiskowych w odniesieniu do wód morskich. Zanieczyszczenia morza . Pogłębianie presji i negatywnych oddziaływań na środowisko morskie poszczególnych sektorów gospodarki takich, jak żegluga morska, porty morskie, przemysł stoczniowy, rolnictwo, przemysł wydobywczy czy energetyka wiatrowa. Sektory te w różnorodny sposób oddziałują na środowisko Morza Bałtyckiego, należy jednak zauważyć, że wpływ ten jest uzależniony od rodzaju i sposobu funkcjonowania danego sektora. Rozproszenie systemów monitoringu i nadzoru morskiego
Identyfikacja potrzeb na	Potrzeba 6.1. Zwiększenie rozpoznawalności i wiedzy na temat zintegrowanej polityki morskiej i jej instrumentów przekrojowych. ZPM ma na celu całościowe

<p>podstawie analizy SWOT</p>	<p>podejście do spraw morskich, integrujące poszczególne sektory gospodarki morskiej, przy zastosowaniu trzech instrumentów przekrojowych: wiedzy o morzu, integracji systemów nadzoru morskiego i morskiego planowania przestrzennego.</p> <p>Potrzeba 6.2. Zwiększenie wiedzy na temat środowiska morskiego. Powszechna świadomość ma zasadnicze znaczenie w obszarach, w których kwestie morskie współzawodniczą z innymi sektorami o polityczne poparcie lub inwestycje, a także na rynku pracy.</p> <p>Potrzeba 6.3. Wsparcie możliwości wymiany informacji i poglądów pomiędzy właściwymi służbami, instytucjami oraz organizacjami i społeczeństwem w zakresie spraw morskich</p>
<p>Spójność analizy SWOT z postępowaniem w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska przez rozwój i wdrażanie dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej</p>	<p>Analiza SWOT w zakresie ZPM jest zgodna z postępowaniem we wdrażaniu dyrektywy ramowej. Dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej stanowi środowiskowy filar zintegrowanej polityki morskiej i wymaga od państw członkowskich osiągnięcia dobrego stanu środowiska w ich wodach morskich do 2020 r., co pozwoli na ochronę podstawowych zasobów, od których zależy działalność gospodarcza i społeczna związana z morzem. Zobowiązania wynikające z dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej związane z ochroną środowiska morskiego, pozostają jednym z głównych celów oraz stanowią zasadnicze wyzwanie dla zintegrowanej polityki morskiej.</p> <p>Przy wdrażaniu ww. dyrektywy będzie można skorzystać z dalszego rozwoju przekrojowych instrumentów zintegrowanej polityki morskiej, a z kolei różne działania niezbędne do wdrożenia dyrektywy, takie jak społeczno-ekonomiczna analiza działalności człowieka związanej z morzem, przyczynią się do wsparcia dalszego rozwoju zintegrowanej polityki morskiej</p>
<p>Szczególne potrzeby dotyczące zatrudnienia, środowiska, adaptacji do zmian klimatycznych i łagodzenia ich skutków oraz wspierania innowacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W zakresie środowiska niezwykle ważną będzie ciągła promocja spraw morskich, jak również wspieranie i wykorzystywanie badań naukowych na rzecz ochrony środowiska morskiego. Uzyskanie dobrego stanu środowiska morskiego wymaga podjęcia szeroko zakrojonych i efektywnych działań, mających na celu ograniczenie presji i negatywnych oddziaływań na środowisko Morza Bałtyckiego. Konieczne są działania na rzecz przywracania i ochrony naturalnych procesów ekologicznych, jak również ochrony flory i fauny oraz cennych siedlisk przyrodniczych, w tym zawartych w istniejących oraz opracowywanych planach ochrony obszarów Natura 2000 oraz w programach ochrony gatunków chronionych. Niezwykle ważne będzie również utrzymanie obecnych miejsc pracy. 2. Zmiany klimatyczne mogą wywoływać znaczne konsekwencje dla regionów nadmorskich, obejmujące zagrożenia systemów ochrony wybrzeża, erozję, zalewanie i podnoszenie poziomu wód morskich. Oddziaływanie to może być jeszcze intensywniejsze w połączeniu z innymi presjami na środowisko morskie. Jednakże przedmiotowe działanie nie obejmuje kwestii zmian klimatu. 3. W związku z tym, iż integracja systemu nadzoru morskiego ma opierać się na dotychczasowych działających systemach nie będzie szczególnych potrzeb w zakresie innowacji. Efektem integracji systemów monitoringu ma być wydajny kosztowo model współpracy podmiotów pochodzących z różnych sektorów, również z sektora wojskowego. Jego powstanie przyczyni się do zwiększenia efektywności istniejących systemów nadzoru morskiego. Prowadzenie aktywnej promocji znaczenia gospodarki morskiej nie wymaga działań innowacyjnych

2.2 Wskaźniki kontekstowe przedstawiające sytuację początkową

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY				
Wskaźnik kontekstowy przedstawiający początkową sytuację	Rok podstawowy	Wartość	Jednostka miary	Źródło Informacji	Uwagi/ Uzasadnienie
Flota rybacka – liczba statków	2013	838	szt.	Krajowy rejestr statków rybackich	Brak
Flota rybacka – kW	2013	81 380,04	kW	Krajowy rejestr statków rybackich	Zdolność połowowa odpowiadająca licencjom połowowym
Flota rybacka - GT	2013	33 882,72	GT	Krajowy rejestr statków rybackich	Zdolność połowowa odpowiadająca licencjom połowowym
Zysk netto	2013	18,5	tys. euro w przeliczeniu na EPC na pracownika	MIR-PIB	GVA = Income from landings + other income – energy costs – repair costs – other variable costs – non variable costs (AER). Dane tylko dla rybołówstwa bałtyckiego
Zwrot z inwestycji materialnych aktywów trwałych	2013	8	%	MIR-PIB	ROFTA = net profit / tangible asset value (vessel depreciated replacement value) (AER). Dane tylko dla rybołówstwa bałtyckiego
Wskaźnik zrównoważonego odłowu	2013	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Wskaźnik został po raz pierwszy ustalony przez KE w takiej postaci w lipcu 2014 r. i stanowi nowy element corocznego Raportu w sprawie równowagi między zdolnością połowową, a wielkością dopuszczalnych połowów, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia w sprawie WPRyb. Nie był on dotychczas ujęty w zestawieniu wskaźników

					biologicznych i ekonomicznych do raportu flotowego, opracowanych corocznie przez MIR-PIB na zlecenie MRiRW. Ze względu na termin przekazania raportu za 2013 r., ustalony przez KE na dzień 30 września 2014 r.
Wskaźnik stad zagrożonych	2013	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Wskaźnik został po raz pierwszy ustalony przez KE w takiej postaci w lipcu 2014 r. i stanowi nowy element corocznego Raportu w sprawie równowagi między zdolnością połowową, a wielkością dopuszczalnych połowów, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia w sprawie WPRyb. Nie był on dotychczas ujęty w zestawieniu wskaźników biologicznych i ekonomicznych do raportu flotowego, opracowanych corocznie przez MIR-PIB na zlecenie MRiRW. Ze względu na termin przekazania raportu za 2013 r., ustalony przez KE na dzień 30 września 2014 r.
Efektywność paliwowa połowów ryb	2013	160	Litry paliwa/tona wyładowywanych połowów	MIR-PIB	Zużycie paliwa w litrach = średnia ilość paliwa zużytego paliwa na 1 dzień połowowy w danym segmencie dla statków, które przesłały RRRW-19, przeliczona przez ogólną liczbę dni połowowych w segmentach i całej flocie (dane

					z dzienników połowowych). Wyładunki tylko dla rybołówstwa bałtyckiego
Rozległość dna morskiego dotkniętego w znacznym stopniu skutkami działalności człowieka w przypadku poszczególnych rodzajów substratów	Brak danych	Brak danych	Brak danych	GIOŚ	Nie zaproponowano wskaźnika podstawowego przez Helcom Coreset BD – dane z raportu - GIOŚ pt. Wstępna ocena stanu środowiska wód morskich polskiej strefy morza bałtyckiego
Wskaźnik przypadkowych odłowów waleni na łowiskach	2013	0	szt.	MRiRW	Raport z Programu Monitorowania Przypadkowych Połowów Waleni
Liczba zatrudnionych , w tym mężczyzn i kobiet	2013	1 680	Liczba pracowników	MIR-PIB	RRW-19 & logbook data. EPC = Full-time equivalent (FTE) based on a threshold of 2000 hours per FTE (AER)
Liczba zatrudnionych kobiet	2013	60	Liczba pracowników	MIR-PIB	RRW-19 & logbook data. EPC = Full-time equivalent (FTE) based on a threshold of 2000 hours per FTE (AER)
Częstotliwość występowania obrażeń ciała i wypadków związanych z pracą - liczba obrażeń ciała i wypadków związanych z pracą	2013	11	Liczba pracowników	GUS	Liczba obrażeń ciała i wypadków związanych z pracą na statkach rybackich została ustanowiona na podstawie danych GUS z lat 2009 – 2012 dotyczących wypadków na statkach rybackich w latach 2009 - 2012. Wartość 11 za 2013 r. jest wartością uśrednioną z tych lat. Z danych GUS wynika następująca liczba wypadków na statkach rybackich w poszczególnych latach: 2009 r - 11 wypadków, 2010 r. 16 wypadków, 2011 r. - 9 wypadków, 2012 r. - 9 wypadków
Częstotliwość	2013	0,6548	%	MRiRW	Odsetek

występowania obrażeń ciała i wypadków związanych z pracą - % w stosunku do łącznej liczby rybaków					zgłoszonych wypadków w stosunku do łącznej liczby rybaków (1 680)
Zasięg obszarów sieci Natura 2000 wyznaczonych na mocy dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej	2013	7 361*	km ²	MŚ	Powierzchnia tylko wód morskich w granicach obszarów Natura 2000
Zasięg innych środków ochrony przestrzennej na mocy art. 13 ust. 4 dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej	2013	0**	km ²	MŚ	Powierzchnia wód morskich poza granicami obszarów Natura 2000

* powierzchnia (lądowa i morska razem) "morskich" obszarów Natura 2000 (a więc takich, które przynajmniej częściowo obejmują wody morskie w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014) wynosi 8 052 km². We wskaźniku podano powierzchnię samych wód morskich objętych obszarem NATURA2000.

** wskaźnik można interpretować dwojako. Na potrzeby PO RYBY 2014–2020 wpisano wartość obszarów chronionych poza zasięgiem obszarów Natura 2000. Istnieją jednak inne obszary chronione, ale ich powierzchnia pokrywa się z obszarami Natura 2000 stąd wartość tego wskaźnika byłaby równa 7 361 km² – jak wskazano we wcześniejszym wskaźniku.

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY				
Wskaźnik kontekstowy przedstawiający początkową sytuację	Rok podstawowy	Wartość	Jednostka miary	Źródło informacji	Uwagi/ Uzasadnienie
Wielkość produkcji akwakultury	2013	36 000	tony	IRŚ	Dane uzyskane z kwestionariuszy statystycznych RRW-22 (szacunek)
Wartość produkcji akwakultury	2013	122 000	tys. euro	IRŚ	Dane uzyskane z kwestionariuszy statystycznych RRW-22 (szacunek)
Zysk netto	2013	Brak danych	tys. euro		Wartość dotychczas nie objęta monitoringiem
Wielkość produkcji akwakultury ekologicznej	2013	24,62	tony	GIJHARS	Raporty składane przez krajowe jednostki certyfikujące
Wielkość produkcji systemu recykulacji	2013	2 300	tony	IRŚ	Dane uzyskane z kwestionariuszy statystycznych RRW-22 oraz z ankiet (szacunek)
Liczba zatrudnionych, w tym mężczyzn	2013	440	FTE	IRŚ	Dane uzyskane z kwestionariuszy statystycznych

i kobiet					RRW-22 (szacunek)
Liczba zatrudnionych kobiet	2013	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Cecha dotychczas nie objęta monitoringiem

Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA WPRYB				
Wskaźnik kontekstowy przedstawiający początkową sytuację	Rok podstawowy	Wartość	Jednostka miary	Źródło Informacji	Uwagi/ Uzasadnienie
Poważne naruszenia w państwach członkowskich	2013	1 108	szt.	OIRMy	Brak
Wyładunki, które podlegają kontroli fizycznej	2013	7,99	%	OIRM, CMR	Brak
Liczba statków i samolotów dostępnych do celów przeprowadzania kontroli	2013	9	szt.	OIRMy	Brak
Liczba zatrudnionych	2013	48	ECP	OIRMY	Brak
Przydział środków budżetowych	2013	125,25*	tys. euro	Ustawa budżetowa	Kurs euro 4,00
liczba statków wyposażonych w ERS lub VMS	2013	198	szt.	CMR	Brak
Wypełnienie obowiązku transmisji danych zgodnie z ramami gromadzenia danych dla sektora rybołówstwa	2013	82%	%	CMR	Brak

Priorytet UE	ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ				
Wskaźnik kontekstowy przedstawiający początkową sytuację	Rok podstawowy	Wartość	Jednostka miary	Źródło Informacji	Uwagi/ Uzasadnienie
Długość linii brzegowej	2013	775	km	GUS	Długość polskiego wybrzeża wraz z zalewami Szczecińskim i Wiślanym
Długość głównych dróg wodnych	2013	3 655	km	GUS	Na potrzeby PO RYBY 2014–2020 proponuje się przyjąć definicję "śródlądowe drogi wodne" zawartą w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r.

					<p>Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145, z późn. zm.*) Wg opracowania "Transport wodny śródlądowy w Polsce w 2013 r." Głównego Urzędu Statystycznego (Urząd Statystyczny w Szczecinie) z lipca 2013 r. długość śródlądowych dróg wodnych wynosiła w 2012 r. - 3 655 km</p>
<p>Powierzchnia głównych zbiorników wodnych</p>	2013	1 885,63	km ²	GUS	<p>Na potrzeby PO RYBY 2014-2020, proponuje się przyjąć, że <i>zbiornik wodny</i> to zagłębienie terenu wypełnione wodą stojącą. Dodatkowo proponuje się przyjąć, że do obliczenia powierzchni głównych zbiorników wodnych zastosowanie mają dane o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - największych jeziorach w Polsce (rocznik statystyczny RP, 2012 r.) - 617,6 km², - większych sztucznych zbiornikach wodnych (rocznik statystyczny RP, 2012 r.) - 520,7 km², - gruntach pod stawami (Strategia Karp 2020 LGR, czerwiec 2013 r.) - 747,33 km². <p>Razem: 1 885,63 km²</p>

**kolejne zmiany tekstu jednolitego zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 951 z 2012 r., poz. 1513, z 2013 r. poz. 21, z 2013 r. poz. 165, z 2014 r. poz. 659 i z 2014 r. poz. 850.*

Priorytet UE	WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA				
Wskaźnik kontekstowy przedstawiający początkową sytuację	Rok podstawowy	Wartość	Jednostka miary	Źródło Informacji	Uwagi/ Uzasadnienie
Liczba organizacji producentów	2013	12	szt.	MRiRW	W rejestrze uznanych organizacji producentów rybnych widnieje 13 organizacji. Jedna z nich jest w trakcie procesu wycofywania uznania
Liczba zrzeszeń organizacji producentów	2013	0	szt.	MRiRW	Brak zrzeszeń organizacji producentów
Liczba organizacji międzybranżowych	2013	0	szt.	MRiRW	Brak organizacji międzybranżowych
Liczba producentów lub podmiotów gospodarczych na organizację producentów	2013	43,6 / 93	szt.	MRiRW	W przypadku organizacji morskich 43,6 jednostki rybackie na uznanej organizacji. W przypadku organizacji akwakultury 93 producentów na uznanej organizacji
Liczba producentów lub podmiotów gospodarczych na zrzeszenie organizacji producentów	2013	0	szt.	MRiRW	Brak zrzeszeń organizacji producentów
Liczba producentów lub podmiotów gospodarczych na organizację międzybranżową	2013	0	szt.	MRiRW	Brak organizacji międzybranżowych
% producentów lub podmiotów gospodarczych będących członkami organizacji producentów	2013	45,3% / 28,9%	%	MRiRW	W przypadku organizacji morskich 45,3% ogólnej liczby jednostek rybackich należało do członków uznanych organizacji. W przypadku organizacji akwakultury (karp

					i jesiotr) 25,9 % producentów należało do uznanych organizacji rybackich
% producentów lub podmiotów gospodarczych będących członkami zrzeszenia organizacji producentów	2013	0	%	MRiRW	Brak zrzeszeń organizacji producentów
% producentów lub podmiotów gospodarczych będących członkami organizacji międzybranżowej	2013	0	%	MRiRW	Brak organizacji międzybranżowych
Roczna wartość produkcji wprowadzonej na rynek na poziomie UE	2013	64 901	tys. euro	ERS	Okres odniesienia: 2009–2011 jako wartość podawana jest średnia dla tego okresu. Dla organizacji bałtyckich obliczenia dla dorsza, śledzia, szprota i storni. Organizacje operujące na Bałtyku i organizacje akwakultury lokują swoją produkcję na terytorium UE. Organizacja dalekomorska w UE lokuje 50% produkcji. W przypadku % wielkości produkcji wprowadzanej na rynek organizacje producentów wprowadzają do obrotu 84,8% krajowej produkcji, organizacja dalekomorska wprowadza do obrotu 100% krajowej produkcji, organizacje akwakultury wprowadzają do obrotu 26% krajowej produkcji
% produkcji wprowadzonej na rynek przez organizacje producentów (wartość)	2013	70,90%	%	ERS	
% produkcji wprowadzonej na rynek przez zrzeszenia organizacji producentów (wartość)	2013	0	%	ERS	
% produkcji wprowadzonej na rynek przez organizacje międzybranżowe (wartość)	2013	0	%	ERS	
% produkcji wprowadzonej na rynek przez organizacje producentów (wielkość)	2013	84,8% / 100% / 26%	%	ERS	
% produkcji wprowadzonej na rynek przez zrzeszenia organizacji producentów (wielkość)	2013	0	%	ERS	
% produkcji	2013	0	%	ERS	

wprowadzonej na rynek przez organizacje międzybranżowe (wielkość)					
---	--	--	--	--	--

Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA ZPM				
Wskaźnik kontekstowy przedstawiający początkową sytuację	Rok podstawowy	Wartość	Jednostka miary	Źródło Informacji	Uwagi/ Uzasadnienie
Wspólny mechanizm wymiany informacji (CISE) do nadzoru obszarów morskich UE	2013	0	%	MiR	Brak
Zasięg obszarów sieci Natura 2000 wyznaczonych na mocy dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej	2013	7 361 km ²	km ²	MŚ	Powierzchnia tylko wód morskich w granicach obszarów Natura 2000
Zasięg innych środków ochrony przestrzennej na mocy art. 13 ust. 4 dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej	2013	0	km ²	MŚ	Powierzchnia wód morskich poza granicami obszarów Natura 2000

* powierzchnia (lądowa i morska razem) "morskich" obszarów Natura 2000 (a więc takich, które przynajmniej częściowo obejmują wody morskie w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014) wynosi 8 052 km². We wskaźniku podano powierzchnię samych wód morskich objętych obszarem NATURA2000.

** wskaźnik można interpretować dwojako. Na potrzeby PO RYBY 2014–2020 wpisano wartość obszarów chronionych poza zasięgiem obszarów Natura 2000. Istnieją jednak inne obszary chronione, ale ich powierzchnia pokrywa się z obszarami Natura 2000 stąd wartość tego wskaźnika byłaby równa 7 361 km² – jak wskazano we wcześniejszym wskaźniku.

3. Opis strategii

3.1. Opis strategii Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”

Ze względu na uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze prowadzona w Polsce strategia dotyczy zróżnicowanych elementów gospodarki rybackiej, obejmując zarówno rybołówstwo, w tym przybrzeżne i dalekomorskie, akwakulturę śródlądową, rybołówstwo śródlądowe oraz w pewnym stopniu przetwórstwo ryb.

Ogólnym celem interwencji PO RYBY 2014–2020, zważywszy na wagę zidentyfikowanych potrzeb polskiego sektora rybackiego, jest wsparcie działań w obszarze akwakultury, rybołówstwa, lokalnych strategii rozwoju, przetwórstwa i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, realizacji celów Wspólnej Polityki Rybołówstwa i Zintegrowanej Polityki Morskiej przyczyniających się do tworzenia długoterminowych zrównoważonych warunków środowiskowych niezbędnych do rozwoju gospodarczego i społecznego.

PO RYBY 2014–2020 będzie się przyczyniać do realizacji Strategii EUROPA 2020 przez wspieranie odpowiednich celów tematycznych EFSI ustanowionych w rozporządzeniu o wspólnych przepisach i mających swoje odzwierciedlenie na poziomie krajowym w Umowie Partnerstwa.

PO RYBY 2014–2020 wspierać będzie następujące 4 cele tematyczne (CT):

- **CT 3 – Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury,**
- **CT 4 – Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach,**
- **CT 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami,**
- **CT 8 – Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników.**

Powyższe cele tematyczne znajdują przełożenie na priorytety UE specyficzne dla Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, które zostały przedstawione w dalszej części niniejszego podrozdziału.

Potrzeby polskiego sektora rybołówstwa i sektora morskiego określone w analizie SWOT (podrozdział 2.1.), są zbieżne ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybackiego na lata 2012–2020 (SZRWRI).

Mając na względzie wagę określonych w analizie SWOT potrzeb polskiego sektora rybackiego oraz szacowany podział przyznanej Polsce alokacji środków finansowych z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na realizację wybranych Środków spośród zaproponowanych przez Europejski Fundusz Morski i Rybacki, poniżej przedstawione zostały priorytety oraz Środki, które zostaną wdrożone w ramach PO RYBY 2014–2020 w celu osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych EFMR. Należy w tym miejscu również wyjaśnić, że Polska nie planuje wdrażać Środków określonych w art. 53 rozporządzenia o EFMR - *Przejście na systemy ekozarządzania*

i audytu oraz na akwakulturę ekologiczną, w art. 55 - Środki dotyczące zdrowia publicznego oraz w art. 56 ust. 1 lit. f - Środki dotyczące zdrowia i dobrostanu zwierząt. Nie wdrażanie zakresu pomocy, określonej w art. 53 wiąże się z faktem, iż w Polsce nie funkcjonuje system certyfikacji ekologicznych produktów akwakultury. Co za tym idzie, przyznawanie rekompensat w tym zakresie, bez możliwości wsparcia opracowania przez odpowiednie instytuty stosownego systemu jest niemożliwe. Ponadto, zauważyć należy, iż hodowla ryb w Polsce nosi znamiona ekologicznej i jest bardzo prośrodowiskowa, w szczególności, biorąc pod uwagę rekompensaty przyznawane dla akwakultury świadczącej usługi środowiskowe (art. 54). Spełnienie dodatkowych wymagań spotkałoby się więc z bardzo małym lub żadnym zainteresowaniem podmiotów akwakultury.

Priorytet 1. Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy

Cel szczegółowy „Wspieranie wzmocnienia rozwoju technologicznego, innowacji i transferu wiedzy”

Artykuł 47. Innowacje.

Artykuł 49. Usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury.

Wybór powyższych Środków, których realizacja w ramach PO RYBY 2014–2020, ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Wspieranie wzmocnienia rozwoju technologicznego, innowacji i transferu wiedzy* wynika wprost ze zidentyfikowanych potrzeb określonych w pkt 2.1., 2.6. i 2.8. analizy SWOT oraz określonych w SZRWRiR priorytetów:

- priorytet 3.1. i 3.2. w ramach celu szczegółowego 3. *Bezpieczeństwo żywnościowe,*
- priorytet 4.2. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego,*
- priorytet 5.1. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.*

Realizacja Środków: *Innowacje* na podstawie art. 47, *Usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury* na podstawie art. 49, przyczyniać się ma również do realizacji celów WPRyB określonych art. 2 ust. 1 oraz art. 2 ust. 5 lit. e rozporządzenia w sprawie WPRyB.

Realizacja ww. Środków jest zgodna także z celami określonymi w wieloletnim krajowym planie strategicznym dla akwakultury pt. **Akwakultura – Plan strategiczny rozwoju chowu i hodowli ryb w Polsce w latach 2014–2020.**

Cel szczegółowy „Zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw sektora akwakultury, w tym poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, w szczególności w MŚP”

Artykuł 48 ust. 1 lit. a-d, f-h. Inwestycje produkcyjne w akwakulturę.

Artykuł 52. Zachęcanie nowych hodowców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury.

Wybór wymienionych powyżej Środków do realizacji w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora akwakultury, w tym poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, w szczególności w MŚP* i jest spowodowany stwierdzonymi w analizie SWOT potrzebami, które zostały określone w pkt 2.2., 2.4. i 2.8, oraz określonymi w SZRWRiR priorytetami:

- priorytet 1.3. w ramach celu szczegółowego 1. *Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,*
- priorytet 3.1. w ramach celu szczegółowego 3. *Bezpieczeństwo żywnościowe,*
- priorytet 4.1. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego.*

Realizacja Środków: *Inwestycje produkcyjne w akwakulturę* na podstawie art. 48 ust. 1 lit. a-d, f-h rozporządzenia o EFMR, *Zachęcanie nowych hodowców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury* na podstawie art. 52 rozporządzenia o EFMR, ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych art. 2 ust. 1 oraz art. 2 ust. 5 lit. e rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Realizacja ww. Środków jest zgodna także z celami określonymi w wieloletnim krajowym planie strategicznym dla akwakultury.

Cel szczegółowy „Ochrona i odbudowa wodnej różnorodności biologicznej oraz wspieranie ekosystemów związanych z akwakulturą i promowanie zasobooszczędnej akwakultury”

Artykuł 48 ust. 1 lit. k. Inwestycje produkcyjne w akwakulturę - zwiększanie efektywności energetycznej, odnawialne źródła energii.

Artykuł 48 ust. 1 lit. e, i, j. Inwestycje produkcyjne w akwakulturę - efektywne gospodarowanie zasobami, zmniejszanie ilości wykorzystywanej wody lub chemikaliów, zamknięte systemy recykulacyjne minimalizujące zużycie wody.

Artykuł 51. Zwiększanie potencjału miejsc hodowli akwakultury.

Realizacja ww. Środków w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Ochrona i odbudowa wodnej różnorodności biologicznej oraz wspieranie ekosystemów związanych z akwakulturą i promowanie zasobooszczędnej*

akwakultury. Przy wyborze tych Środków zostały uwzględnione potrzeby określone w pkt 2.2., 2.5. i 2.7. analizy SWOT oraz kierunki interwencji następujących priorytetów SZRWRiR:

- priorytet 3.2. w ramach celu szczegółowego 3. *Bezpieczeństwo żywnościowe*,
- priorytet 5.1., 5.2. i 5.5. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich*.

Realizacja powyższych Środków ma się przyczyniać do realizacji celów WPRyb określonych art. 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Realizacja ww. Środków jest zgodna także z celami określonymi w wieloletnim krajowym planie strategicznym dla akwakultury.

Cel szczegółowy „*Propagowanie akwakultury o wysokim poziomie ochrony środowiska oraz o wysokim poziomie zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz promowanie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego*”

Artykuł 54. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe.

Wdrożenie Środka *Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe* ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Propagowanie akwakultury o wysokim poziomie ochrony środowiska oraz o wysokim poziomie zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz promowanie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego*. Przy wyborze tego Środka do realizacji w ramach PO RYBY 2014–2020 zostały uwzględnione potrzeby określone w pkt 2.3. i 2.7. analizy SWOT oraz priorytetu 5.1. i 5.2. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich* SZRWRiR.

Realizacja ww. Środka przyczyniać się ma do realizacji celów WPRyb określonych art. 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Realizacja Środka jest zgodna także z celami określonymi w wieloletnim krajowym planie strategicznym dla akwakultury.

Cel szczegółowy „*Rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie*”

Artykuł 50. Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów.

Realizacja tego Środka w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie*. Wybór Środka został podyktowany potrzebami, które określone zostały w pkt 2.1. analizy SWOT oraz założonymi kierunkami wsparcia priorytetu 1.1. w ramach celu szczegółowego 1. *Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich* SZRWRiR.

Realizacja Środka ma się przyczyniać do realizacji celów WPRyb określonych art. 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Realizacja ww. Środka jest zgodna także z celami określonymi w wieloletnim krajowym planie strategicznym dla akwakultury.

Priorytet 2. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy

Cel szczegółowy „Zmniejszenie wpływu rybołówstwa na środowisko morskie, w tym unikanie i redukcja, w jak największym stopniu, niechcianych połowów”

Artykuł 37. Wsparcie na rzecz opracowywania i wdrażania środków ochrony oraz współpraca regionalna.

Artykuł 38. Zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie i dostosowanie połowów do ochrony gatunków (+ art. 44 ust. 1 lit. c w zakresie rybołówstwa śródlądowego).

Artykuł 39. Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza.

Artykuł 40 ust. 1 lit. a. Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej – zbieranie utraconych narzędzi połowowych i innych odpadów morskich.

Artykuł 43 ust. 2. Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie – inwestycje mające na celu ułatwienie przestrzegania obowiązku dotyczącego wyładunku wszystkich połowów.

Realizacja ww. Środków w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Zmniejszenie wpływu rybołówstwa na środowisko morskie, w tym unikanie i redukcja, w jak największym stopniu, niechcianych połowów*. Wybór tych Środków jest podyktowany zidentyfikowanymi w analizie SWOT potrzebami, o których mowa w pkt: 1.2. i 1.3., oraz zaplanowanymi kierunkami wsparcia priorytetu 5.1. i 5.4. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich SZRWRiR*.

Realizacja powyższych Środków ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 ust. 2 i 3 oraz ust. 5 lit. a i b rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Cel szczegółowy *Ochrona i odbudowa ekosystemów wodnych i ich różnorodności biologicznej*:

Artykuł 40 ust. 1 lit. b-g, Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej – przyczynienie się do lepszego zarządzania lub ochrony, budowa, instalacja lub modernizacja stałych lub ruchomych urządzeń, przygotowanie planów w zakresie ochrony i zarządzania odnoszących się do obszarów sieci Natura 2000 i obszarów ochrony przestrzennej, zarządzanie morskimi obszarami chronionymi, w tym obszarami sieci Natura 2000, ich odbudowa i monitorowanie, zwiększanie świadomości w kwestiach

środowiska, udział w innych działaniach mających na celu zachowanie i zwiększenie różnorodności biologicznej oraz usług ekosystemowych (+ art. 44 ust. 6 w zakresie rybołówstwa śródlądowego).

Realizacja tego Środka w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Ochrona i odbudowa ekosystemów wodnych i ich różnorodności biologicznej*, a jego wybór jest spowodowany stwierdzonymi w analizie SWOT potrzebami, określonymi w pkt 1.2. i 1.3., oraz zaplanowanym kierunkiem wsparcia priorytetu 5.1. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich SZRWRiR.*

Realizacja powyższego Środka ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Cel szczegółowy „Zapewnienie równowagi pomiędzy zdolnością połowową a dostępnymi uprawnieniami do połowów”

Artykuł 34. Trwałe zaprzestanie działalności połowowej.

Artykuł 36. Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów.

Realizacja powyższych Środków ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Zapewnienie równowagi pomiędzy zdolnością połowową a dostępnymi uprawnieniami do połowów*. Przy wyborze tych Środków zostały uwzględnione potrzeby określone w pkt 1.2. i 1.6. analizy SWOT oraz kierunek interwencji priorytetu 5.4. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich SZRWRiR.*

Realizacja powyższych Środków ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 ust. 3 oraz art. 5 lit. d rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Cel szczegółowy „Podnoszenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora rybołówstwa, w tym floty łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”

Artykuł 27. Usługi doradcze.

Artykuł 30. Różnicowanie i nowe formy dochodów (+ art. 44 ust. 4 w zakresie rybołówstwa śródlądowego).

Artykuł 31. Wsparcie dla młodych rybaków rozpoczynających działalność.

Artykuł 32. Zdrowie i bezpieczeństwo.

Artykuł 33. Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej.

Artykuł 40 ust. 1 lit. h. Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej - systemy rekompensaty za szkody wyrządzone połowom przez ssaki i ptaki.

Artykuł 42. Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów (+ art. 44 ust. 1 lit. e w zakresie rybołówstwa śródlądowego).

Artykuł 43 ust. 1 i 3. Porty rybackie, miejsca wylądunku, giełdy rybne i przystanie - inwestycje mające na celu poprawę infrastruktury portów rybackich i giełd rybnych lub miejsc wylądunku i przystani; budowa przystani morskich w celu poprawy bezpieczeństwa rybaków (+ art. 44 ust. 1 lit. f w zakresie rybołówstwa śródlądowego).

Realizacja ww. Środków ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Podnoszenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora rybołówstwa, w tym floty łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy.* Wybór powyższych Środków do wdrażania w ramach PO RYBY 2014–2020 został podyktowany zidentyfikowanymi w analizie SWOT potrzebami, o których mowa w pkt 1.1., 1.3., 1.5. i 1.6., jak również następującymi zaplanowanymi kierunkami interwencji priorytetów SZRWRiR:

- priorytet 1.3. w ramach celu szczegółowego 1. *Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,*
- priorytet 4.1. i 4.3. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego,*
- priorytet 5.1. i 5.4. w ramach celu szczegółowego 5.

Realizacja powyższych Środków ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 ust. 2 i 3 oraz art. 5 lit. c, d, f, i rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Cel szczegółowy *Wspieranie wzmocnienia rozwoju technologicznego oraz innowacji, w tym zwiększania efektywności energetycznej, i transferu wiedzy:*

Artykuł 26. Innowacje (+ art. 44 ust. 3 w zakresie rybołówstwa śródlądowego).

Artykuł 28. Partnerstwa między naukowcami a rybakami (+ art. 44 ust. 3 w zakresie rybołówstwa śródlądowego).

Artykuł 41 ust. 2. Efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu - wymiana lub modernizacja głównych lub dodatkowych silników.

Realizacja Środków, o których mowa powyżej, w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Wspieranie wzmocnienia rozwoju technologicznego oraz innowacji, w tym zwiększania efektywności energetycznej, i transferu wiedzy.* Przy wyborze ww. Środków uwzględniono potrzeby określone w pkt 1.3. i 1.4. analizy SWOT oraz kierunki wsparcia następujących priorytetów SZRWRiR:

- priorytet 4.1. i 4.2. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego,*
- priorytet 5.3. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.*

Realizacja powyższych Środków ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 ust. 3 oraz art. 5 lit. c rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Cel szczegółowy „Rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie”

Artykuł 29 ust. 1. *Propagowanie kapitału ludzkiego i dialog społeczny - szkolenie, tworzenie sieci kontaktów, dialog społeczny (+ art. 44 ust. 1 lit. a w zakresie rybołówstwa śródlądowego).*

Realizacja Środka *Propagowanie kapitału ludzkiego i dialog społeczny* w zakresie szkoleń zawodowych, tworzenia sieci kontaktów i dialogu społecznego, zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia o EFMR, ma się przyczynić do realizacji celu szczegółowego *Rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie*. Wybór tego Środka wynika z zidentyfikowanych w analizie SWOT potrzeb, o których mowa w pkt 1.1. i 1.4., a także z określonych w SZRWRiR kierunków interwencji priorytetu 1.1. w ramach celu szczegółowego 1. *Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich*.

Realizacja przedsięwzięć określonych w art. 29 ust. 1 rozporządzenia o EFMR ma się przyczyniać do realizacji celów WPRyb, o których mowa w art. 2 ust. 5 lit. f rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Priorytet 3. *Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej*

Cel szczegółowy „Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej”

Artykuł 62 ust. 1 lit. a. *Wsparcie przygotowawcze.*

Artykuł 63. *Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność (w tym koszty bieżące i aktywizacja).*

Artykuł 64. *Działania z zakresu współpracy.*

Realizacja powyższych Środków w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia niniejszego celu szczegółowego. Wybór tych Środków wynika z określonych w pkt 4.1.–4.5. potrzeb analizy SWOT oraz kierunku wsparcia następujących priorytetów SZRWRiR:

- priorytet 1.1. i 1.3. w ramach celu szczegółowego 1. *Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,*
- priorytet 2.4. w ramach celu szczegółowego 2. *Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej,*

- priorytet 3.2. w ramach celu szczegółowego 3. *Bezpieczeństwo żywnościowe*,
- priorytet 4.2. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego*,
- priorytet 5.2. i 5.3. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich*

Realizacja ww. Środków ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w art. 5 lit. f i i rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Priorytet. 4. Wspieranie obrotu i przetwarzania

Cel szczegółowy „Lepsza organizacja rynku produktów rybołówstwa i akwakultury”

Artykuł 66. Plany produkcji i obrotu.

Artykuł 67. Dopłaty do składowania.

Artykuł 68. Środki dotyczące obrotu.

Realizacja Środków, o których mowa powyżej, ma się przyczynić do realizacji celu szczegółowego *Lepsza organizacja rynku produktów rybołówstwa i akwakultury*. Wybór ww. Środków do wdrożenia w ramach PO RYBY 2014–2020 wynika z zidentyfikowanych w analizie SWOT potrzeb (pkt 5.1.–5.5.), a także z określonych w SZRWRiR następujących priorytetów:

- priorytet 3.2., 3.3. i 3.4 w ramach celu szczegółowego 3. *Bezpieczeństwo żywnościowe*,
- priorytet 4.3. i 4.4. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego*.

Realizacja powyższych Środków ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb, o których mowa w art. 2 ust. 5 lit. g i h rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Cel szczegółowy „Zachęcanie do inwestowania w sektor przetwarzania i obrotu”

Artykuł 69. Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury.

Realizacja Środka *Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury* ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Zachęcanie do inwestowania w sektor przetwarzania i obrotu*. Wybór tego Środka jest podyktowany zidentyfikowanymi w analizie SWOT potrzebami (pkt 5.1.) oraz zaplanowanymi kierunkami wsparcia priorytetu 3.2. w ramach celu szczegółowego 3. *Bezpieczeństwo żywnościowe*, priorytetu 4.1. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego*, a także priorytetu 5.1. i 5.4. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich* SZRWRiR.

Realizacja powyższych Środków ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w ust. 5 lit. c i h rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Priorytet 5. Wspieranie wdrażania WPRyb

Cel szczegółowy „Poprawa i dostarczanie wiedzy naukowej oraz gromadzenie danych i zarządzanie nimi”

Artykuł 77. Gromadzenie danych.

Realizacja tego Środka w ramach PO RYBY 2014–2020 ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Poprawa i dostarczanie wiedzy naukowej oraz gromadzenie danych i zarządzanie nimi*. Środek będzie wdrażany ze względu na stwierdzone w analizie SWOT potrzeby w zakresie modernizacji systemów informatycznych dotyczących gromadzenia danych oraz konieczność objęcia systemem zbierania danych istotnych elementów związanych z działalnością w obszarze rybołówstwa śródlądowego (pkt 3.1., 3.5. i 3.6.), a także ze względu na określony w SZRWRiR zakres interwencji priorytetu 4.2. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego*, oraz priorytetu 5.1. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich*.

Realizacja powyższego Środka ma się przyczyniać również do realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Cel szczegółowy „Wspieranie monitorowania, kontroli i egzekwowania, zwiększanie potencjału instytucjonalnego oraz skuteczności administracji publicznej, bez zwiększania obciążenia administracyjnego”

Artykuł 76. Kontrola i egzekwowanie.

Realizacja powyższego Środka ma się przyczynić do osiągnięcia ww. celu szczegółowego. Środek będzie wdrożony ze względu na zidentyfikowane w analizie SWOT potrzeby (pkt 3.1.–3.5.) oraz wyznaczone kierunki wsparcia następujących priorytetów SZRWRiR:

- priorytet 4.3. w ramach celu szczegółowego 4. *Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego*,
- priorytet 5.1. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich*

Realizacja ww. Środka ma się odbywać zgodnie z art. 36 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Priorytet 6. Wspieranie wdrażania Zintegrowanej Polityki Morskiej

Cel szczegółowy „Opracowywanie i wdrażanie zintegrowanej polityki morskiej”

Artykuł 80 ust. 1 lit. a. *Integracja nadzoru morskiego.*

Artykuł 80 ust. 1 lit. b. *Propagowanie ochrony środowiska morskiego oraz zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych.*

Artykuł 80 ust. 1 lit. c. *Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego.*

Realizacja ww. Środków ma się przyczynić do osiągnięcia celu szczegółowego *Opracowywanie i wdrażanie zintegrowanej polityki morskiej*. Środki te będą wdrażane w ramach PO RYBY 2014–2020, mając na uwadze określone w analizie SWOT potrzeby (pkt 6.1.–6.3.), oraz zaplanowane w SZRWRiR kierunki wsparcia następujących priorytetu priorytet 5.1. i 5.2. w ramach celu szczegółowego 5. *Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich*.

Realizacja ww. Środków ma się przyczyniać do sięgnięcia celów WPRyb, zgodnie z art. 2 ust. 4 lit. j rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Priorytet 7. Pomoc techniczna.

Artykuł 78. *Pomoc techniczna z inicjatywy państw członkowskich.*

3.2. Szczegółowe cele i wskaźniki rezultatu (art. 27 ust. 4 rozporządzenia o wspólnych przepisach oraz art. 18 ust. 1 lit. b pkt i rozporządzenia o EFMR)

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Zmniejszenie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie, w tym unikanie i ograniczanie w jak największym stopniu przypadkowych połowów		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana niechcianych połowów	0	tony
	Zmiana niechcianych połowów	0	%
	Zmiana w % niezrównoważonych flot	0 ¹	%

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Ochrona i zachowanie równowagi biologicznej i ekosystemów wodnych		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana zasięgu obszarów sieci Natura 2000 wyznaczonych na mocy dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej	0	km ²
	Zmiana zasięgu innych środków ochrony przestrzennej na mocy art. 13 ust. 4 dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej	0	km ²
	Zmiana w % niezrównoważonych flot	0	%
	Zmiany poziomu przypadkowych połowów	0	tony
	Zmiany poziomu przypadkowych połowów	0	%

¹ Polska flota rybacka jest określona jako zrównoważona w stosunku do zasobów. Problemem jest natomiast niska ekonomika połowów prowadzonych przez poszczególne jednostki. Sprawia to, że połowy są mało opłacalne ze względu na niskie limity połowowe, co przekłada się na niskie kwoty połowowe.

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Zapewnienie równowagi pomiędzy zdolnością połowową a możliwościami połowowymi		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana % nierównoważonych flot	0	%
	Zmiany poziomu przypadkowych połowów	0	tony
	Zmiany poziomu przypadkowych połowów	0	%

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Poprawa konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw połowowych, w tym floty łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiany wielkości produkcji	0	tony
	Zmiany w zysku netto	0	euro
	Zmiany wartości produkcji	+40 830	tys. euro
	Zmiany w zakresie obrażeń ciała i wypadków związanych z pracą	0	szt.
	Zmiana w % obrażeń ciała i wypadków związanych z pracą w stosunku do łącznej liczby rybaków	0	%
	Liczba utworzonych miejsc pracy (EPC) w sektorze rybołówstwa lub działalności uzupełniającej	0	EPC
	Liczba utrzymanych miejsc pracy (EPC) w sektorze rybołówstwa lub działalności uzupełniającej	0	EPC

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Wspieranie rozwoju technologicznego, innowacji, w tym zwiększenie efektywności energetycznej i transferu wiedzy		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiany wielkości produkcji	0	tony
	Zmiany w zysku netto	0	euro
	Zmiany wartości produkcji	+40 830	tys. euro

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Rozwój kształcenia zawodowego, nowych umiejętności zawodowych i kształcenia ustawicznego		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana w % obrażeń ciała i wypadków związanych z pracą w stosunku do łącznej liczby rybaków	0	%
	Liczba utworzonych miejsc pracy (EPC) w sektorze rybołówstwa lub działalności uzupełniającej	0	EPC
	Liczba utrzymanych miejsc pracy (EPC) w sektorze rybołówstwa lub działalności uzupełniającej	0	EPC

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Wspieranie rozwoju technologicznego, innowacji i transferu wiedzy		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana wielkości produkcji akwakultury	+14 000	tony
	Zmiana wartości produkcji akwakultury	+105 500	tys. euro
	Zmiany wielkości produkcji systemu recyrkulacji	+2 700	tony
	Utworzone miejsca pracy	500	EPC
	Utrzymane miejsca pracy	1 000	EPC

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora akwakultury, w tym poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy w szczególności w małych i średnich przedsiębiorstwach		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana wielkości produkcji akwakultury	+14 000	tony
	Zmiana wartości produkcji akwakultury	+105 500	tys. euro
	Zmiany wielkości produkcji systemu recyrkulacji	+2 700	tony
	Utworzone miejsca pracy	500	EPC
	Utrzymane miejsca pracy	1 000	EPC

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Ochrona i odbudowa wodnej różnorodności biologicznej oraz wspieranie ekosystemów związanych z akwakulturą i promowanie akwakultury zasobooszczędnej		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiany wielkości produkcji systemu recyrkulacji	+2 700	tony
	Gospodarstwa akwakultury świadczące usługi środowiskowe	0	liczba gospodarstw

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Promowanie akwakultury o wysokim poziomie ochrony środowiska oraz o wysokim poziomie zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz promowanie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiany wielkości produkcji systemu recyrkulacji	+2 700	tony
	Gospodarstwa akwakultury świadczące usługi środowiskowe	0	liczba gospodarstw

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY		
Cel szczegółowy	Rozwój kształcenia zawodowego, nowych umiejętności zawodowych i kształcenia ustawicznego		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Utworzone miejsca pracy	500	EPC
	Utrzymane miejsca pracy	1 000	EPC

Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA WPRYB		
Cel szczegółowy	Poprawa i dostarczanie wiedzy naukowej oraz gromadzenia danych i zarządzanie nimi		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Wzrost udziału procentowego spełnienia obowiązku transmisji danych	+8	%

Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA WPRYB		
Cel szczegółowy	Wsparcie dla monitorowania, kontroli i egzekwowania, zwiększanie zdolności instytucjonalnej i skuteczności administracji publicznej, bez zwiększania obciążeń administracyjnych		

Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Liczba wykrytych poważnych naruszeń	0	szt.
	Wyładunki, które zostały poddane kontroli fizycznej	-0,5	%

Priorytet UE

ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ

Cel szczegółowy	ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ		
	Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego, tworzenia miejsc pracy oraz wspierania zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społeczności obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Liczba utworzonych miejsc pracy (EPC)	100	EPC
	Liczba utrzymanych miejsc pracy (EPC)	50	EPC
	Liczba utworzonych przedsiębiorstw	100	szt.

Priorytet UE

WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA

Cel szczegółowy	WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA		
	Lepsza organizacja rynku produktów rybnych i akwakultury		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana wartości pierwszej sprzedaży w organizacjach producentów	5 000	tys. euro
	Zmiana wielkości pierwszej sprzedaży w organizacjach producentów	4 000	tony
	Zmiana wartości pierwszej sprzedaży poza organizacjami producentów	-5 000	tys. euro
	Zmiana wielkości pierwszej sprzedaży poza organizacjami producentów	-4 000	tony

Priorytet UE	WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA		
Cel szczegółowy	Zachęcanie do inwestycji w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana wartości pierwszej sprzedaży w organizacjach producentów	5 000	tys. euro
	Zmiana wielkości pierwszej sprzedaży w organizacjach producentów	4 000	tony
	Zmiana wartości pierwszej sprzedaży poza organizacjami producentów	-5 000	tys. euro
	Zmiana wielkości pierwszej sprzedaży poza organizacjami producentów	-4 000	tony

Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA ZPM		
Cel szczegółowy	Rozwój i wdrażanie Zintegrowanej Polityki Morskiej		
Wskaźnik rezultatu, tj. cel końcowy, który państwo członkowskie stara się osiągnąć przy wsparciu EFMR	Tytuł wskaźnika rezultatu i jego jednostka miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary
	Zmiana zasięgu obszarów sieci Natura 2000 wyznaczonych na mocy dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej	0	km ²
	Zmiana zasięgu innych środków ochrony przestrzennej na mocy art. 13 ust. 4 dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej	0	km ²
	Wzrost w zakresie wspólnego mechanizmu wymiany informacji (CISE) do nadzoru obszarów morskich UE	0,1	%

3.3. Właściwe Środki i wskaźniki produktu

PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY						
Cel szczegółowy						
Zmniejszenie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie, w tym unikanie i ograniczanie w jak największym stopniu przypadkowych połowów						
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Wsparcie na rzecz opracowywania i wdrażania środków ochrony oraz współpraca regionalna (art. 37 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Środki ochrony, zmniejszenie oddziaływania połowów na środowisko oraz dostosowanie rybołówstwa do wymogów ochrony gatunków	8	Liczba operacji	Realizacja celu szczegółowego jest niezbędna dla osiągnięcia celów zreformowanej WPRyB, zawartych w art. 2 rozporządzenia w sprawie WPRyB. Wsparcie jest niezbędne dla współpracy regionalnej, odbywającej się w regionie Morza Bałtyckiego w ramach Baltfish. Aby spełnić szereg omawianych na tym i innych forach spraw, jest konieczne wspieranie rozwiązań w zakresie innowacyjnych metod, szczególnie w zakresie stopniowej eliminacji odrzutów, w tym zwiększanie selektywności narzędzi połowowych, czy inwestycje na statku lub w sprzęt. Zbieranie przez rybaków odpadów z morza, w tym usuwanie utraconych narzędzi połowowych i innych odpadów morskich, będzie służyć ochronie i odbudowie morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich w ramach zrównoważonej działalności połowowej. Umożliwi to też dywersyfikację dochodów pewnej grupy armatorów rybackich, przez finansowanie ich	CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
Zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie i dostosowanie połowów do ochrony gatunków (art. 38 rozporządzenia o EFMR) (+art. 44 ust. 1 lit. c ryb. śródlądowe)	Nie	Środki ochrony, zmniejszenie oddziaływania połowów na środowisko oraz dostosowanie rybołówstwa do wymogów ochrony gatunków	32	Liczba operacji		
Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza (art. 39 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Innowacje, usługi doradcze i partnerstwa z naukowcami	8	Liczba operacji		
Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – zbieranie utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich (art. 40 ust. 1 lit. a rozporządzenia o EFMR)	Nie	Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów	20	Liczba operacji		
Porty rybackie,	Tak	Wartość dodana,		Liczba		

<p>miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie - inwestycje w zakresie ułatwienia przestrzegania obowiązku dotyczącego wyładunku wszystkich połowów (art. 43 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)</p>		<p>jakość, wykorzystanie przypadkowych połowów oraz porty rybackie, miejsca wyładunku, hangary i przystanie</p>		<p>operacji</p>	<p>udziału w tego rodzaju operacjach. Uzupełnieniem tych działań na lądzie będą inwestycje w portach i przystaniach rybackich. Pomogą one efektywnie zagospodarować odrzuty oraz dostosują infrastrukturę do obowiązku dotyczącego wyładunku wszystkich połowów</p>	
--	--	---	--	-----------------	---	--

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Ochrona i zachowanie równowagi biologicznej i ekosystemów wodnych					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
<p>Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemu rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – przyczynianie się do lepszego zarządzania lub konserwacji, budowa, instalacja lub modernizacja stałych lub ruchomych urządzeń służących ochronie i rozwojowi fauny i flory morskiej, przygotowanie planów w zakresie ochrony i zarządzania związanych z obszarami sieci NATURA 2000, obszarów ochrony przestrzennej, zarządzanie, odbudowa i monitorowanie morskich obszarów</p>	Nie	Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów	11	Liczba operacji	<p>Środek ma służyć ochronie i odbudowie morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich w ramach zrównoważonej działalności połowowej z udziałem rybaków. Środek ma wspierać działania mające na celu zachowanie i zwiększenie różnorodności biologicznej oraz usług ekosystemowych, np. odbudowę siedlisk morskich i przybrzeżnych w celu wpierania zrównoważonych stad ryb, a także przygotowanie pod względem naukowym i ocenę konieczności przeprowadzenia tych inwestycji czy działań. Środek ten ma przyczynić się również do lepszego zarządzania żywymi zasobami morza i lepszej ich ochrony, w tym w ramach ustalonych sieci</p>	<p>CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami</p>

chronionych, w tym obszarów sieci NATURA 2000, świadomość w kwestii środowiska, udział w innych działaniach mających na celu zachowanie i zwiększenie różnorodności biologicznej oraz usług ekosystemowych (art.40 ust. 1 lit. b-g rozporządzenia o EFMR)					Natura 2000 i obszarach ochrony przestrzennej. Uzupełnieniem będą działania związane ze zwiększaniem świadomości w kwestii ochrony środowiska, tym także rybaków, w zakresie ochrony i odbudowy morskiej różnorodności biologicznej. W ramach tego środka planuje się prowadzenie monitoringu przyłówów gatunków objętych siecią Natura 2000 w polskich obszarach morskich, w szczególności ptaków i ssaków	
---	--	--	--	--	---	--

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Zapewnienie równowagi pomiędzy zdolnością połowową a możliwościami połowowymi					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Trwałe zaprzestanie działalności połowowej (art. 34 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Trwałe zaprzestanie działalności połowowej	80	Liczba operacji	Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów jest niezbędne zwłaszcza do zapewnienia instytucjonalnego wsparcia dla administracji rybackiej w racjonalnym podziale możliwości połowowych oraz wsparcie zarządzania możliwościami połowowymi przez organizacje producentów, umożliwiając im uczestniczenie w zbiorowym zarządzaniu kwotami połowowymi ich członków. Obejmuje to opracowywanie, rozwijanie, monitorowanie i ocenę systemów	CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów (art. 36 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Systemy przydziału uprawnień do połowów	16	Liczba operacji		

					<p>przyznawania uprawnień do połowów, a także zarządzanie tymi systemami.</p> <p>Umożliwi to przejście z obowiązujących w latach 2014–2013 systemów trwałego i tymczasowego zaprzestania działalności na instrumenty bardziej rynkowe</p>	
--	--	--	--	--	---	--

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Poprawa konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw połowowych, w tym floty łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Usługi doradcze (art. 27 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Innowacje, usługi doradcze i partnerstwa z naukowcami	2	Liczba operacji	<p>W związku z ograniczeniem obszaru połowów dla rybołówstwa przybrzeżnego związanym z ustanowieniem środków ochrony i ograniczeniami kwot połowowych, jak też ze względu na wzrost zainteresowania innymi użytkownikami obszarów morskimi (np. budowa morskich farm wiatrowych, obecność instalacji gazowych itp.) jest konieczne ułatwienie rybakom działań w zakresie różnicowania i poszukiwania nowych form dochodów oraz podnoszenie w każdy możliwy sposób wartości produktów rybołówstwa. Jednocześnie, odpowiednie i nowoczesne warunki pracy na statkach rybackich oraz w portach lub miejscach wyładunku mogą przyczynić się do napływu młodych ludzi do tego zawodu.</p>	
Różnicowanie i nowe formy dochodów (art. 30 rozporządzenia o EFMR) (+art. 44 ust. 4 w zakresie rybołówstwa śródlądowego)	Tak	Wspieranie kapitału ludzkiego i propagowanie dialogu społecznego, dywersyfikacja i nowe formy uzyskiwania dochodów, przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność dla rybaków oraz zagadnienia z zakresu zdrowia/bezpieczeństwa	320	Liczba operacji		
Wsparcie dla młodych rybaków rozpoczynających działalność (art. 31 rozporządzenia o EFMR)	Tak	Wspieranie kapitału ludzkiego i propagowanie dialogu społecznego, dywersyfikacja i nowe formy uzyskiwania dochodów, przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność dla rybaków oraz zagadnienia z zakresu zdrowia/bezpieczeństwa	20	Liczba operacji		
Zdrowie	Tak	Wspieranie	285	Liczba		

i bezpieczeństwo (art. 32 rozporządzenia o EFMR)		kapitału ludzkiego i propagowanie dialogu społecznego, dywersyfikacja i nowe formy uzyskiwania dochodów, przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność dla rybaków oraz zagadnienia z zakresu zdrowia/bezpiecz eństwa		operacji	Jest to szczególnie istotne z uwagi na zauważalny zanik zawodu rybaka. Uzupełniającymi operacjami będą systemy rekompensat za szkody wyrządzone przez ssaki i ptaki chronione, które mogą obejmować pokrycie rzeczywistych strat majątkowych (np. sprzęt połowowy, zniszczenie statku)
Tymczasowe zaprzeszanie działalności połowowej (art. 33 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Zawieszenie działalności	1 000	Liczba operacji	
Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej - systemy rekompensaty za szkody wyrządzone połowom przez ssaki i ptaki chronione (art. 40 ust. 1 lit. h rozporządzenia o EFMR)	Nie	Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów	11	Liczba operacji	
Wartość dodana, jakość produktów i wykorzystywanie niechcianych połowów (art. 42) rozporządzenia o EFMR (+art. 44 ust. 1 lit. e w zakresie rybołówstwa śródlądowego)	Tak	Wartość dodana, jakość, wykorzystanie przypadkowych połowów oraz porty rybackie, miejsca wyładunku, hangary i przystanie	280	Liczba operacji	
Usługi doradcze (art. 27 rozporządzenia o EFMR)	Tak	Wartość dodana, jakość, wykorzystanie przypadkowych połowów oraz porty rybackie,	40	Liczba operacji	

		miejsca wyładunku, hangary i przystanie				
--	--	--	--	--	--	--

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Wspieranie rozwoju technologicznego, innowacji, w tym zwiększenie efektywności energetycznej i transferu wiedzy					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Innowacje (art. 26 rozporządzenia o EFMR) (+art. 44 ust. 3 w zakresie rybołówstwa śródlądowego)	Nie	Innowacje, usługi doradcze i partnerstwa z naukowcami	16	Liczba operacji	Sektor rybołówstwa w Polsce staje się coraz bardziej nowoczesny i konkurencyjny. Ostrzejsze normy w zakresie ochrony środowiska oraz rosnące oczekiwania konsumentów produktów rybnych w zakresie ich jakości i bezpieczeństwa powodują konieczność opracowywania nowych technik, technologii i produktów, aby sprostać nowym wyzwaniom sektora i rynku rybnego. W tej sytuacji wspieranie innowacyjnych technologii w sektorze rybołówstwa ma kluczowe znaczenie. Uzupełnieniem tego Środka będą działania na rzecz współpracy między naukowcami a rybakami oraz wymiana lub modernizacja głównych lub dodatkowych silników. O ile można się spodziewać dużego zainteresowania tym pierwszym działaniem, ze względu na wciąż znaczące rozbieżności sektora, ale również widoczną chęć współpracy tych dwóch środowisk, o tym warunki pomocy w zakresie wymiany	CT3. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury
Partnerstwa między naukowcami a rybakami (art. 28 rozporządzenia o EFMR) (+art. 44 ust. 3 w zakresie rybołówstwa śródlądowego)	Nie	Innowacje, usługi doradcze i partnerstwa z naukowcami	12	Liczba operacji		
Efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu – wymiana lub modernizacja głównych lub dodatkowych silników (art. 41 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Wymiana lub modernizacja silników	50	Liczba operacji	CT4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	

					i modernizacji silników, pozwalają zakładać jedynie marginalne zainteresowanie tym Środkiem	
--	--	--	--	--	---	--

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Rozwój kształcenia zawodowego, nowych umiejętności zawodowych i kształcenia ustawicznego					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Propagowanie kapitału ludzkiego, tworzenie miejsc pracy i dialog społeczny – szkolenia zawodowe, tworzenie sieci kontaktów, dialog społeczny (art. 29 ust. 1 rozporządzenia o EFMR) (+art. 44 ust. 1 lit. a w zakresie rybołówstwa śródlądowego)	Tak	Wspieranie kapitału ludzkiego i propagowanie dialogu społecznego, dywersyfikacja i nowe formy uzyskiwania dochodów, przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność dla rybaków oraz zagadnienia z zakresu zdrowia/ bezpieczeństwa	50	liczba operacji	Wsparcie będzie uzupełniać pomoc oferowaną w zakresie Środka <i>Partnerstwa między naukowcami a rybakami oraz Różnicowanie i nowe formy dochodów</i> . Tak więc, z jednej strony rybacy lub właściciele statków, którzy chcieliby kontynuować dotychczasową działalność mogą uczyć się na szkolenia w zakresie nowych technik i technologii produkcji, jak też w zakresie wymagań nakładanych przez zmieniające się przepisy, w tym WPRyB. Z drugiej strony, jeśli chcą oni rozszerzyć swoją dotychczasową działalność na inne branże gospodarki, mogą uczestniczyć w szkoleniach, studiach lub kursach, które pozwolą im nabyć nowe umiejętności. Szczególnie ważne jest to wówczas, gdy wymagane potwierdzenie danej umiejętności jest niezbędne (np. przez wymogi prawne) do prowadzenia nowej działalności. Uznano jednocześnie, iż wachlarz wsparcia	CT8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników

					jest na tyle szeroki, iż z uwagi na obciążenia administracyjne, nie ma potrzeby wdrażania Środka „Propagowanie kapitału ludzkiego i dialog społeczny - szkolenia na pokładzie statku floty łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego/ dialog społeczny”	
--	--	--	--	--	--	--

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Wspieranie rozwoju technologicznego, innowacji i transferu wiedzy					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Innowacje (art. 47 rozporządzenia o EFMR)	Tak	Innowacje, usługi doradcze	40	Liczba operacji	Wsparcie innowacji będzie niezbędne zwłaszcza w przypadku akwakultury intensywnej, w tym gospodarstw pstrągowych. Służyć to będzie m. in. wprowadzaniu innowacyjnych procesów technologicznych w tego typu hodowli, szczególnie w zakresie natleniania i usuwania produktów przemiany materii oraz innych technologii poprawiających wartość produktów	CT3. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury
Usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury (art. 49 rozporządzenia o EFMR)	Tak	Innowacje, usługi doradcze	60	Liczba operacji		

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora akwakultury, w tym poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy w szczególności w małych i średnich przedsiębiorstwach					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		

<p>Inwestycje produkcyjne w akwakulturę (art. 48 ust. 1 lit. a-d, f-h rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Tak</p>	<p>Inwestycje produkcyjne w akwakulturę</p>	<p>460</p>	<p>liczba operacji</p>	<p>Zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw z sektora akwakultury jest jednym z podstawowych celów PO RYBY 2014–2020.</p>	
<p>Zachęcanie nowych hodowców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury (art. 52 rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Tak</p>	<p>Inwestycje produkcyjne w akwakulturę</p>	<p>250</p>	<p>Liczba operacji</p>	<p>Brak limitów połowowych obowiązujących dla większości cennych rynkowo gatunków ryb morskich, powoduje, iż środek ciężkości w zakresie dostaw surowca może być zrównoważony jedynie przez gatunki pochodzące z akwakultury. Głównym priorytetem jest modernizacja gospodarstw akwakultury w celu zwiększenia dochodów ich właścicieli. Zakres pomocy będzie uwzględniał różną specyfikę przedsiębiorstw, w zależności od hodowanych gatunków i infrastruktury związanej z tą działalnością. Natomiast uzupełniającym wsparciem jest możliwość wejścia do sektora rybactwa młodszego pokolenia, głównie przez zakup obiektów dotychczas dzierżawionych od Skarbu Państwa. Pozwoli to na zwiększenie stopnia prywatyzacji sektora akwakultury w Polsce.</p>	<p>CT3. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury</p>

Priorytet UE		WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY				
Cel szczegółowy		Ochrona i odbudowa wodnej różnorodności biologicznej oraz wspieranie ekosystemów związanych z akwakulturą i promowanie akwakultury zasobooszczędnej				
Tytuł odpowiedniego o wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Inwestycje produkcyjne w akwakulturę - zwiększanie efektywności energetycznej, odnawialne źródła energii (art. 48 ust. 1 lit. k rozporządzenia o EFMR)	Tak	Inwestycje produkcyjne w akwakulturę	160	Liczba operacji	Wsparcie w ramach tego celu szczegółowego obejmuje efektywność energetyczną na rzecz m. in. uszczelniania i docieplania obiektów, inwestycje w lepsze i bardziej ekologiczne systemy podgrzewania wody czy wykorzystanie wód pochodniczych i geotermalnych. Prowadzenie intensywnego chowu ryb w połączeniu z dbałością o środowisko naturalne wiąże się z dodatkowymi nakładami energii. Konieczne jest zabezpieczenie, przynajmniej w części, potrzeb energetycznych gospodarstw rybackich, ze źródeł ekologicznych. W przypadku produkcji rybaczkiej karpiowej, związanej z dużymi obszarami hodowlanymi, jest możliwe zastosowanie elektrowni słonecznych i wiatrowych. Natomiast hodowla ryb łososiowatych na wartkach rzekach, może także odbywać się z wykorzystaniem poboru energii z elektrowni wodnych. Wykorzystanie takiej energii powinno być priorytetem przy wszelkich pracach,	CT4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Inwestycje produkcyjne w akwakulturę - efektywne gospodarowanie zasobami, zmniejszenie zużycia wody i chemikaliów, systemy recyrkulacji minimalizujące zużycie wody (art. 48 ust. 1 lit. e, i, j rozporządzenia o EFMR)	Nie	Zmniejszenie oddziaływania akwakultury na środowisko (systemy zarządzania środowiskiem, systemy audytu, usługi środowiskowe akwakultury ekologicznej)	165	Liczba operacji		
Zwiększanie potencjału miejsc hodowli akwakultury (art. 51 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Zwiększanie potencjału terenów hodowli w ramach akwakultury oraz środki w zakresie zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt	4	Liczba operacji		CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami

					zmierzających do zmniejszenia presji hodowli na środowisko naturalne. Uzupełnieniem wsparcia jest opracowanie map potencjalnych miejsc do hodowli ryb, w celu ich wykorzystania, gdyż mapy takie obecnie nie istnieją	
--	--	--	--	--	---	--

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY					
Cel szczegółowy	Promowanie akwakultury o wysokim poziomie ochrony środowiska oraz o wysokim poziomie zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz promowanie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego					
Tytuł odpowiedniego o wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe (art. 54 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Wspieranie kapitału ludzkiego akwakultury w ujęciu ogólnym oraz nowych producentów akwakultury	1 000	Liczba operacji	Istotnym wsparciem jest zapewnienie rekompensat podmiotom akwakultury w związku prowadzeniem tradycyjnej hodowli. Jest to szczególnie widoczne w Polsce, gdzie zarówno warunki kulturowe, jak i przyrodnicze stwarzają szerokie możliwości do tego typu hodowli. W tym celu wspierane mogą być m.in. metody akwakultury zgodne ze szczególnymi potrzebami środowiskowymi wynikającymi z wyznaczenia obszarów sieci Natura 2000, koszty ponoszone w ramach działań związanych z ochroną i rozmnażaniem zwierząt wodnych prowadzących do odbudowy różnorodności biologicznej czy też formy ekstensywnej akwakultury	CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami

Priorytet UE						
WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY						
Cel szczegółowy	Rozwój kształcenia zawodowego, nowych umiejętności zawodowych i kształcenia ustawicznego					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów (art. 50 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Wspieranie kapitału ludzkiego akwakultury w ujęciu ogólnym oraz nowych producentów akwakultury	83	Liczba operacji	Podobnie jak w przypadku rybołówstwa morskiego, również w sektorze akwakultury konieczne jest stworzenie mechanizmu współpracy i wymiany informacji w zakresie metod hodowli, ochrony środowiska oraz przepisów krajowych i unijnych. Głównym zadaniem jest szerzenie wiedzy w zakresie innowacyjnych technologii produkcji w akwakulturze oraz metod środowiskowych. Uzupełnieniem będą również szkolenia w powyższym zakresie	CT8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników

Priorytet UE						
WSPIERANIE WDRAŻANIA WPRYB						
Cel szczegółowy	Wsparcie dla monitorowania, kontroli i egzekwowania, zwiększanie zdolności instytucjonalnej i skuteczności administracji publicznej, bez zwiększania obciążeń administracyjnych					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Kontrola egzekwowania (a rt. 76 rozporządzenia o EFMR)	Tak	Wdrażanie unijnego systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania prawa	25	Liczba operacji	Wdrażanie Środka jest jednym z kluczowych elementów realizacji reformy WPRyB. Szczególnie dotyczy to kontroli wyładunków pod kątem niechcianych połowów. W tym celu jest konieczna również modernizacja służb	CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami

					kontrolnych. Dopełnieniem wsparcia kontroli i egzekwowania są szkolenia i działania informacyjne w zakresie zasad i przepisów ustanowionych reformą WPRyb	
--	--	--	--	--	--	--

Priorytet UE

WSPIERANIE WDRAŻANIA WPRYB

Cel szczegółowy		Poprawa i dostarczanie wiedzy naukowej oraz gromadzenia danych i zarządzanie nimi				
Tytuł odpowiedniego o wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Gromadzenie danych (art. 77 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Wspieranie gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania	9	Liczba operacji	Gromadzenie danych jest jednym z najważniejszych narzędzi w zakresie pozyskiwania informacji niezbędnych do prawidłowego zarządzania zasobami. Dotyczy to zarówno poszczególnych subregionów Morza Bałtyckiego, jak i akwenu jako całości. Stąd też kluczową jest kontynuacja zbierania informacji o stanie tych zasobów, zachowaniach ryb, ich migracjach. Natomiast, aby skoordynować przepływ tych informacji, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym są niezbędne przedsięwzięcia technologiczne w odpowiednie systemy przekazywania i udostępniania danych, jak też ich aktualizacja i modernizacja	CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami

Priorytet UE		ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ				
Cel szczegółowy	Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego, tworzenia miejsc pracy oraz wspierania zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społeczności obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w sektorze rybołówstwa oraz w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej.					
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Wsparcie przygotowawcze (art. 62 ust. 1 lit. a rozporządzenia o EFMR)	Nie	Wsparcie przygotowawcze	50	Liczba operacji	W ramach EFR 2007–2013w Polsce powstało 48 LGR (FLAG). Potencjał ten musi być wykorzystany w nowym okresie programowania, szczególnie pod kątem dalszych zmian w sektorze rybackim. Wsparcie będzie obejmować m.in. zachęcanie młodych ludzi do innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury, propagowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów (w tym szkolenia zawodowe, zdobywanie nowych umiejętności zawodowych związanych z sektorem akwakultury, poprawa warunków pracy, wymiana doświadczeń), czy też dywersyfikacji i nowych form dochodów osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa. Należy mieć na uwadze również wsparcie dla przyszłych RLGD, w zakresie przygotowania do nowych zasad funkcjonowania	CT8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników
Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność (w tym koszty bieżące i aktywizacja) (art. 63 rozporządzenia o EFMR)	Tak	Liczba wdrażanych lokalnych strategii rozwoju	38	Liczba operacji		
Działania z zakresu współpracy	Nie	Współpraca	76	Liczba operacji		

Priorytet UE							WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA						
Cel szczegółowy							Lepsza organizacja rynku produktów rybnych i akwakultury						
Tytuł odpowiedniego wybranego Środka							Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)		Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
							Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary			
Plany produkcji i obrotu (art. 66 rozporządzenia o EFMR)							Tak	Liczba organizacji producentów lub stowarzyszeń organizacji producentów, których plany produkcji i wprowadzania do obrotu są wspierane	9	Liczba operacji	Środki przewidziane w ramach tego celu szczegółowego mają za zadania całościowo wspierać sektor rybacki, w tym przetwórczy, przez działania organizacyjne producenckich i innych organizacji rybackich. Aby podnieść konkurencyjność produktów rybołówstwa i akwakultury jest konieczne zarówno wsparcie organizacyjne takich organizacji. Uzupełniająco, duży nacisk zostanie położony na działania promocyjne, niezbędne zwłaszcza w takim państwie jak Polska, gdzie spożycie ryb w dalszym ciągu jest niskie w porównaniu z innymi państwami UE		CT3. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury
Dopłaty do składowania (art. 67 rozporządzenia o EFMR)							Tak	Środki w zakresie wprowadzania do obrotu oraz dopłat do przechowywania	5	Liczba operacji			
Środki dotyczące obrotu (art. 68 rozporządzenia o EFMR)							Tak	Środki w zakresie wprowadzania do obrotu oraz dopłat do przechowywania	44	Liczba operacji			

Priorytet UE		WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA				
Cel szczegółowy	Zachęcanie do inwestycji w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu					
Tytuł odpowiedniego o wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury (art. 69 rozporządzenia o EFMR)	Nie	Przetwórstwo	54	Liczba operacji	Wsparcie dla przetwórstwa jest ukierunkowane na dwie kwestie. Jedną jest sprostanie nowym wyzwaniom nałożonym przez WPRyB, w tym zagospodarowanie odrzutów. Z drugiej zaś strony wsparcie przedsiębiorstw w związku z ograniczeniami połowowymi, a co za tym idzie, przejściowymi brakami surowca. Może się to odbywać m. in. przez zagospodarowanie odpadów produkcyjnych. Ważne jest również ukierunkowanie produkcji na nowe gatunki ryb, w szczególności pochodzące z akwakultury i połowów śródlądowych	CT3. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury

Priorytet UE		WSPIERANIE WDRAŻANIA ZPM				
Cel szczegółowy	Rozwój i wdrażanie Zintegrowanej Polityki Morskiej					
Tytuł odpowiedniego o wybranego Środka	Wskaźniki produktu dla Środka				Uzasadnienie kombinacji Środków EFMR (poparte oceną ex-ante i analizą SWOT)	Cel tematyczny, do którego przyczynia się wybrany Środek
	Czy wskaźnik powinien być uwzględniony w ramach wykonania	Nazwa wskaźnika produktu z jego jednostką miary	Wartość docelowa dla 2023 r.	Jednostka miary		
Zintegrowany Nadzór Morski (art. 80 ust. 1 lit. a rozporządzenia o EFMR)	Tak	Zintegrowany nadzór morski	4	Liczba operacji	<p>Priorytet jest realizowany w celu wprowadzania wspólnego mechanizmu wymiany informacji (CISE) przez inwestycje i upowszechnianie dobrych praktyk oraz w celu propagowania ochrony środowiska morskiego i rozpowszechniania wiedzy na temat stanu środowiska morskiego. O pomoc w ramach priorytetu będą mogły ubiegać się organy, instytucje oraz jednostki zajmujące się nadzorem morskim, gromadzeniem danych, wymianą informacji objętych mechanizmem CISE oraz kontrolą, a także w zakresie propagowania ochrony środowiska morskiego, jednostki naukowe i uczelnie, instytucje, podmioty publiczne i prywatne, które prowadzą działalność szkoleniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pomoc w ramach priorytetu może być przeznaczona na projekty inwestycyjne, upowszechniające dobre praktyki, projekty szkoleniowe związane z wdrażaniem i realizacją mechanizmu wymiany informacji CISE. Ponadto pomoc</p>	<p>CT6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania a zasobami</p>
Promowanie ochrony środowiska morskiego i zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych (art. 80 ust. 1 lit. b rozporządzenia o EFMR)	Nie	Ochrona środowiska morskiego i poprawa wiedzy na jego temat	290	Liczba operacji		
Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego	Nie	Ochrona środowiska morskiego i poprawa wiedzy na jego temat	290	Liczba operacji		

					może być skierowana na operacje szkoleniowe i informacyjne z zakresu ochrony środowiska morskiego oraz operacje polegające na współpracy krajowej i międzynarodowej w zakresie określonym w Strategii Morza Bałtyckiego 2020	
--	--	--	--	--	--	--

3.4. Opis komplementarności Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” z innymi EFSI

3.4.1. Rozwiązania w zakresie komplementarności i koordynacji z innymi EFSI (art. 27 ust. 1 akapit 2 rozporządzenia o wspólnych przepisach) i innymi odpowiednimi unijnymi i krajowymi instrumentami finansowymi (art. 18 ust. 1 lit. l rozporządzenia o EFMR)

Zakres wsparcia realizowanego w ramach PO RYBY 2014–2020 jest komplementarny ze wsparciem programów realizujących cele Umowy Partnerstwa. Aby ta komplementarność była pełna będzie ona zapewniona zarówno na etapie programowania, jak i w całym okresie realizacji PO RYBY 2014–2020.

Przede wszystkim, ścisła koordynacja została zapewniona już na etapie przygotowania interwencji programów operacyjnych realizujących Umowę Partnerstwa, m.in. w ramach Zespołu Międzyresortowego do spraw programowania i wdrażania funduszy UE, w skład którego wchodzi wszystkie instytucje zarządzające programami krajowymi i regionalnymi, jak również instytucje oraz resorty pełniące najczęściej funkcje instytucji pośredniczących (IP).

Głównym założeniem komplementarności EFMR z innymi funduszami EFSI jest to, iż w przypadku **celów tematycznych 3, 4, 6 i 8** będzie brana pod uwagę tzw. sektorowość EFMR. Innymi słowy, w przypadkach działań i środków, które mogą być realizowane z więcej niż jednego programu operacyjnego i funduszu EFSI, PO RYBY 2014–2020 będzie uzupełniał działania realizowane na szerszą skalę z tychże programów. Punktem odniesienia jest natomiast sektor rybactwa. W zależności od zakresu operacji, będzie to typ beneficjenta (rybak, armator, hodowca ryb, organizacja rybacka) lub sektor gospodarki, tj. w przypadku EFMR, będzie to gospodarka rybacka.

Przykładowo, w zakresie celu tematycznego 3 – *Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury*, wsparcie będzie obejmowało szeroko pojęty rozwój i modernizację gospodarstw sektora akwakultury PO RYBY 2014–2020 oraz w ograniczonym zakresie statków rybackich i firm przetwórstwa ryb z sektora MŚP. Będzie ono komplementarne w stosunku do innych programów operacyjnych, które będą finansować inwestycje na rzecz podnoszenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, ale w zakresie innych sektorów gospodarki (EFRR), czy też rolnictwa (EFRROW).

Podobnie, w zakresie celu tematycznego 4 – *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach*, w ramach PO RYBY 2014–2020 będą realizowane inwestycje w akwakulturze i rybołówstwie w zakresie zwiększania efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. Wsparcie to będzie komplementarne w stosunku do innych programów operacyjnych, które finansować będą inwestycje na rzecz wspierania przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, ale w zakresie innych sektorów gospodarki (EFRR), czy też rolnictwa (EFRROW).

Nieco odmienne, co do zasady, będą kryteria komplementarności w zakresie celu tematycznego 6 – *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*. Tutaj operacje będą realizowane generalnie na

rzecz ochrony środowiska oraz bioróżnorodności wód morskich i śródlądowych i będą dotyczyć wpływu działalności rybackiej na środowisko. Dlatego, komplementarnie będą uzupełniane działania z innych funduszy EFSI dotyczące ochrony środowiska i wpływające na działalność rybacką. Jakkolwiek można przyjąć, że najczęściej będą to, jak w ww. celach tematycznych, podmioty sektora rybackiego lub instytuty.

Innym podejściem będzie się charakteryzować komplementarność w zakresie celu tematycznego 8 – *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*. PO RYBY 2014–2020 realizować będzie ten cel przez podejście RLKS, które z założenia będzie powodowało przenikanie się kilku funduszy EFSI. Co za tym idzie, szczegółowa komplementarność będzie musiała zostać wytyczona na poziomie strategii opracowanych przez RLGD. W szczególności dotyczy to tych, które zobowiążą się realizować tzw. strategie wielofunduszowe.

Szczegółowe zasady i elementy komplementarności oraz ewentualnych działań zbieżnych w kilku funduszach będą określone na gruncie krajowym, we współpracy wszystkich resortów odpowiedzialnych za zarządzanie poszczególnymi programami operacyjnymi.

Odnosnie do ZIT, EFMR nie będzie realizował, ani uzupełniał tego narzędzia. Wynika to przede wszystkim z charakterystyki sektora rybackiego który, z pewnymi wyjątkami, koncentruje się na obszarach wiejskich lub miejsko-wiejskich lub w okolicach portów. Jednocześnie, EFMR jest funduszem stricte sektorowym, a nie terytorialnym (z wyjątkiem RLKS). Przy czym, zgodnie z Umową Partnerstwa, należy wskazać, iż ZIT będą realizowane obligatoryjnie na terenie miast wojewódzkich i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie. Na tych obszarach natomiast, z powyższych powodów, co do zasady, nie planuje się realizacji PO RYBY 2014–2020.

EFMR w pewnym zakresie będzie wspierać działania realizowane w Polsce w ramach Programu LIFE. Obecny Program LIFE – program działań na rzecz środowiska i klimatu, obejmujący perspektywę finansową 2014–2020, jest kontynuacją instrumentu finansowego LIFE+ funkcjonującego w latach 2007–2013.

Szczególnie ważnym będzie udział EFMR w realizacji jednego z celów ogólnych Programu LIFE na lata 2014–2020, mianowicie wspieranie przejścia w kierunku gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu, ochrona i poprawa jakości środowiska oraz zatrzymywanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej, w tym wspieranie sieci „Natura 2000” i przeciwdziałanie degradacji ekosystemów.

W tym zakresie EFMR będzie uzupełniał Program LIFE w odniesieniu do zasobów wodnych. Ponadto, będzie uczestniczył w promowaniu ochrony środowiska i walorów przyrodniczych obszarów morskich, m. in. przez działania w zakresie Zintegrowanej Polityki Morskiej. Może być również wspierane przygotowanie planów ochrony i zarządzania związanych z obszarami sieci NATURA 2000, wspieranie obszarów ochrony przestrzennej, a także zarządzanie, odbudowa i monitorowanie morskich obszarów chronionych, w tym obszarów sieci NATURA 2000.

Wykaz oraz zakres projektów realizowanych w ramach Programu LIFE znajduje się pod ścisłą kontrolą jednostki koordynującej wdrażanie tego programu, tj. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Innym instrumentem UE, mogącym być komplementarnym z EFMR jest Program COSME. Stanowi on kontynuację inicjatyw i działań realizowanych dotychczas w ramach *Programu Ramowego Konkurencyjności i Innowacyjności* (CIP – Competitiveness and Innovation Programme), w szczególności w części dotyczącej przedsiębiorczości i innowacyjności (Entrepreneurship and Innovation Programme). W zakresie tego programu, w latach 2014–2020, EFMR będzie komplementarny z obszarem „zasoby wodne”. Z EFMR będą bowiem wspierane operacje na rzecz innowacji w sektorze rybołówstwa, akwakultury i przetwórstwa.

EFMR jest ważnym instrumentem zapewniającym finansowanie założeń i działań ZPM. Program Operacyjny „Rybnictwo i Morze” obejmuje wybrane elementy służące realizacji ZPM, tj. promowanie ochrony środowiska morskiego oraz integrację systemów nadzoru morskiego. Natomiast większość projektów służących wdrażaniu instrumentów przekrojowych ZPM (wiedza o morzu, integracja systemów monitoringu i nadzoru morskiego oraz morskie planowanie przestrzenne) będzie finansowane w ramach zarządzania bezpośredniego. Zarządzanie bezpośrednie obejmie projekty służące rozwojowi i realizacji zintegrowanego zarządzania kwestiami dotyczącymi obszarów morskich i przybrzeżnych, wspierania trwałego wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i innowacji w sektorach gospodarki morskiej oraz promowaniu ochrony środowiska morskiego.

W osiągnięciu celów zintegrowanego nadzoru morskiego, a w szczególności w realizacji celów wspólnego mechanizmu wymiany informacji (ang. *Common Information Sharing Environment CISE*) oraz morskiego planowania przestrzennego duże znaczenie będzie miała interwencja EFMR. MSP jest narzędziem służącym lepszemu podejmowaniu decyzji oraz osiągnięciu kompromisów pomiędzy konkurującymi ze sobą rodzajami działalności człowieka i interesami sektorowymi.

Działania realizowane w ramach EFMR będą mogły być wsparte programami EWT Południowy Bałtyk oraz Programem Region Morza Bałtyckiego, finansowane w ramach EFRR. Niemniej ważnym będzie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

W zakresie niebieskiego wzrostu (Blue Growth) i niebieskich miejsc pracy jako elementów ZPM szczególne znaczenie mają skoordynowane interwencje podejmowane – zgodnie z zasadami podziału interwencji - zarówno z poziomu krajowego, jak i we właściwych regionach (głównie nadmorskich) w szczególności w zakresie infrastruktury portowej i dostępu do portów, energii wiatrowej, innowacji, ochrony środowiska, rybołówstwa czy turystyki. Niektóre z podejmowanych działań – w obszarze turystyki, ochrony dziedzictwa naturalnego - mogą przyczyniać się do upowszechniania wiedzy o morzu. Działania EFSI będą uzupełniać działania legislacyjne, planistyczne oraz inwestycyjne podejmowane ze środków finansowych innych niż EFSI, w ramach realizacji przez Polskę ZPM UE.

3.4.2. Główne działania planowane w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych (art. 27 ust. 1 akapit 2 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

W celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów PO RYBY 2014–2020 IZ w porozumieniu z IP zamierza wdrożyć rozwiązania niwelujące ewentualne utrudnienia w dostępie do środków finansowych pochodzących z EFMR. Uproszczenia dla beneficjentów zostaną określone w przepisach krajowych aktów prawnych, instrukcjach, czy też innych dokumentach. Do uproszczeń tych należy zaliczyć takie kwestie jak:

- możliwość składania wniosków o dofinansowanie w formie elektronicznej (w przeciwieństwie do pozostałych funduszy EFSI, jest to forma nieobligatoryjna – beneficjenci mogą składać wnioski o dofinansowanie również w tradycyjny sposób, tj. pocztą lub osobiście we właściwej placówce IP),
- **zminimalizowanie liczby załączników** do wniosku o dofinansowanie przez weryfikację informacji przy pomocy narzędzi elektronicznych/internetowych, rezygnacja z wymogu przedstawiania zaświadczeń na rzecz składania oświadczeń, rezygnacja z obowiązku złożenia ważnych certyfikatów, pod warunkiem, iż będzie możliwa weryfikacja wymaganych informacji w udostępnionych przez inne podmioty bazach danych (np. dane zawarte w Krajowym Rejestrze Sądowym, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - CEiDG, informacje udostępnione przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, urząd skarbowy),
- **uproszczenie dokumentacji** związanej z aplikowaniem o przyznanie pomocy, w tym ograniczenie do niezbędnego minimum wymaganych dokumentów,
- **wdrożenie koncepcji** projektów grantowych, to znaczy operacji, w których beneficjentem ubiegającym się o wsparcie przed IP jest RLGD, i to ona jest wskazywana w systemie jako beneficjent; operacja taka składa się z szeregu projektów o małym budżecie, których realizatorami są różnorodne podmioty działające na obszarze objętym LSR. Beneficjenci wszelkie formalności załatwiają bezpośrednio w RLGD,
- korzystanie z **systemu zaliczkowego**,
- wprowadzenie możliwości realizacji projektu w systemie „zaprojektuj i wybuduj”,
- wprowadzenie **trybu konkursowego**, zamiast obecnie obowiązującego, tzw. „systemu olimpijskiego”, w przypadku bardziej skomplikowanych operacji, takich jak projekty pilotażowe, innowacyjne i niektórych operacji inwestycyjnych – pozwoli to na wybór jakościowy najbardziej wartościowych i istotnych dla sektora rybackiego projektów (dotychczas bowiem najważniejszym elementem przy weryfikacji tego typu operacji, oprócz spełnienia wymogów formalnych i kwalifikowalności kosztów, był termin złożenia wniosku o dofinansowanie),

- IZ planuje, w ścisłej współpracy ze środowiskiem rybackim i naukowym, wyodrębnić **projekty strategiczne** dla poszczególnych dziedzin gospodarki rybackiej – takie projekty byłyby realizowane w odrębnym trybie i objęte szczególnym nadzorem IZ,
- zastosowanie **uproszczonej ścieżki weryfikacji wniosków** w zakresie środka dotyczącego gromadzenia danych oraz kontroli i egzekwowania. Taki tryb może być również zastosowany do innych Środków, jeśli ich beneficjentami będą podmioty administracji publicznej.
- wprowadzenie **zamkniętej listy załączników dołączanych do wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność**, co zostanie uregulowane w krajowych przepisach wykonawczych – w efekcie uniemożliwi to instytucjom wdrażającym, potencjalne rozszerzanie listy dokumentów wymaganych od beneficjentów.

Powyższe działania zostaną zrealizowane na etapie projektowania krajowych aktów prawnych wdrażających PO RYBY 2014–2020 lub podczas posiedzeń odpowiednich ciał doradczych do spraw wdrażania PO RYBY 2014–2020, o których mowa powyżej. Powyższe będzie miało miejsce niezwłocznie po zatwierdzeniu PO RYBY 2014–2020 przez KE.

3.5. Informacje na temat strategii makroregionalnych lub na rzecz basenów morskich (w stosownych przypadkach) (art. 27 ust. 3 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze”, ze względu na położenie geograficzne Polski, będzie jednym z instrumentów finansowych przyczyniających się do realizacji celów *Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego* (SUE RMB).

Jako że rybnactwo jest gałęzią gospodarki morskiej, jak również nieodłącznym elementem ekosystemu wód morskich, do realizacji SUE RMB będą się przyczyniać w głównej mierze działania na rzecz wdrażania Wspólnej Polityki Rybnactwa. Dodatkowym elementem będzie wsparcie na rzecz Zintegrowanej Polityki Morskiej, która ma na celu m. in. szerzenie wiedzy o morzu oraz poprawę integracji nadzoru morskiego i współpracy w tym zakresie. Wśród poruszonych w SUE RMB kwestii ważną rolę odgrywa akwakultura prowadzona na morzu. W tym kontekście należy zauważyć, iż w Polsce, głównie ze względów przyrodniczych (ukształtowanie wybrzeża), ale również ekonomicznych i związanych z tradycjami rybnackimi, w zasadzie nie występuje tego typu akwakultura. Pewne możliwości jej rozwoju będą stworzone w ramach PO RYBY 2014–2020, jednakże nie należy się spodziewać rozwoju tego sektora rybnactwa.

Jednocześnie jednak, wsparciem dla realizacji SUE RMB mogą być pewne działania środowiskowe związane z wodami śródlądowymi, które będą służyć ochronie wód płynących, jak również ochronie i zachowaniu zagrożonych gatunków ryb, w tym dwuśrodowiskowych, oraz bioróżnorodności. Znaczenie może mieć między innymi

finansowanie planów restytucji węgorza, czy też w ograniczonym zakresie budowa tzw. „przeplawek”, które zapewnią ciągłość morfologiczną rzek.

Na podstawie analizy wszystkich możliwych do zrealizowania przy udziale środków finansowych EFMR priorytetów oraz Środków Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” należy stwierdzić, iż wdrożenie poniższych Środków przyczyni się do realizacji następujących obszarów priorytetowych w ramach celu tematycznego 1. *Ocalenie morza SUE RMB*:

❖ **PA Agri – Wzmocnienie trwałego rozwoju rolnictwa, leśnictwa i rybnactwa:**

- ✓ w ramach priorytetu *Promowanie rybnactwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy*, będą realizowane w szczególności następujące Środki:
 - *Zmniejszanie oddziaływania rybnactwa na środowisko morskie i dostosowanie połowów do ochrony gatunków,*
 - *Trwałe zaprzestanie działalności połowowej,*
 - *Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej,*
 - *Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów,*
 - *Wsparcie na rzecz opracowywania i wdrażania środków ochrony oraz współpraca regionalna,*
 - *Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza,*
 - *Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej - systemy rekompensaty za szkody wyrządzone połowom przez ssaki i ptaki chronione,*
 - *Różnicowanie i nowe formy dochodów;*
- ✓ w ramach priorytetu *Wspieranie wdrażania WPRybn*, realizowane będą w szczególności następujące Środki:
 - *Gromadzenie danych,*
 - *Kontrola i egzekwowanie.*

❖ **PA Agri – Różnorodność biologiczna – zachowanie naturalnych stref oraz różnorodności biologicznej, w tym również łowisk:**

- ✓ w ramach priorytetu *Promowanie rybnactwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy*, będą realizowane w szczególności następujące Środki:
 - *Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – zbieranie utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich,*
 - *Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – przyczynianie się do lepszego zarządzania lub konserwacji, budowy, instalacji lub modernizacji stałych lub ruchomych urządzeń służących ochronie i rozwojowi fauny i flory morskiej, przygotowanie planów w zakresie ochrony i zarządzania*

związanych z obszarami sieci NATURA 2000, obszarów ochrony przestrzennej, zarządzanie, odbudowa i monitorowanie morskich obszarów chronionych, w tym obszarów sieci NATURA 2000, świadomość w kwestii środowiska, udział w innych działaniach mających na celu zachowanie i zwiększenie różnorodności biologicznej oraz usług ekosystemowych,

- *Partnerstwa między naukowcami a rybakami;*
- ✓ w ramach priorytetu *Zintegrowana Polityka Morska*, będą realizowane w szczególności następujące Środki:
 - *Zintegrowany Nadzór Morski,*
 - *Promowanie ochrony środowiska morskiego i zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych,*
 - *Poprawa wiedzy na temat stanu środowiska morskiego.*

4. Wymagania dotyczące szczególnych Środków EFMR

4.1. Opis szczególnych potrzeb obszarów Natura 2000 oraz wkładu Programu Operacyjnego w ustanowieniu spójnej sieci obszarów odbudowy stad ryb określonych w art. 8 rozporządzenia w sprawie WPRyb (art. 18 ust. 1 lit. c rozporządzenia o EFMR)

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest formą ochrony przyrody wprowadzoną w Polsce w 2004 r. jako jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem Polski do UE. Głównym celem jej funkcjonowania jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Drugim jej celem jest ochrona różnorodności biologicznej.

Ustanowienie obszarów Natura 2000 swoim zasięgiem obejmuje całą Polskę, tworząc spójną sieć ekologiczną specjalnych obszarów ochrony ptaków i ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. W szczególności, w polskich obszarach morskich zostało wyznaczone łącznie 17 obszarów specjalnej ochrony ptaków i siedlisk. Dla każdego z tych obszarów zostanie opracowany plan ochrony, a obecnie trwają prace nad sporządzeniem projektów takich planów przez organy sprawujące nadzór nad obszarami i jest planowane ich wprowadzenie w życie przez Ministra Środowiska. Plany ochrony określają między innymi warunki utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków oraz sposoby monitoringu zarówno stanu ochrony siedlisk i gatunków jako realizacji zadań ochronnych oraz ich skutków.

Środki finansowe pochodzące z Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” będą stanowić wsparcie dla opracowania i wdrożenia środków ochrony wynikających z rozporządzenia w sprawie WPRyb, w szczególności do opracowania środków ochrony i zrównoważonej eksploatacji żywych zasobów morza oraz środków technicznych ograniczających niechciany przyłów. Mają również wspierać innowacyjne projekty (np. zastępowanie sieci rybackich bardziej selektywnymi narzędziami w celu ograniczenia odrzutów) oraz rozwój nowych technologii, które mogłyby prowadzić do obniżenia negatywnego wpływu działalności połowowej lub hodowli ryb na środowisko (np. ograniczenia fizycznego i biologicznego oddziaływania połowów na ekosystem lub dno morskie, usuwanie porzuconych narzędzi połowowych, budowa lub instalacja urządzeń służących ochronie i rozwojowi fauny i flory wodnej, gromadzenie danych i doradztwo naukowe oraz zacieśnianie współpracy między rybakami, a naukowcami oraz działania związane z zarządzaniem chronionymi obszarami morskimi, w tym obszarami Natura 2000, oraz poprawą ich stanu i monitorowanie.

4.2. Opis planu działania na rzecz rozwoju, konkurencyjności i zrównoważonego rybactwa przybrzeżnego na niewielką skalę (art. 18 ust. 1 lit. i rozporządzenia o EFMR)

Nie dotyczy. Przygotowanie planu działań na rzecz rozwoju, konkurencyjności i zrównoważonego rybactwa przybrzeżnego na niewielką skalę jest uzależnione od

dysponowania co najmniej 1 000 tego typu jednostek przez państwo członkowskie. W rejestrze polskiej floty rybackiej natomiast figuruje 675 jednostek z segmentu floty przybrzeżnej.

4.3. Opis metody obliczania uproszczonych kosztów zgodnie z art. 67 ust. 1 lit. b do d rozporządzenia o wspólnych przepisach (art. 18 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)

W ramach PO RYBY 2014–2020 przewiduje się zastosowanie uproszczonych kosztów zgodnie z art. 67 ust. 1 lit. d rozporządzenia o wspólnych przepisach, tj. w zakresie stawek ryczałtowych.

Obliczenie uproszczonych kosztów następuje zgodnie z ustaloną podstawą (kategorią kosztów, np. koszty bezpośrednie) w zależności od wysokości przedstawianych do rozliczenia wydatków, zgodnych z budżetem operacji. Wskaźnik podlega weryfikacji zarówno na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, jak i końcowego rozliczenia operacji. Na wysokość stawki ryczałtowej mają wpływ nie tylko właściwe koszty wykazane we wnioskach o płatność, lecz również wszelkiego rodzaju pomniejszenia, które są dokonywane w ramach operacji (np. w związku z szacunkowym budżetem lub korektami finansowymi).

Kwotą ryczałtową jest określona w umowie o dofinansowanie kwota uzgodniona za wykonanie określonego we wniosku przedsięwzięcia na etapie zatwierdzania operacji do realizacji.

Artykuł 62 ust. 1 lit. a. Wsparcie przygotowawcze – w celu uproszczenia systemu RLKS, dla kosztów wsparcia przygotowawczego będą stosowane procedury kosztów uproszczonych w formie płatności ryczałtowych. Koszty te będą ponoszone z jednego funduszu z uwzględnieniem zasad stosowanych dla każdego z nich. Wsparcie przygotowawcze będzie udzielane w formie ryczałtu kwotowego ustalonego na podstawie jednolitej dla wszystkich funduszy metodologii. W przypadku kosztów wsparcia przygotowawczego wysokość zryczałtowanej płatności zostanie określona zgodnie z niezależną analizą, przeprowadzaną przez MliR. Szczegółowe zasady finansowania tych kosztów zostaną następnie określone w krajowym rozporządzeniu.

Artykuł 54. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe – kwoty płatności ryczałtowych są obliczane na podstawie różnicy w kosztach eksploatacji pomiędzy tradycyjną metodą chowu i hodowli ryb, a metodą zasobooszczędną.

Dodatkowe informacje na temat Środków, które będą wdrażane przez płatności ryczałtowe, pojawią się po aktualizacji przez KE rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające

przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.05.2014, str. 5).

4.4. Opis metody obliczania dodatkowych kosztów lub utraconych dochodów zgodnie z art. 96 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)

Artykuł 54. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe – podstawą metody obliczania jest rekompensowanie kosztów związanych z utraconymi przychodami i dodatkowymi kosztami związanymi z prowadzoną hodowlą ryb. Koszty te dotyczą m.in. strat spowodowanych zjadaniem ryb hodowlanych oraz paszy przez zwierzęta bytujące na terenie stawów hodowlanych (czaple, wydry, norki amerykańskie, kaczki, łabędzie). Kryteriami również branymi pod uwagę będą wymogi dotyczące środowiska wodnego, które mogą wykraczać poza stosowanie podstawowych zasad dobrej praktyki w chowie i hodowli ryb, tj.:

- ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego,
- ochrona i poprawa zasobów naturalnych,
- ochrona i poprawa różnorodności genetycznej,
- potrzeba zachowania bogactwa krajobrazu stawowego,
- potrzeba zachowania tradycyjnych metod produkcyjnych.

4.5. Opis metody obliczania rekompensaty zgodnie z odpowiednimi kryteriami określonymi dla każdego z działań przewidzianych art. 40 ust. 1, art. 54 i art. 67 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)

Artykuł 40 ust. 1 lit. h. Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – systemy rekompensaty za szkody wyrządzone w połowach przez ssaki i ptaki chronione. Rekompensaty będą stanowić równowartość napraw sprzętu połowowego uszkodzonego przez ssaki lub ptaki chronione, pod warunkiem potwierdzenia przez inspektora rybołówstwa morskiego zdarzenia oraz dołączenia pełnej dokumentacji fotograficznej powstałej w sprzęcie szkody. Ponadto, w przypadku zniszczonych przez ssaki lub ptaki chronione (np. foki) ryb objętych kwotami połowowymi, których połów zostanie odliczony z kwoty połowowej danego armatora (zgodnie z założeniami planu odrzutowego), rekompensaty będą stanowić równowartość zniszczonych ryb, oszacowaną zgodnie z ich wartością rynkową. Również w tym przypadku konieczne będzie dołączenie pełnej dokumentacji fotograficznej poszczególnych zniszczonych ryb oraz potwierdzenia zdarzenia przez inspektora rybołówstwa morskiego.

Artykuł 54. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe – kwoty rekompensaty, przyznawane na podstawie art. 54 ust. 1 lit. a i c rozporządzenia o EFMR, będą obliczane biorąc pod uwagę powierzchnię gospodarstwa liczoną w hektarach.

Wysokość kwoty rekompensaty będzie określona w zależności od spełnienia warunków wskazanych w opracowaniu dotyczącym analizy kosztów faktycznie poniesionych (dodatkowych) lub utraconych dochodów odrębnie dla każdego rodzaju wsparcia.

Analiza ta będzie przeprowadzana metodą parametryczną, na podstawie kwantyfikatorów danego parametru, których wypełnienie jest konieczne, aby zakładany dla każdego rodzaju wsparcia efekt został osiągnięty. Podstawą powyższego będzie forma dokumentacji lub inny określony rodzaj weryfikacji, czy dany parametr został osiągnięty.

Ponadto metodologia obliczania rekompensat opiera się na weryfikowalnych dokumentach, w szczególności:

- corocznie składanych formularzach RRW – 22, zawierających sprawozdania z wielkości produkcji ryb w danym roku w gospodarstwie,
- corocznie składanych do właściwego urzędu marszałkowskiego sprawozdaniach dotyczących wielkości opłat za korzystanie ze środowiska.

Artykuł 67. Dopłaty do składowania – kwoty rekompensat, przyznawane na podstawie art. 67 rozporządzenia o EFMR, będą obliczane przy pomocy iloczynu wagi składowanej ryby i kosztów technicznych przygotowania ryby do składowania oraz samego składowania. Wysokość przyznanego wsparcia jest ograniczona warunkami wymienionymi w art. 67 rozporządzenia o EFMR.

Polska nie planuje wdrażać Środków określonych w art. 53. Przejście na systemy ekozarządzania i audytu oraz na akwakulturę ekologiczną, art. 55. Środki dotyczące zdrowia publicznego oraz art. 56 ust. 1 lit. f. Środki dotyczące zdrowia i dobrostanu zwierząt.

4.6. Opis celów i środków w odniesieniu do działań na rzecz całkowitego zaprzestania działalności połowowej zgodnie z art. 34 rozporządzenia o EFMR, które należy podjąć w celu zmniejszenia zdolności połowowej zgodnie z art. 22 rozporządzenia w sprawie WPRyb, w tym opis metody obliczania premii, która ma być przyznana w ramach art. 33 i art. 34 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 1 lit. b pkt ii rozporządzenia o EFMR)

Polska, od dnia przystąpienia do UE do końca 2013 r., zredukowała swoją zdolność połowową o ponad 40%. Niemniej jednak, z uwagi na dynamiczne zmiany zachodzące w składzie ichtiofauny Morza Bałtyckiego, niepewność doradztwa naukowego ICES w tym zakresie, oraz wahania dostępności możliwości połowowych (limitów połowowych), dochodzi do czasowej nierównowagi pomiędzy zdolnością połowową, a dostępnymi zasobami. Pomimo zredukowania, od dnia przystąpienia Polski

do UE do końca 2013 r., zdolności połowowej o ponad 40%,przeważająca część floty bałtyckiej zalicza się do rybołówstwa przybrzeżnego i nie posiada alternatywnych w stosunku do Morza Bałtyckiego łowisk. W tej sytuacji jest niezbędne podjęcie odpowiednich działań w celu osiągnięcia równowagi pomiędzy zdolnością połowową, a dostępnymi zasobami, przy jednoczesnym zwiększeniu poziomu ekonomiczności prowadzonej działalności połowowej. Należy wyjaśnić, że wspomniane powyżej wahania dotyczące dostępności możliwości połowowych, przejawiające się w niskich limitach połowowych dla Polski i w rezultacie niskich kwotach połowowych dla poszczególnych jednostek rybackich, mają bezpośredni wpływ na niską opłacalność prowadzonej działalności połowowej. W tym miejscu należy dodać, że przepowiadane przez ICES zmiany stanu zasobów ryb w Morzy Bałtyckim powodować mogą dalsze ograniczenia limitów połowowych dla flot tego regionu.

Artykuł 34. Trwałe zaprzestanie działalności połowowej – pomoc przyznawana na podstawie art. 34 rozporządzenia o EFMR będzie mieć formę rekompensaty za trwałe zaprzestanie działalności połowowej przeprowadzone, w drodze złomowania statku rybackiego.

Cele i środki jakie należy podjąć w celu zmniejszenia zdolności połowowej

Polska od przystąpienia do UE do końca 2013 r. trwale wycofała z rybołówstwa ponad 40% zdolności połowowej. Mając na uwadze dynamiczne zmiany zachodzące w składzie ichtiofauny Morza Bałtyckiego oraz na obszarach dalekomorskich trudno jest stwierdzić czy została osiągnięta równowaga pomiędzy zdolnością połowową a dostępnymi zasobami.

Wysokość rekompensaty zostanie określona przy zastosowaniu, której podstawą jest relacja kosztów do skuteczności podejmowanych w tym Środku działań. Metodologia będzie mieć za podstawę segmentację floty rybackiej, z uwzględnieniem nadmiernych zdolności połowowych, wiek statku rybackiego oraz możliwości połowowe jednostek rybackich.

Złomowanie obejmie ok. 80 jednostek rybackich. W przeliczeniu na GT jest to ok. 5 200 GT, natomiast w przeliczeniu na kW jest to ok. 15 500 kW. Liczby te wynikają z obliczeń jednostek wycofanych w latach 2009–2012 w ramach Planu Dostosowania Nakładu Połowowego. Drugą ważną kwestią, która była brana pod uwagę, były postulaty i stanowiska organizacji rybackich. Oceniały one podczas prac grupy roboczej do spraw opracowania projektu PO RYBY 2014–2020 ekonomikę prowadzonej działalności oraz wskazywały na konieczność uzupełnienia prowadzonych w ramach PO RYBY 2007–2013 działań z zakresu trwałego zaprzestania działalności połowowej.

Metoda obliczania rekompensaty za trwałe zaprzestanie działalności połowowej zostanie doprecyzowana w palnie działania, o którym mowa w art. 22 ust. 4 rozporządzenia w sprawie WPRyb.

Opis metody obliczania premii

Kryteria wyboru statków do złomowania będą uwzględniać w szczególności:

- wiek statku rybackiego – na podstawie daty wpisu do rejestru statków rybackich. Pierwszeństwo będą miały najstarsze jednostki;
- długość całkowitą statku rybackiego;
- przynależność statku do segmentu o nadmiernej zdolności połowowej;
- udokumentowanie wieloletnich połowów w polskich obszarach morskich co najmniej 2 gatunków regulowanych limitami połowowymi;

W latach 2015–2017 system konkursowy zostanie zastosowany, przy uwzględnieniu ww. kryteriów wyboru statków do złomowania.

Szczegółowe zasady przyznawania rekompensat zostaną określone w analizie wykonanej na zlecenie IZ oraz w wydanym na gruncie prawa krajowego rozporządzeniu.

Artykuł 33. Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej

Tymczasowe zwiększenie ekonomiki działalności połowowej przez kontynuację w ograniczonym zakresie programów trwałego i tymczasowego zaprzestania działalności. Pozwoli to, z jednej strony na wspomniane zrehabilitowanie rybakom niesprzyjających warunków ekonomicznych dla połowów, z drugiej zaś będzie to przejściowy element ochrony zasobów.

Obliczanie rekompensat za tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej będzie się odbywać na podstawie poniższych kryteriów:

- przynależność do segmentu o nadmiernej zdolności połowowej;
- udokumentowanie wieloletnich połowów w polskich obszarach morskich co najmniej 2 gatunków regulowanych limitami połowowymi;

Ponadto wsparcie będzie przyznawane biorąc pod uwagę najlepszą relację kosztów do efektywności na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak:

- stałe koszty ponoszone przez właścicieli jednostek podczas ich postępu w porcie (opłaty portowe, ubezpieczenie, utrzymanie i amortyzacja);
- koszty finansowania związane z pożyczkami z instytucji finansowych za okres tymczasowego zaprzestania w odpowiednich przypadkach;
- część utraconych zysków rybaków pracujących na pokładzie i przez właścicieli jednostek, w tym koszt opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne;
- część podstawowego wynagrodzenia aktualnie otrzymywanego przez rybaków.

Pomoc dla jednego statku może być przyznawana wyłącznie przez 6 miesięcy łącznie w całym okresie programowania.

4.7. Fundusze wspólnego inwestowania w związku z niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i incydentami środowiskowymi (art. 35 rozporządzenia o EFMR)

Nie dotyczy. Polska nie będzie wdrażać i opracowywać mechanizmu funduszu wzajemnego inwestowania w związku z niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i incydentami środowiskowymi.

4.8. Opis wykorzystania Pomocy technicznej (art. 78 rozporządzenia o EFMR)

4.8.1. Pomoc techniczna z inicjatywy państwa członkowskiego (art. 78 ust. 1 lit. a rozporządzenia o EFMR)

Realizacja priorytetu 7. *Pomoc techniczna* przyczyni się do sprawnego wykorzystania środków finansowych w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”. Działania realizowane w ramach tego priorytetu będą skoncentrowane na zapewnieniu wsparcia procesów wpływających na wdrażanie PO RYBY 2014–2020 oraz na działaniach związanych z koordynacją wdrażania Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w Polsce.

W zakresie działań związanych z wdrażaniem PO RYBY 2014–2020, nacisk zostanie położony przede wszystkim na zapewnienie wsparcia merytorycznego niezbędnego instytucjom do realizacji powierzonych zadań. Wsparcie w ramach priorytetu 7. zostanie zatem ukierunkowane na zapewnienie i utrzymaniu wysoko wykwalifikowanej kadry, odpowiedzialnej za wdrażanie PO RYBY 2014–2020, a także usług niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań IZ.

Istotnym warunkiem dla zapewnienia sprawnego wdrażania Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” będzie możliwość wykorzystania doświadczeń zdobytych w procesie wdrażania programów pomocowych w ramach poprzednich okresów programowania. W tym celu jest istotne zaangażowanie w realizację PO RYBY 2014–2020 kadry posiadającej doświadczenie oraz ułatwienie dostępu do gromadzonych w latach 2000–2013 zasobów wiedzy. Dlatego niezbędne jest zapewnienie w ramach priorytetu 7. finansowania zadań mających na celu finalizację prac w ramach okresu programowania 2007–2013 w instytucjach będących beneficjentami *Pomocy technicznej*, co zapewni fachową obsługę procesu rozliczania poprzedniego okresu programowania z zapewnieniem możliwości dalszego wykorzystywania doświadczonej kadry do realizacji PO RYBY 2014–2020.

W ramach priorytetu 7. dofinansowanie uzyskać mają również działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych we wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”. Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników będzie dotyczyło m.in. zasad realizacji, rozliczania oraz zamykania PO RYBY 2014–2020, zagadnień związanych z nowoczesnymi metodami zarządzania, kontrolą i zamówieniami publicznymi, jak również innego rodzaju zagadnień pozwalających na pozyskanie wiedzy i rozwijanie umiejętności oraz zwiększanie motywacji pracowników. W działaniach realizowanych w ramach podnoszenia kwalifikacji będą mogły uczestniczyć również instytucje mające istotny wpływ na wdrażanie PO RYBY 2014–2020 lub potencjał jego beneficjentów, a tym samym na sprawny proces realizacji operacji. Możliwość poszerzania wiedzy i doskonalenia zawodowego przez udział w działaniach szkoleniowych będzie stanowić czynnik motywacyjny dla pracowników zaangażowanych we wdrażanie PO RYBY 2014–2020, dzięki czemu praca stanie się bardziej atrakcyjna.

Jednym z czynników, który będzie decydować o sprawnym wdrażaniu Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, a pośrednio wspierać osiągnięcie określonych w nim celów, jest odpowiednia zdolność administracyjna instytucji uczestniczących w systemie realizacji PO RYBY 2014–2020. Instytucje te muszą dysponować odpowiednim potencjałem oraz zdolnością do sprawnego realizacji powierzonych zadań. Zapewnienie szerokiego wsparcia oraz odpowiedniego zaplecza subsydiującego wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” ma więc kluczowe znaczenie dla optymalizacji procesu jego realizacji. *Pomoc techniczna* ma za zadanie zapewnić te elementy na każdym etapie wdrażania PO RYBY 2014–2020. Zadaniem *Pomocy technicznej* będzie więc zabezpieczenie potrzeb związanych z pełnieniem przez poszczególne instytucje funkcji w systemie wdrażania – przede wszystkim bezpośrednio wspierających proces wdrażania i realizacji, ale także w obszarze potrzeb instytucjonalnych. W związku z tym, kolejnym elementem, realizowanym w ramach priorytetu 7., będzie wsparcie skierowane bezpośrednio do instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, polegające na zabezpieczeniu najważniejszych potrzeb związanych z kosztami funkcjonowania tych instytucji. W ramach tego rodzaju wsparcia zostanie zabezpieczone optymalne zaplecze techniczne, w tym najem i utrzymanie pomieszczeń biurowych i magazynowych, zakup sprzętu, wyposażenia i materiałów niezbędnych do realizacji powierzonych zadań, a także utrzymanie odpowiedniego poziomu informatyzacji.

Sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie zakupione w okresie programowania 2007–2013 umożliwiło sprawną realizację zadań, dlatego też niezbędne jest umożliwienie podejmowania dalszych działań mających na celu utrzymanie odpowiedniego zaplecza technicznego w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie PO RYBY 2014–2020. Planowane są również wydatki związane z utrzymaniem, eksploatacją, rozbudową oraz ewentualną budową lokalnych systemów informatycznych. Ponadto niezbędne będzie zapewnienie odpowiednich warunków pracy dla pracowników instytucji zaangażowanych w realizację PO RYBY 2014–2020, oraz odpowiednie wyposażenie stanowisk pracy.

Dodatkowo, w celu zapewnienia płynnego przejścia do kolejnego okresu programowania, w finalnym okresie wdrażania PO RYBY 2014–2020 planuje się finansowanie działań związanych z przygotowaniem do perspektywy finansowej po 2020 r. Finansowanie wydatków związanych z zamknięciem okresu programowania na lata 2014–2020 oraz przygotowaniem do perspektywy finansowej po 2020 r. ma zapewnić płynne przejście pomiędzy programami operacyjnymi wdrażanymi w ramach różnych funduszy UE dla sektora rybnactwa. Jednocześnie ma umożliwić wykorzystanie potencjału wiedzy i doświadczenia kadry pracowniczej zdobytych podczas wdrażania programów operacyjnych przed 2020 r.

Istotny element usprawniający wdrażanie będzie stanowić także wsparcie systemu monitorowania, w tym prac i spotkań Komitetu Monitorującego, procesu ewaluacji oraz informacji, oraz promocji i szkoleń. Organizacja spotkań Komitetu Monitorującego, grup roboczych, warsztatów czy seminariów, ma pozwolić na bieżące monitorowanie i weryfikowanie wdrażania PO RYBY 2014–2020, a także wymianę doświadczeń, wiedzy

i informacji. Działania związane z promocją i informacją Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” zostaną skierowane zarówno do potencjalnych beneficjentów, jak i opinii publicznej. Dla zapewnienia skutecznej realizacji Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” oraz zwiększenia świadomości społecznej w zakresie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybnackiego będą podjęte działania informacyjne i promocyjne dotyczące pomocy udzielanej w ramach PO RYBY 2014–2020 – zorganizowanie systemu informacji i promocji.

Istotne jest również wdrażanie polityk horyzontalnych, jak równy dostęp do informacji dla osób niepełnosprawnych, dbałość o środowisko naturalne oraz współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Pomoc techniczna ma wspierać zabezpieczenie wykorzystania środków finansowych EFMR zgodnie z prawem krajowym i wspólnotowym (a także politykami wspólnotowymi) przez zapewnienie wsparcia w obszarze kontroli i audytu, doradztwa, ekspertyz, analiz, tłumaczeń, a także zamówień publicznych. Działania realizowane w ramach priorytetu 7. pozwolą mają na zapewnienie wysokiej jakości procesu wyboru projektów, w tym wsparcie ekspertów, doradztwo, ekspertyzy oraz analizy.

4.8.2. Utworzenie krajowych sieci (art. 78 lit b rozporządzenia o EFMR)

Nie dotyczy. Ustanowienie krajowych sieci, o których mowa w art. 78 ust. 1 lit. b rozporządzenia o EFMR, nie będzie realizowane w ramach PO RYBY 2014–2020.

5. Szczegółowe informacje na temat zintegrowanego rozwoju terytorialnego

5.1. Informacje na temat realizacji RLKS

5.1.1. Opis strategii dla RLKS

Podstawa prawna: art. 32–35 rozporządzenia o wspólnych przepisach oraz art. 60–64 rozporządzenia o EFMR.

Ogólny opis

RLKS w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” ma służyć rozwojowi społeczno-gospodarczemu obszarów rybackich i obszarów akwakultury. Podstawowe reguły RLKS zostały przewidziane w Umowie Partnerstwa.

Instrument RLKS będzie realizowany w ramach PO RYBY 2014–2020 w zakresie priorytetu *Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej* przez wdrożenie następujących Środków:

- 1) *Wsparcie przygotowawcze,*
- 2) *Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność (w tym koszty bieżące i aktywizacja),*
- 3) *Działania z zakresu współpracy.*

RLKS w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” może być realizowany na obszarach rybackich i akwakultury. Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia o EFMR „obszar rybacki i obszar akwakultury oznacza obszar obejmujący brzeg morza, rzeki lub jeziora, obejmujący stawy lub dorzecze i charakteryzujący się wysokim poziomem zatrudnienia w sektorze rybołówstwa lub akwakultury, który to obszar jest funkcjonalnie spójny pod względem geograficznym, gospodarczym i społecznym.”.

Jedna lokalna strategia rozwoju kierowana przez społeczność (LSR) będzie realizowana na obszarze zamieszkanym przez minimum 30 000 i maksimum 150 000 mieszkańców oraz będzie obejmować obszar przynajmniej 2 gmin, których obszar stanowi lub zawiera obszar rybacki i akwakultury.

Wyniki analizy SWOT

Analiza SWOT wskazuje na potrzebę rozwoju gospodarczego powyższych obszarów, zarówno przez tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy, czy tworzenie alternatywnych źródeł dochodu dla rybaków (zakładanie nowych działalności gospodarczych) szczególnie na obszarach o wyższym poziomie bezrobocia i niższym poziomie rozwoju.

Zastosowanie instrumentu RLKS ma wyjść naprzeciw oczekiwaniom młodych ludzi, ma pobudzić w nich przedsiębiorczość i zachęcić do stworzenia własnego biznesu.

Takie wsparcie może przyczynić się do zmniejszenia migracji osób młodych i wysoko wykwalifikowanych z obszarów rybackich i obszarów akwakultury.

Szybko zmieniające się potrzeby rynku pracy wymagają od pracowników mobilności zawodowej. Instrument RLKS ma przyczynić się do zwiększenia mobilności zawodowej mieszkańców obszarów rybackich i obszarów akwakultury nie tylko w zakresie rybactwa, ale także w procesie nabywania nowych umiejętności i podejmowania działalności pozarybackiej.

Bezcenną wartością obszarów rybackich i obszarów akwakultury jest przyroda. Często to działalność rybacka sprzyja rozwojowi flory i fauny przyciągając na łowiska i stawy rzadko spotykane gatunki. Dlatego istotne jest wspieranie przedsięwzięć związanych z zachowaniem dobrego stanu środowiska naturalnego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury.

Wykorzystaniu potencjału społeczności lokalnych w szczególny sposób będzie służyć realizacja zintegrowanych LSR. Do rozwoju społecznego przyczynią się działania na rzecz promowania potencjału kulturowego i przyrodniczego obszarów, w tym upowszechnianie rybackiego dziedzictwa kulturowego.

Z uwagi na oddolny i partnerski charakter, instrument RLKS w najlepszy sposób będzie wspierał dialog obywatelski. Społeczności rybackie dzięki działaniom rybackich lokalnych grup działania (RLGD), powinny stać się ważnym partnerem dla samorządów lokalnych. Instrument RLKS daje możliwość odpowiedzenia na zdiagnozowane problemy w sposób zintegrowany i wielosektorowy, uwzględniający lokalne podejście.

Priorytety UE i cele szczegółowe

W ramach celu tematycznego 8 – *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*, realizującego Strategię Europa 2020, wspierany będzie rozwój obszarów rybackich i obszarów akwakultury z zastosowaniem instrumentu RLKS przez realizację LSR. W związku z tym, RLKS przyczynia się do osiągnięcia priorytetu 4 UE, zgodnie z art. 6 pkt 4 rozporządzenia EFMR „*zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej przez realizację następującego celu szczegółowego: promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej*”.

W ramach celu tematycznego 8 oraz priorytetu *Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej* wspierane będą operacje mające na celu:

- a) podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury,
- b) wspieranie różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich,

- c) wspieranie i wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu,
- d) propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego,
- e) powierzenie społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym oraz zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską.

Opis mechanizmów koordynacji i komplementarności z innymi funduszami EFSI oraz innymi środkami w ramach PO RYBY 2014–2020

Podstawową rolę koordynacyjną na obszarze województwa będzie pełnić samorząd województwa, pełniący funkcję IP. Daje to możliwość przyjęcia wspólnych zasad wdrożeniowych dla instrumentu RLKS w ramach wszystkich programów współfinansowanych ze środków funduszy EFSI, które obejmują:

- koordynację realizacji wsparcia przygotowawczego z poszczególnych funduszy,
- powołanie wspólnej dla wszystkich funduszy i programów komisji wybierającej na poziomie regionalnym,
- wspólne kryteria wyboru LSR,
- finansowanie kosztów bieżących z jednego funduszu,
- finansowanie operacji na zasadach wynikających z właściwych programów.

Mając na uwadze zalecenie KE do programowania PO RYBY 2014–2020 w ramach RLKS, dotyczące zachowania wszystkich celów dla realizacji LSR, odchodzi się od wskazywania konkretnych środków, które będą wdrażane w ramach LSR, na rzecz wskazania typów operacji odpowiadających na wyzwania zidentyfikowane w SWOT, które nie są powiązane z żadnym konkretnym działaniem PO RYBY 2014–2020 (innym niż RLKS).

Na poziomie poszczególnych LSR będzie wymagane dookreślenie w planie działania zakresu wsparcia z PO RYBY 2014–2020, sposobu osiągnięcia celów LSR, mierzalnych wskaźników przewidzianych przez KE dla RLKS w ramach EFMR, w szczególności dotyczących powstałych i utrzymanych miejsc pracy (i planowanego budżetu). Jednocześnie jednak przewiduje się, że RLGD opracują kompleksową strategię z szeroko określonymi celami, nie ograniczającą się do wsparcia z EFMR czy innych funduszy EFSI. Strategia powinna stanowić dokument odpowiadający na problemy zdiagnozowane w ramach analizy SWOT. Dopuszczalna jest sytuacja, w której jedynie jej część znajdzie źródło finansowania w perspektywie najbliższych kilku lat.

Uznano, że podstawową wartością dodaną instrumentu RLKS jest jego zintegrowanie i oddolny charakter. Dlatego też będzie wymagane badanie na poziomie RLGD operacji pod ww. kątem. Celem jest holistyczne rozwiązywanie lokalnych problemów przez wspieranie grupy operacji, które w sposób komplementarny i zintegrowany odpowiadają na zidentyfikowany problem.

Artykuł 62 ust. 1 lit. a. *Wsparcie przygotowawcze*

Opis Środka

Podnoszenie kompetencji RLGD i społeczności lokalnych, szkolenie i tworzenie sieci kontaktów oraz wypracowanie mechanizmów współpracy i włączenia lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR.

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę płatności ryczałtowej. Warunkiem wypłaty ostatniej raty jest złożenie projektu LSR wraz z ostatnim wnioskiem o płatność.

Wsparcie nie może być łączone ze wsparciem przygotowawczym w ramach innych programów współfinansowanych ze środków funduszy EFSI. Wsparcie nie może dotyczyć kosztów poniesionych przez RLGD w okresie, w którym stanowiły one podstawę do uzyskania wsparcia w ramach Środka 4.1. „Rozwój obszarów zależnych od rybactwa”, w zakresie realizacji operacji polegających na funkcjonowaniu lokalnej grupy rybackiej oraz nabywaniu umiejętności i aktywizacji lokalnych społeczności, objętego Programem Operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” lub w ramach działania 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013.

Zakres wsparcia

Wsparcie może dotyczyć kosztów:

- administracyjnych,
- działań szkoleniowych dla lokalnych zainteresowanych podmiotów,
- związanych z opracowaniem LSR, w tym koszty badań nad danym obszarem, prowadzenia konsultacji ze społecznościami lokalnymi i przedsięwzięć związanych z konsultacjami zainteresowanych podmiotów w celu przygotowania LSR,
- czynności przygotowawczych do projektów współpracy.

Procedury i kryteria, na podstawie których ma zostać udzielone wsparcie przygotowawcze, będą uwzględniać m.in. jakość przedłożonej koncepcji rozwoju lokalnego obszaru objętego działalnością wnioskodawcy. Dodatkowo ocenie będzie podlegać czy obszar, na którym wnioskodawca zamierza realizować LSR, jest obszarem rybackim i obszarem akwakultury.

Artykuł 63. *Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność (w tym koszty bieżące i aktywizacja)*

Opis Środka

Wsparcie w ramach tego Środka musi spełniać cele szczegółowe określone w art. 63 rozporządzenia o EFMR oraz cele określone w LSR.

Pomoc będą mogły uzyskać przedsięwzięcia np. w zakresie zachęcania młodych ludzi do innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury, propagowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów (w tym szkolenia zawodowe, zdobywanie nowych umiejętności zawodowych związanych z sektorem akwakultury, poprawa warunków pracy, wymiana doświadczeń), czy też dywersyfikacji i nowych form dochodów osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa.

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę zaliczki lub refundacji

Beneficjentem może być RLGD jedynie w przypadku:

- „operacji własnych RLGD” (z uwzględnieniem art. 34 ust. 3 lit. b rozporządzenia o wspólnych przepisach wskazującego na konieczność stosowania niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru, pozwalającej unikać konfliktów interesów);
- projektów grantowych, tj. operacji, w których wnioskodawcą ubiegającym się o wsparcie przed podmiotem wdrażającym jest RLGD, i to ona jest wskazywana w systemie jako beneficjent; operacja taka składa się z szeregu projektów o małym budżecie, które realizują podmioty działające na obszarze objętym LSR. Wszystkie projekty wchodzące w skład projektów grantowych są komplementarne i łącznie przyczyniają się do realizacji celów i wskaźników, założonych dla danego projektu grantowego .

Zasady dotyczące ustanawiania kryteriów wyboru

Wybór operacji do finansowania będzie miał charakter konkursu.

Kryteria wyboru operacji oraz zasady dokonywania w niej zmian zostaną określone przez RLGD w LSR. Będą one podlegały ocenie przez komisję wybierającą w ramach konkursu na wybór LSR. Zmiana kryteriów wyboru będzie wymagała zgody samorządu województwa, z którym RLGD podpisała umowę na realizację LSR.

Premiowane przez RLGD będą operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka z wymienionych kryteriów:

- innowacyjne na etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- przewidujące zachowanie lub wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybackich i akwakultury;
- generujące nowe miejsca pracy na obszarach rybackich i akwakultury;
- realizowane przez podmioty zakładające lub rozwijające działalność gospodarczą, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rybołówstwa i akwakultury.

Koszty bieżące i aktywizacja

Opis

Wsparcie bieżącego funkcjonowania RLGD zapewniające sprawną i efektywną pracę RLGD, w tym sprawne funkcjonowanie biura RLGD oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji LSR.

Wsparcie procesu aktywizacji związanej z realizacją LSR. Zapewnienie wsparcia dla potencjalnych beneficjentów w opracowaniu projektów, przygotowaniu wniosków o dofinansowanie i realizacji projektów (prowadzenie przez RLGD doradztwo na rzecz potencjalnych beneficjentów LSR). Wsparcie przyczyni się także do budowania kapitału społecznego, a przez to do pobudzenia zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz rozwoju oraz lepszego wykorzystania potencjału obszarów rybackich i obszarów akwakultury.

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę kwot ryczałtowych.

Zasady dotyczące ustanawiania kryteriów wyboru

Możliwość uzyskania wsparcia jest zapewniona dla wszystkich RLGD, których LSR są wspierane ze środków EFMR zgodnie z decyzją o wyborze LSR. Wsparcie nie może dotyczyć kosztów zrefundowanych w ramach innych programów współfinansowanych ze środków funduszy EFSI.

Artykuł 64. Działania prowadzone w ramach współpracy

Opis wsparcia

Przygotowanie i realizacja projektu współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy międzyterytorialnej lub transnarodowej pomiędzy RLGD lub RLGD i innymi lokalnymi partnerstwami publiczno-prywatnymi, które realizują LSR.

Warunki kwalifikowalności

Pomoc może być przyznana, jeżeli projekt współpracy:

- jest zgodny z LSR wszystkich RLGD ubiegających się o wsparcie tego projektu w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze”;
- jest realizacją wspólnego przedsięwzięcia;
- przyczyni się do osiągnięcia wskaźników określonych w LSR wszystkich wnioskujących RLGD (tych wskaźników, których osiągnięcie zaplanowano przez projekt współpracy) – kryterium mierzalności, określoności w czasie, możliwości osiągnięcia w okresie realizacji projektu.

Jeżeli projekt współpracy jest zawarty w LSR, musi to mieć odzwierciedlenie we wskaźnikach przewidzianych w LSR. Powinno być jasno wskazane, które cele szczegółowe LSR zostaną zrealizowane przez dany projekt współpracy i na osiągnięcie

jakiego wskaźnika realizacja projektu wpłynie. Wskaźnik powinien mieć określoną wartość wyjściową i docelową. Wymagany poziom osiągnięcia wskaźnika na koniec realizacji LSR wynosi minimum 50%.

Jeśli projekt nie jest zawarty w LSR, jego realizacja będzie możliwa, jeżeli do LSR zostaną dodane nowe wskaźniki lub zostanie podwyższony poziom obecnych, ze wskazaniem, że zostaną osiągnięte przez projekt współpracy. Pozostałe zasady są analogiczne jak w przypadku projektu od początku zawartego w LSR.

Wybór projektów współpracy

Projekty współpracy będą weryfikowane i wybierane przez samorząd województwa. Zostanie ustanowiony system ciągłego naboru wniosków o dofinansowanie do wyczerpania środków finansowych.

5.1.2. Wykaz kryteriów stosowanych przy wyborze obszarów rybackich i obszarów akwakultury

Podstawa prawna: art. 18 ust. 1 lit. g rozporządzenia o EFMR.

Obszar rybacki i obszar akwakultury powinien:

- 1) charakteryzować się dużym wpływem sektora rybactwa na lokalną gospodarkę – badanie tego wpływu będzie dokonywane na podstawie następujących danych:
 - wielkość całkowitej rocznej produkcji/półowów ryb,
 - wysokość zatrudnienia w sektorze rybackim,
- 2) LSR jest realizowana na obszarze przynajmniej 2 gmin.

5.1.3. Wykaz kryteriów wyboru Lokalnych Strategii Rozwoju

Podstawa prawna: art. 32–34 rozporządzenia o wspólnych przepisach i art. 18 ust. 1 lit. h rozporządzenia o EFMR.

Kryteria wyboru LSR

Wybrana może zostać LSR, która będzie realizowana przez RLGD działającą w formie prawnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, przewidzianego w przepisach ustawy o rozwoju lokalnym kierowanym przez społeczność.

Kryteria wyboru dotyczą oceny potencjału i doświadczenia RLGD oraz jakości LSR. Premiowane będą LSR, które już na etapie wyboru zawierają opis projektu współpracy.

Premiowane będą kryteria oceny operacji opracowane przez RLGD, które są powiązane z celem szczegółowym „promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej” określonym dla priorytetu 4 UE. „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”. Ponadto kryteria

oceny operacji powinny zapewniać wybór takich operacji, które w sposób komplementarny i zintegrowany odpowiadają na zidentyfikowany w LSR problem.

Podczas opracowania kryteriów zostaną wykorzystane wyniki badania nt. kryteriów wyboru LGD i LSR w Polsce w ramach EFFROW na lata 2007–2013, będą one także podlegały konsultacjom z podmiotami zaangażowanymi w realizację osi priorytetowej 4 PO RYBY 2007–2013 oraz zainteresowanymi realizacją instrumentu RLKS w ramach EFMR.

Procedura i harmonogram wyboru lokalnych strategii rozwoju

Wybór LSR do ich realizacji przez RLGD będzie dokonywany przez samorząd województwa jako instytucję odpowiedzialną zgodnie z art. 33 ust. 3 rozporządzenia o wspólnych przepisach. Na poziomie regionalnym zostanie ustanowiona komisja wybierająca.

Ogłoszenie konkursu na wybór LSR nastąpi w terminie jednakowym w całym państwie, a ocena LSR i RLGD zostanie dokonana na podstawie kryteriów dostępu i wyboru jednolitych dla całej Polski.

W celu zapewnienia, że wsparcie z Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” będzie wystarczające dla osiągnięcia celów określonych w LSR, zostanie wyznaczona podstawowa kwota przypadająca na każdą wybraną LSR (zarówno na realizację operacji w ramach LSR, jak i wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji).

Wsparcie przygotowawcze zostanie uruchomione w 2015 r.

Wybór LSR nastąpi nie później niż 2 lata po zatwierdzeniu przez KE Umowy Partnerstwa. Opublikowanie zaproszenia dla RLGD do składania wniosków na wybór ich LSR nastąpi nie później niż 9 miesięcy przed ostateczną datą przewidzianą na wybór LSR do ich realizacji przez RLGD.

Odpowiednia jakość realizacji LSR oraz działalności RLGD zostanie zapewniona przez prawidłowo skonstruowane kryteria wyboru LSR przygotowane na podstawie zewnętrznej ekspertyzy. Ponadto w proces oceny zostaną zaangażowani eksperci wybrani na poziomie regionalnym zgodnie z wytycznymi wydanymi przez IZ. W ramach oceny, RLGD będą miały możliwość korekty tych elementów strategii, które zostaną wskazane przez ekspertów jako wymagające poprawy. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na obiektywność, przejrzystość i mierzalność kryteriów wyboru operacji zastosowanych przez RLGD. W przypadku kryteriów jakościowych (np. związanych z innowacyjnością) będzie wymagany szczegółowy opis podejścia do oceny tego kryterium. Dodatkowo w przypadku wniosku RLGD o zmianę kryteriów, ponownie będą podlegały one takiej samej analizie, jak podczas oceny LSR w ramach konkursu na wybór.

Jednocześnie samorząd województwa będzie odpowiedzialny za kontrolę i monitorowanie realizacji LSR i działalności RLGD.

RLGD będzie zobowiązana do zawarcia w LSR przejrzystej procedury aktualizacji LSR. Każda zmiana LSR będzie wymagać uzasadnienia i będzie zatwierdzana przez samorząd województwa. Zmiana LSR w zakresie celów szczegółowych powinna wynikać z konsultacji ze społecznością lokalną.

RLGD będzie zobowiązana również do przedstawienia przejrzystej procedury postępowania w przypadku wystąpienia konfliktu interesów. Wytyczne w tym zakresie zostaną sformułowane przez IZ i będą wymagały wyłączenia, co najmniej w przypadku, gdy członek organu RLGD wybierającego operacje jest wnioskodawcą, reprezentuje wnioskodawcę, jest z nim powiązany służbowo lub jest z nim spokrewniony. Dodatkowo zostanie sformułowany obowiązek publikowania protokołów z posiedzeń dotyczących wyboru operacji zawierających informacje o wyłączeniach w związku z wystąpieniem konfliktu interesów.

Przewiduje się okresową weryfikację osiągnięcia przez RLGD założonych wskaźników realizacji LSR oraz budżetu LSR (tzw. kamieni milowych). W przypadku nieosiągnięcia określonego poziomu realizacji wskaźników oraz budżetu we wskazanym czasie, możliwa będzie redukcja budżetu LSR. Powstające w ten sposób oszczędności mogłyby zostać wykorzystane na dodatkowe wsparcie najbardziej efektywnych RLGD na realizację dodatkowych zadań.

Kryteria podziału środków finansowych na realizację LSR przez RLGD

Kwota podstawowa określona w wytycznych dotyczących rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach EFSI będzie zwiększana w zależności od wysokości „współczynnika rybackości”. Współczynnik będzie uwzględniać roczną produkcję/połowę ryb i poziom zatrudnienia w sektorze rybackim na obszarze rybackim i obszarze akwakultury. Metodologia obliczenia ww. współczynnika jest przedmiotem ekspertyzy. Algorytm podziału środków finansowych w ramach budżetów RLGD zostanie przedłożony członkom Komitetu Monitorującego PO RYBY 2014–2020 do akceptacji i przyjęty uchwałą Komitetu Monitorującego.

5.1.4. Jasny opis roli pełnionej przez RLGD, organ zarządzający lub wyznaczony organ w odniesieniu do wszystkich zadań wykonawczych dotyczących strategii (art. 18 ust. 1 lit. m pkt ii rozporządzenia o EFMR)

Opis systemu zarządzania i kontroli dla PO RYBY 2014–2020 został określony w rozdziale 11.

Zadania IZ w odniesieniu do instrumentu RLKS

Zadania IZ przedstawione w art. 125 rozporządzenia o wspólnych przepisach dotyczą w szczególności:

- zatwierdzania kryteriów wyboru operacji,
- określenia kategorii interwencji,
- przygotowania procedur,
- przeprowadzania kontroli,
- przeprowadzania ewaluacji wdrażania.

Zadania RLGD

Minimalne zadania RLGD zostały przedstawione w art. 34 ust. 3 rozporządzenia o wspólnych przepisach:

- rozwijanie potencjału podmiotów lokalnych do opracowywania i realizowania operacji,
- opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury i kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50% głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów spoza sektora publicznego, przewidują możliwość odwołania się od decyzji w sprawie wyboru i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej,
- zapewnianie spójności ze strategią rozwoju lokalnego podczas wyboru operacji przez uszeregowanie ich pod względem ważności w zależności od ich wkładu w realizację celów strategii,
- opracowanie i publikowanie zaproszeń do składania wniosków, w tym określanie kryteriów wyboru na poziomie RLGD,
- przyjmowanie wniosków o wsparcie i dokonywanie ich oceny pod względem zgodności z celami strategii rozwoju, kryteriami wyboru oraz zgodności wydatków z przepisami prawa,
- wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do organu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed zatwierdzeniem,
- monitorowanie realizacji strategii rozwoju lokalnego i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań w zakresie oceny związanych ze strategią rozwoju lokalnego,
- realizacja strategii zgodnie z postanowieniami umowy ramowej zawartej z samorządem województwa.

Oprócz zadań określonych w art. 34 ust. 3 rozporządzenia o wspólnych przepisach, RLGD będzie zobowiązana do przygotowania planu komunikacyjnego wskazującego m.in. metody współpracy ze społecznością lokalną, konkretne grupy docelowe, cele i efekty oraz powiązanie z celami i wskaźnikami LSR.

Zadania samorządów województw

- wybór RLGD do realizacji LSR,
- zawarcie z RLGD umowy ramowej dotyczącej realizacji LSR,
- ocena poprawności przeprowadzenia konkursu na wybór operacji przez RLGD,
- przyznawanie pomocy i zawieranie umów o dofinansowanie z beneficjentami w ramach trybu podstawowego – konkursów ogłaszanych przez RLGD,
- przyznawanie pomocy i zawieranie umów z RLGD w ramach projektów grantowych,
- monitorowanie realizacji LSR przez RLGD oraz przeprowadzanie ewaluacji jej wdrażania,
- kontrola realizacji LSR pod względem jej zgodności z przepisami prawa i procedurami określonymi w LSR, w tym osiągnięcia wskaźników założonych w tej strategii.

Poniższa tabela wskazuje, w jaki sposób RLGD jako uczestnik procedury wyboru operacji zostanie włączone do systemu zarządzania i kontroli PO RYBY 2007–2014.

Czynność	Odpowiedzialny organ
Przygotowanie i publikowanie naborów wniosków o dofinansowanie	RLGD/samorząd województwa
Przyjmowanie wniosków o dofinansowanie	RLGD
Przekazanie wniosków o dofinansowanie do samorządu województwa celem dokonania weryfikacji kwalifikowalności środków	RLGD
Dokonywanie oceny i wyboru wniosków o dofinansowanie	RLGD
Zawiadamianie wnioskodawców o wybraniu /niewybraniu operacji	RLGD

5.1.5. Informacje o zaliczkach na rzecz RLGD na mocy art. 62 ust. 2 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust 2 rozporządzenia o EFMR)

Jest możliwość wnioskowania przez RLGD o zaliczkę do samorządu województwa. Kwota zaliczki nie może przekroczyć 50% wsparcia publicznego związanego z kosztami bieżącymi i aktywizacją.

5.2. Informacje na temat ZIT (art. 36 ust. 2 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

EFMR nie wspiera realizacji ZIT.

6. Spełnienie uwarunkowań ex-ante

6.1. Identyfikacja mających zastosowanie uwarunkowań ex-ante oraz ocena ich spełnienia

Warunki ex-ante specyficzne dla EFMR, są wskazane w załączniku nr IV do rozporządzenia o EFMR. Dotyczą one:

- 1) przedłożenia sprawozdania na temat zdolności połowowej zgodnie z art. 22 ust. 2 rozporządzenia w sprawie WPRyb,
- 2) stworzenia do 2014 r. wieloletniego krajowego planu strategicznego dla akwakultury, o którym mowa w art. 34 rozporządzenia w sprawie WPRyb,
- 3) przygotowania opisu potencjału administracyjnego umożliwiającego wypełnienie wymagań w odniesieniu do danych dotyczących zarządzania rybołówstwem określonych w art. 25 rozporządzenia w sprawie WPRyb oraz w art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 199/2008 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie *wspólnotowych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa* (Dz. Urz. UE L 60 z 5.3.2008, str. 1) – zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 199/2008”,
- 4) przygotowania opisu potencjału administracyjnego umożliwiającego wypełnienie wymogów unijnego systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania, określonego w art. 36 rozporządzenia w sprawie WPRyb i doprecyzowanego w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylającym rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz 1966/2006 (Dz. Urz. UE L 343 z 22.12.2009, str. 1) – zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1224/2009”.

6.1.1. Tabela. Uwarunkowania ex-ante mające zastosowanie do EFMR i ocena ich spełnienia

Uwarunkowanie ex-ante	Priorytet lub priorytety UE, którego lub których dotyczy odpowiedni warunek	Czy uwarunkowanie mające zastosowanie zostało spełnione TAK / NIE / CZĘŚCIOWO	Kryteria	Kryteria spełnione (tak/nie)	Samooocena wraz z wyjaśnieniami dotyczącymi realizacji poszczególnych kryteriów mających zastosowanie dla uwarunkowań ex ante	Odniesienia (do strategii, aktów prawnych lub innych stosownych dokumentów, w tym do odpowiednich sekcji, artykułów lub ustępów, wraz odnośnikami do stron internetowych lub dostępu do pełnego tekstu)
Przedłożenie sprawozdania na temat zdolności połowowej zgodnie z art. 22 ust. 2 rozporządzenia w sprawie WPRyb	Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy	Tak	Sporządzenie sprawozdania jest zgodne ze wspólnymi wytycznymi wydanymi przez KE	Tak	Zgodnie z decyzją KE, termin sporządzenia przez państwa członkowskie sprawozdania wyznaczono na dzień 30 września 2014 r. Przygotowanie sprawozdania w terminie nie jest zagrożone	Rozporządzenie w sprawie WPRyb
	Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy		Zdolność połowowa nie przekracza pułapu zdolności połowowej ustalonego w załączniku nr II do rozporządzenia w sprawie WPRyb	Tak	Opinia w sprawie przekroczenia lub nie pułapu zdolności połowowej zostanie wydana po przygotowaniu ostatecznej wersji sprawozdania na temat zdolności połowowej	Rozporządzenie w sprawie WPRyb
Stworzenie do 2014 r. wieloletniego krajowego planu strategicznego dla akwakultury, o którym mowa w art. 34 rozporządzenia w sprawie WPRyb	Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy	Tak	Wieloletni krajowy plan strategiczny dla akwakultury zostanie przesłany do KE najpóźniej w dniu przesłania PO RYBY 2014-2020	Tak	Dokument pt. <i>Akwakultura 2020 – Plan strategiczny rozwoju chowu i hodowli ryb w Polsce w latach 2014-2020</i> został przygotowany na podstawie dwóch krajowych dokumentów, tj.: <i>Strategia Karp 2020</i> oraz <i>Strategia Rozwoju Zrównoważonej Akwakultury Intensywnej 2020</i> . Dokument ten stanowi kompleksową analizę problemów i potrzeb akwakultury w Polsce	<i>Akwakultura 2020 – Plan strategiczny rozwoju chowu i hodowli ryb w Polsce w latach 2014 – 2020</i> , Warszawa 2014, MRiRW. Lirski A., Seremak-Bulge J., Śliwiński J. Cieśla M. (red.). <i>Strategia Karp 2020</i> . Staszów 2013. Projekt realizowany z udziałem Lokalnych Grup Rybackich, współfinansowany przez UE ze środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR). Pirtań Z., Kowalski R. K. (red.). <i>Strategia Rozwoju Zrównoważonej Akwakultury Intensywnej 2020</i> . Łębork 2013. Projekt zrealizowany przez Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych, współfinansowany przez UE ze środków

<p>Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy</p>		<p>PO RYBY 2014–2020 zawiera informacje na temat komplementarności z wieloletnim krajowym planem strategicznym dla akwakultury</p>	<p>Tak</p>	<p>PO RYBY 2014–2020 realizuje następujące cele zawarte w strategii <i>Akwakultura 2020– Plan strategiczny rozwoju chowu i hodowli ryb w Polsce w latach 2014-2020</i>: Cele akwakultury ekstensywnej: - utrzymanie istniejącej powierzchni produkcyjnej stawów i jej zrównoważone wykorzystanie, - zwiększenia dochodowości gospodarstw stawowych, - wzmocnienie i rozpowszechnienie prośrodowiskowej i prospołecznej roli gospodarki karpiowej. Cele akwakultury intensywnej: - osiągnięcie i utrzymanie pozycji lidera w UE w produkcji ryb pochodzących z intensywnej akwakultury śródlądowej, - wzrost udziału ryb pochodzących z polskiej akwakultury intensywnej w rosnącym krajowym rynku ryby świeżej do poziomu przynajmniej 35%, - dwukrotne zwiększenie dostaw pochodzących z polskiej akwakultury intensywnej do krajowego przetwórstwa. Cele dodatkowe wspierające rozwój akwakultury: - promocja powszechnego spożycia ryb z akwakultury, - wykreowanie mody na spożycie ryb wyhodowanych po sąsiedzku, - dywersyfikacja i reorientacja działalności mikro i małych przedsiębiorstw akwakultury. - ukierunkowanie polskiej nauki, szkolnictwa i administracji na nowe oczekiwania akwakultury na rynku polskim i zagranicznym</p>	<p>Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR)</p> <p><i>Akwakultura 2020 – Plan strategiczny rozwoju chowu i hodowli ryb w Polsce w latach 2014 – 2020</i>, Warszawa 2014, MRIRW.</p> <p>Lirski A., Seremak-Bulge J., Śliwiński J. Cieśla M. (red.). <i>Strategia Karp 2020</i>. Staszów 2013. Projekt realizowany z udziałem Lokalnych Grup Rybackich, współfinansowany przez UE ze środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR).</p> <p>Pirtań Z., Kowalski R. K. (red.). <i>Strategia Rozwoju Zrównoważonej Akwakultury Intensywnej 2020</i>. Łęborg 2013. Projekt zrealizowany przez Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych, współfinansowany przez UE ze środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR)</p>
--	--	--	------------	---	---

<p>Przygotowanie opisu potencjału administracyjnego umożliwiającego wypełnienie wymagań w odniesieniu do danych dotyczących zarządzania rybołówstwem określonych w art. 25 rozporządzenia w sprawie WPRyb oraz w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 199/2008</p>	<p>Wspieranie wdrażania WPRyb</p>	<p>Tak</p>	<p>Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego przygotowanie i realizację wieloletniego programu dotyczącego gromadzenia danych do przeglądu przez STECF i do zatwierdzenia przez KE</p>	<p>Tak</p>	<p>Zgodnie z art. 3 ust 3 ustawy o rybołówstwie oraz § 1 rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie określenia jednostki badawczo – rozwojowej realizującej program zbierania, gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do realizacji Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej (Dz. U, Nr 108, poz. 1151) jednostką badawczo-rozwojową realizującą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej program zbierania, gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do realizacji Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej jest Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy w Gdyni. MIR-PIB zakończył realizację Wieloletniego Programu Zbierania Danych Rybackich na lata 2007–2013, a obecnie realizuje Narodowy Program Zbierania Danych Rybackich. W związku z powyższym dysponuje on odpowiednim potencjałem zasobów ludzkich niezbędnym do realizacji porozumień z innymi państwami członkowskimi oraz posiada doświadczenie z tytułu podobnych działań w ramach dotychczasowego programu gromadzenia danych rybackich. W zbieranie i przetwarzanie danych jest zaangażowanych 53 osoby. Jeden statek badawczy R/V BALTICA. Zbieranie danych biologicznych w trakcie: - 70–100 rejsów na kutrach i łodziach rybackich, - 10–14 rejsów dot. wędkarstwa morskiego, - 1–3 rejsów dalekomorskich, - 110–140 wypraw do portów i przystani rybackich,</p>	<p>Ustawa o rybołówstwie. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie określenia jednostki badawczo – rozwojowej realizującej program zbierania, gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do realizacji Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej (Dz. U, Nr 108, poz. 1151). Rozporządzenie w sprawie WPRyb. Rozporządzenie (WE) nr 199/2008</p>
--	-----------------------------------	------------	--	------------	--	---

					<p>- 8-12 wypraw lądowych do bosmanatów (dotyczących wędkarstwa morskiego). Bazy danych: a) Morski DATRAS – baza danych z rejsów badawczych, b) Analizy Ichtologiczne – baza danych ichtiologicznych, c) Połowy i Wyładunki – baza danych z połowów i wyładunków (w tym danych ekonomicznych), d) baza CTD – baza danych hydrologicznych, e) RRW-19 – baza danych ekonomicznych, f) RRW-20 – baza danych ekonomicznych, g) RRW-A – baza danych ekonomicznych. Po przetworzeniu, dane z baz są transferowane do międzynarodowych baz danych: - InterCatch (baza naukowa ICES), - FishFrame (baza danych rybackich ICES), - BAD (baza danych hydrologicznych). Program WPZDR posiada również bazy danych, którymi operuje CMR (baza danych VMS, ERS)</p>	
	Wspieranie wdrażania WPRyby		Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego przygotowanie i realizację planów prac dotyczących gromadzenia danych do przeglądu przez STECF i do zatwierdzenia przez KE	Tak	Dla spełnienia tego kryterium zostanie wykorzystany potencjał administracyjny opisany powyżej	<p>Art. 3 ust 3 ustawy o rybołówstwie.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie określenia jednostki badawczo-rozwojowej realizującej program zbierania, gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do realizacji Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej.</p> <p>Rozporządzenie w sprawie WPRyby.</p> <p>Rozporządzenie (WE) nr 199/2008</p>
	Wspieranie wdrażania WPRyby		Opis zdolności do przydziału zasobów ludzkich umożliwiającego	Tak	MIR-PIB od lat realizuje dwustronne porozumienia dotyczące zbierania danych	<p>Rozporządzenie w sprawie WPRyby.</p> <p>Rozporządzenie (WE) nr 199/2008</p>

			nawiązanie dwustronnych lub wielostronnych porozumień z innymi państwami członkowskimi w przypadku dzielenia się pracą przy wypełnianiu obowiązków związanych z gromadzeniem danych		rybackich z Holandią i Szwecją i dysponuje wykwalifikowaną i wystarczającą kadrą, aby te porozumienia realizować	
Przygotowanie opisu potencjału administracyjnego umożliwiającego wypełnienie wymogów unijnego systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania, określonego w art. 36 rozporządzenia w sprawie WPRyb i doprecyzowanego w rozporządzeniu (WE) nr 1224/2009	Wspieranie wdrażania WPRyb	Częściowo	Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego przygotowanie i realizację części PO RYBY 2014–2020 odnoszącej się do krajowego programu finansowania kontroli na lata 2014–2020, o którym mowa w art. 18 ust. 1 lit. o rozporządzenia o EFMR)	Tak	Organami administracji rybołówstwa morskiego są: 1) minister właściwy do spraw rybołówstwa (jako organ zajmujący się koordynowaniem działalności kontrolnej wszystkich krajowych organów kontroli rybołówstwa), 2) w ramach struktury Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Departament Rybołówstwa (DR), 3) okręgowi inspektorzy rybołówstwa morskiego (m.in. nadzór nad przestrzeganiem przepisów o rybołówstwie morskim, przepisów o organizacji rynku rybnego, egzekwowanie prawa). Okręgowi inspektorzy rybołówstwa morskiego podlegają ministrowi właściwemu do spraw rybołówstwa i działają w trzech okręgowych inspektoratach rybołówstwa morskiego: 1) Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Gdyni (OIRM), 2) Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Słupsku (OIRM), 3) Okręgowy Inspektorat Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie (OIRM). Opis zasobów ludzkich: 1) OIRM - 50 inspektorów oraz 50 urzędników, 2) DR - 35 urzędników (Wydział Administracji i Inspekcji Rybackiej,	Rozporządzenie w sprawie WPRyb. Rozporządzenie (WE) nr 1224/2009

					<p>Wydział Centrum Monitorowania Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Wydział Rynku i Przetwórstwa Rybnego).</p> <p>Opis sprzętu: 1) 8 statków kontrolnych, 2) 20 samochodów.</p> <p>Opis zasobów finansowych: w budżecie krajowym na 2014 r. na działalność OIRM zaplanowano środki finansowe w wysokości 12 425 000 zł.</p> <p>Ogólne cele środków kontroli: realizacja nowej polityki w zakresie zakazu odrzutów oraz minimalizowanie występowania poważnych naruszeń</p>	
	Wspieranie wdrażania WPRyb		Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego przygotowanie i realizację krajowego programu działań w zakresie kontroli w odniesieniu do planów wieloletnich, jak określono w art. 46 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009	Tak	Corocznie Polska opracowuje i informuje KE o programach kontroli w odniesieniu do każdego planu wieloletniego	Rozporządzenie w sprawie WPRyb. Rozporządzenie (WE) nr 1224/2009
	Wspieranie wdrażania WPRyb		Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego przygotowanie i realizację wspólnego programu kontroli, który może zostać opracowany z innymi państwami członkowskimi, jak określono w art. 94 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009	Tak	Polska nie ma przyjętego wspólnego z innymi państwami programu kontroli bezpośrednio. Zgodnie z art. 94 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 nie jest to obligatoryjne. Niemniej jednak, Polska z własnej inicjatywy planuje realizować wspólny program kontroli i do tego celu niezbędny jest statek kontrolny, który Polska zamierza nabyć ze środków finansowych EFMR. Rybołówstwo bez odrzutów wymagać będzie ściślejszej kontroli morskiej.	Rozporządzenie w sprawie WPRyb. Rozporządzenie (WE) nr 1224/2009

					Realizowane są t tzw. wspólne programy rozmieszczenia (ang. Joint Deployment Plan), które są koordynowane na poszczególnych obszarach przez Europejską Agencję Kontroli Rybołówstwa (ang. EFCA)	
Wspieranie wdrażania WPRyb			Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego przygotowanie i realizację szczególnych programów kontroli i inspekcji, jak określono w art. 95 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009	Tak	Polska nie ma przyjętego wspólnego programu kontroli bezpośrednio z innymi państwami. Realizowane są natomiast tzw. wspólne programy rozmieszczenia (ang. Joint Deployment Plan), które są koordynowane na poszczególnych obszarach przez Europejską Agencję Kontroli Rybołówstwa (ang. EFCA)	Rozporządzenie w sprawie WPRyb. Rozporządzenie (WE) nr 1224/2009
Wspieranie wdrażania WPRyb			Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego zastosowanie systemu skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar za poważne naruszenia przepisów, jak określono w art. 90 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009	Tak	Zgodnie z obowiązującą ustawą o rybołówstwie, kto wykonuje rybołówstwo morskie z naruszeniem przepisów o rybołówstwie w tym przepisów Wspólnej Polityki Rybołówstwa UE podlega karze pieniężnej, której wysokość jest uzależniona od podmiotu, który dokonał naruszenia (armator, kapitan statku rybackiego lub inna osoba fizyczna), długości statku, przy pomocy którego dokonano naruszenia, oraz od rodzaju naruszenia i jego społecznej szkodliwości. Szczegółowy katalog poszczególnych rodzajów naruszeń wraz z odpowiadającą im wysokością kar pieniężnych zapisane w postaci przedziałów został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2005 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o	Rozporządzenie w sprawie WPRyb. Rozporządzenie (WE) nr 1224/2009. Rozporządzenie MRiRW z dnia 21 kwietnia 2005 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie

					rybołówstwie (Dz. U. nr 76, poz.671, z późn. zm.) – zwanym dalej „rozporządzeniem MRiRW z dnia 21 kwietnia 2005 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie”	
Wspieranie wdrażania WPRyb		Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego zastosowanie systemu punktów za poważne naruszenia przepisów, jak określono w art. 92 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009	Nie	Zgodnie z obowiązującą ustawą o rybołówstwie, kto wykonuje rybołówstwo morskie z naruszeniem przepisów o rybołówstwie w tym przepisów Wspólnej Polityki Rybackiej UE podlega karze pieniężnej, której wysokość uzależniona jest od podmiotu, który dokonał naruszenia (armator, kapitan statku rybackiego lub inna osoba fizyczna), długości statku, przy pomocy którego dokonano naruszenia oraz od rodzaju naruszenia i jego społecznej szkodliwości. Szczegółowy katalog poszczególnych rodzajów naruszeń wraz z odpowiadającą im wysokością kar pieniężnych zapisanymi w postaci przedziałów został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie	Rozporządzenie w sprawie WPRyb. Rozporządzenie (WE) nr 1224/2009. Rozporządzenie MRiRW z dnia 21 kwietnia 2005 r. w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o rybołówstwie	

6.1.2. Tabela . Ogólne uwarunkowania ex-ante mające zastosowanie do EFMR i ocena ich spełnienia

Warunek ogólny ex-ante	Kryterium spełnienia	Stan spełnienia
1. Zapobieganie dyskryminacji	Istnienie zdolności administracyjnych, które zapewnią wdrożenie i stosowanie prawa i polityki UE w dziedzinie zapobiegania dyskryminacji w zakresie EFSI	Częściowo spełniony
2. Równouprawnienie płci	Istnienie zdolności administracyjnych, które zapewnią wdrożenie i stosowanie prawa i polityki UE w dziedzinie równouprawnienia płci w zakresie EFSI	Częściowo spełniony
3. Niepełnosprawność	Istnienie zdolności administracyjnych, które zapewnią wdrożenie i stosowanie konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (UNCPRD) w zakresie EFSI zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE ²	Częściowo spełniony
4. Zamówienia publiczne	W dniu 18 września 2014 r. została opublikowana ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 1232), która weszła w życie z dniem 19 października 2014 r. Ustawa ta dokonuje zmian w zakresie przepisów dotyczących wykluczania wykonawców (art. 24 ustawy - Prawo zamówień publicznych), które to zmiany były konieczne w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie C - 465/11 Forposta	Spełniony
5. Pomoc państwa	Istnienie uregulowań dotyczących skutecznego stosowania unijnych przepisów w zakresie pomocy państwa w obszarze EFSI	Spełniony
6. Prawodawstwo w dziedzinie ochrony środowiska w zakresie ocen oddziaływania na środowisko (EIA) oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (SEA)	Istnienie uregulowań dotyczących efektywnego stosowania unijnych przepisów w dziedzinie ochrony środowiska w zakresie ocen oddziaływania na środowisko (EIA) oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (SEA)	Spełniony
7. Systemy statystyczne i wskaźniki rezultatu	Istnienie podstawy statystycznej niezbędnej do przeprowadzenia ocen skuteczności i ocen skutków programów. Istnienie systemu wskaźników rezultatu niezbędnych przy wyborze działań, które w najefektywniejszy sposób przyczyniają się do osiągnięcia pożądanych rezultatów, do monitorowania postępów w osiąganiu rezultatów oraz do podejmowania oceny skutków	Częściowo spełniony

²

Decyzja Rady z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. Urz. UE L 23 z 27.01.2010, str. 35)

6.2. Opis działań, które zostaną podjęte, organów odpowiedzialnych i harmonogramu realizacji tych działań (art. 19 ust. 2 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

6.2.1. Tabela . Działania przewidziane w celu spełnienia uwarunkowań ex-ante właściwych dla EFMR

Uwarunkowanie ex-ante	Niespełnione kryteria	Działania, które zostaną podjęte	Termin (data)	Organy odpowiedzialne za spełnienie
<p>Przygotowanie opisu potencjału administracyjnego umożliwiającego wypełnienie wymagań unijnego systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania, określonego w art. 36 rozporządzenia w sprawie WPRyb i doprecyzowanego w rozporządzeniu (WE) nr 1224/2009</p>	<p>Opis potencjału administracyjnego umożliwiającego zastosowanie systemu punktów za poważne naruszenia przepisów, jak określono w art. 92 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009</p>	<p>W celu uregulowania w polskim prawie zobowiązań wynikających z przepisów rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 oraz rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 404/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. ustanawiającym szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 112 z 30.04.2011, str. 1) – zwanym dalej „rozporządzeniem (UE) nr 404/2011”, w zakresie systemu punktów za poważne naruszenia przepisów, MRiRW podjęło prace związane z przyjęciem nowej ustawy o rybołówstwie morskim, która zastąpi obecnie obowiązującą ustawę o rybołówstwie. Projekt założeń do przedmiotowego projektu nowej ustawy został w grudniu 2012 r. przyjęty przez Radę Ministrów. Na podstawie założeń Rządowe Centrum Legislacji, we współpracy z MRiRW, przygotowało projekt ustawy o rybołówstwie morskim. Do końca października 2014 r. projekt ma zostać przyjęty przez Radę Ministrów, a następnie skierowany do Sejmu. Planowany termin wejścia w życie projektu to 1 stycznia 2015 r. Równoległe prowadzone są prace nad projektem ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. W przedmiotowym projekcie zostały zawarte przepisy (analogiczne do tych w projektowanej nowej ustawie o rybołówstwie morskim)</p>	<p>Styczeń 2015 r.</p>	<p>MRiRW</p>

		<p>regulujące zobowiązania wynikające z przepisów rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 oraz rozporządzenia (UE) nr 404/2011 w zakresie systemu naruszania przepisów. Projekt ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju (...) zmienia przepisy obecnie obowiązującej ustawy o rybołówstwie.</p> <p>Przyjęte rozwiązanie, polegające na jednoczesnym procedowaniu dwóch projektów ustaw, których przepisy regulują zagadnienia systemu naruszania przepisów, zapewniają spełnienie w przyszłości tego warunku ex-ante. Należy rozumieć to w ten sposób, iż w zależności, który z projektów ustawy pierwszy wejdzie w życie, to ten zagwarantuje uznanie niniejszego warunku ex-ante za spełniony.</p> <p>Zgodnie z Wykazem Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów, przewidywany termin przyjęcia projektu ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju (...) przez Radę Ministrów i skierowania projektu pod obrady Sejmu i Senatu to grudzień 2014 r.–styczeń 2015 r.</p>		
--	--	--	--	--

6.2.2. Tabela: Działania przewidziane w celu spełnienia ogólnych uwarunkowań ex-ante

Warunek ogólny ex-ante	Plan działań na rzecz spełnienia warunków ogólnych	Termin realizacji	Instytucje odpowiedzialne
1. Zapobieganie dyskryminacji	Przygotowanie <i>Agendy działań na rzecz równości szans i niedyskryminacji w ramach funduszy unijnych 2014–2020</i>	II połowa 2014 r. Etapy: - wejście w życie w dniu 13 września 2014 r. ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), - powołanie Komitetu Koordynacyjnego Umowę Partnerstwa, - przyjęcie <i>Agendy</i>	Instytucja wiodąca: MliR
2. Równouprawnienie płci			
3. Niepełnosprawność			
7. Systemy statystyczne i wskaźniki rezultatu	Dane zasilające system wspólnych wskaźników dla EMFR, ustanowiony przez KE, pochodzą głównie z poniższych głównych źródeł:	Podstawą statystyczną będzie system monitorowania wdrażania programu, który zostanie	Instytucja wiodąca: MRiRW Instytucje współpracujące: ARiMR, MIR-PIB,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ statystyki publicznej, ▪ danych zapewnianych przez administrację publiczną (w szczególności GIOŚ, MŚ, GIJHARS, MiIR), ▪ badań zleconych instytutom badawczym monitorującym polski sektor rybactwa (IRŚ, MIR-PIB), ▪ danych zawartych we własnych systemach informatycznych (krajowego rejestru statków rybackich, ERS, rejestr uznanych organizacji producentów), ▪ danych pozyskanych z OIRM-ów, w zakresie kontroli wykonywania rybołówstwa morskiego, ▪ systemu informatycznego na poziomie monitorowania postępów wdrażania programu operacyjnego zarówno na poziomie rzeczowym, jak i finansowym, ▪ danych własnych, tam gdzie istnieją deficyty informacyjne 	<p>uruchomiony po wejściu w życie ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz rozporządzeń wykonawczych do niej. Będzie to miało miejsce w III/IV kwartale 2015 r.</p>	<p>IRŚ , GIOŚ, MŚ, GIJHARS, OIRMy, MiIR</p>
--	--	--	---

7. Opis ram wykonania

7.1. Tabela . Ramy wykonania

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY	
Wskaźnik i jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach (załącznik nr I do rozporządzenia o wspólnych przepisach)	Cel pośredni na 2018 r.	Cele końcowe na 2023 r.
Wskaźnik finansowy	30 541 544,19 euro	107 500 006,00 euro
Wartość dodana, jakość, wykorzystanie przypadkowych połowów oraz porty rybackie, miejsca wyładunku, hangary i przystanie	71	324
Wspieranie kapitału ludzkiego i propagowanie dialogu obywatelskiego, dywersyfikacja i nowe formy uzyskiwania dochodów, przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność dla rybaków oraz zagadnienia z zakresu zdrowia/bezpieczeństwa	335	675

Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY	
Wskaźnik i jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach (załącznik nr I do rozporządzenia o wspólnych przepisach)	Cel pośredni na 2018 r.	Cele końcowe na 2023 r.
Wskaźnik finansowy	40 598 428,31 euro	163 270 596 euro
Innowacje, usługi doradcze	25	100
Inwestycje produkcyjne w akwakulturę	195	785

Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA WPRYB	
Wskaźnik i jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach (załącznik nr I do rozporządzenia o wspólnych przepisach)	Cel pośredni na 2018 r.	Cele końcowe na 2023 r.
Wskaźnik finansowy	5 157 779,29 euro	18 420 640,32 euro
Wdrażanie unijnego systemu kontroli, inspekcji i	7	25

egzekwowania prawa		
Priorytet UE	ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ	
Wskaźnik i jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach (załącznik nr I do rozporządzenia o wspólnych przepisach)	Cel pośredni na 2018 r.	Cele końcowe na 2023 r.
Wskaźnik finansowy	90 389 411,76 euro	90 389 411,76 euro
Liczba wdrażanych lokalnych strategii rozwoju	38	38
Priorytet UE	WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA	
Wskaźnik i jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach (załącznik nr I do rozporządzenia o wspólnych przepisach)	Cel pośredni na 2018 r.	Cele końcowe na 2023 r.
Wskaźnik finansowy	30 301 661,17 euro	50 101 002,00 euro
Liczba organizacji producentów lub stowarzyszeń organizacji producentów, których plany produkcji i wprowadzania do obrotu są wspierane	5	9
Środki w zakresie wprowadzania do obrotu oraz dopłat do przechowywania	32	49
Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA ZPM	
Wskaźnik i jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach (załącznik nr I do rozporządzenia o wspólnych przepisach)	Cel pośredni na 2018 r.	Cele końcowe na 2023 r.
Wskaźnik finansowy	963 855,42 euro	1 927 710,84 euro
Zintegrowany nadzór morski	2	4

7.2. Tabela . Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania

Priorytet UE	PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY
<p>Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania, w tym wyjaśnienie udziału przydziału środków finansowych reprezentowanych przez operacje, które wygenerują wyniki, jak również metody stosowanej do obliczania udziału, który musi przekraczać 50% przydziału środków finansowych na priorytet</p>	<p>Wybrano te wskaźniki, które są zasilane przez Środki o największej przyznanej alokacji. Ze względu na fakt przydzielenia największej alokacji na te Środki należy traktować je jako kluczowe dla realizacji celów priorytetu</p>
<p>Dane lub dowody wykorzystane do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metoda obliczania (np. koszty jednostkowe, poziomy odniesienia, standardowy lub wcześniejszy stopień realizacji, porady ekspertów, wnioski oceny ex-ante)</p>	<p>Do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych posłużono się w głównej mierze wcześniejszym stopniem realizacji operacji w ramach PO RYBY 2007–2013, jak również wnioskami i rekomendacjami z ewaluacji ex-post SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” oraz śródkresowej ewaluacji PO RYBY 2007–2013, a także ewaluacji osi priorytetowej 4 i działań informacyjno-promocyjnych PO RYBY 2007–2013.</p> <p>Konieczne były także robocze konsultacje z ekspertami w celu określenia przybliżonych kosztów inwestycji dla nowych operacji, które dotychczas były finansowane z innych źródeł niż Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa, czy Europejski Fundusz Rybacki</p>
<p>Informacje na temat sposobu, w jaki metodologia i mechanizmy mające na celu zapewnienie spójności w funkcjonowaniu ram wykonania zostały zastosowane zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa</p>	<p>Zgodnie z politykami UE, operacje wdrażane w ramach PO RYBY 2014–2020 zasilają liczbowo wskaźniki produktu przypisane przez KE konkretnym priorytetom unijnym jako obraz postępu realizacji celów priorytetów.</p> <p>W PO RYBY 2014–2020 nie przewidziano wdrażania Środków innych niż te, które zasilają wskaźniki produktu przypisane do priorytetów unijnych określonych w <i>Logice Interwencji</i>.</p> <p>Dają to podstawę do stwierdzenia, że PO RYBY 2014–2020, jak i wdrażane operacje zasilające wybrane wskaźniki produktu obrazujące postęp realizacji celów priorytetów unijnych, są spójne z Umową Partnerstwa</p>
Priorytet UE	WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY
<p>Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania, w tym wyjaśnienie udziału przydziału środków finansowych reprezentowanych przez operacje, które wygenerują wyniki, jak również metody stosowanej do obliczania udziału, który musi przekraczać 50% przydziału środków finansowych na priorytet</p>	<p>Wybrano te wskaźniki, które są zasilane przez Środki o największej przyznanej alokacji. Ze względu na fakt przydzielenia największej alokacji na te Środki należy traktować je jako kluczowe dla realizacji celów priorytetu</p>
<p>Dane lub dowody wykorzystane do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metoda</p>	<p>Do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych posłużono się w głównej mierze wcześniejszym stopniem realizacji operacji w ramach PO RYBY 2007–2013, jak</p>

<p>obliczania (np. koszty jednostkowe, poziomy odniesienia, standardowy lub wcześniejszy stopień realizacji, porady ekspertów, wnioski oceny ex-ante)</p>	<p>również wnioskami i rekomendacjami z ewaluacji ex-post SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” oraz śródkresowej ewaluacji PO RYBY 2007–2013, a także ewaluacji osi priorytetowej 4 i działań informacyjno-promocyjnych PO RYBY 2007–2013.</p> <p>Konieczne były także robocze konsultacje z ekspertami w celu określenia przybliżonych kosztów inwestycji dla nowych operacji, które dotychczas były finansowane z innych źródeł niż Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa, czy Europejski Fundusz Rybacki</p>
<p>Informacje na temat sposobu, w jaki metodologia i mechanizmy mające na celu zapewnienie spójności w funkcjonowaniu ram wykonania zostały zastosowane zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa</p>	<p>Zgodnie z politykami UE, operacje wdrażane w ramach PO RYBY 2014–2020 zasilają liczbowo wskaźniki produktu przypisane przez KE konkretnym priorytetom unijnym jako W PO RYBY 2014–2020 nie przewidziano wdrażania Środków innych niż te, które zasilają wskaźniki produktu przypisane do priorytetów unijnych określonych w <i>Logice Interwencji</i>.</p> <p>Dają to podstawę do stwierdzenia, że PO RYBY 2014–2020, jak i wdrażane operacje zasilające wybrane wskaźniki produktu obrazujące postęp realizacji celów priorytetów unijnych są spójne z Umową Partnerstwa</p>

<p>Priorytet UE</p>	<p>WSPIERANIE WDRAŻANIA WPRYB</p>
<p>Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania, w tym wyjaśnienie udziału przydziału środków finansowych reprezentowanych przez operacje, które wygenerują wyniki, jak również metody stosowanej do obliczania udziału, który musi przekraczać 50% przydziału środków finansowych na priorytet</p>	<p>Wybrano te wskaźniki, które są zasilane przez Środki o największej przyznanej alokacji. Ze względu na fakt przydzielenia największej alokacji na te Środki, należy traktować je jako kluczowe dla realizacji celów priorytetu</p>
<p>Dane lub dowody wykorzystane do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metoda obliczania (np. koszty jednostkowe, poziomy odniesienia, standardowy lub wcześniejszy stopień realizacji, porady ekspertów, wnioski oceny ex-ante)</p>	<p>Do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych posłużono się w głównej mierze wcześniejszym stopniem realizacji operacji w ramach PO RYBY 2007–2013, jak również wnioskami i rekomendacjami z ewaluacji ex-post SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” oraz śródkresowej ewaluacji PO RYBY 2007–2013, a także ewaluacji osi priorytetowej 4 i działań informacyjno-promocyjnych PO RYBY 2007–2013.</p> <p>Konieczne były także robocze konsultacje z ekspertami w celu określenia przybliżonych kosztów inwestycji dla nowych operacji, które dotychczas były finansowane z innych źródeł niż Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa, czy Europejski Fundusz Rybacki</p>
<p>Informacje na temat sposobu, w jaki metodologia i mechanizmy mające na celu zapewnienie spójności w funkcjonowaniu ram wykonania zostały zastosowane zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa</p>	<p>Zgodnie z politykami UE, operacje wdrażane w ramach PO RYBY 2014–2020 zasilają liczbowo wskaźniki produktu przypisane przez KE konkretnym priorytetom unijnym jako obraz postępu realizacji celów priorytetów.</p> <p>W PO RYBY 2014–2020 nie przewidziano wdrażania Środków innych niż te, które zasilają wskaźniki produktu przypisane do priorytetów unijnych określonych w <i>Logice Interwencji</i>.</p> <p>Dają to podstawę do stwierdzenia, że PO RYBY 2014–2020, jak i wdrażane operacje zasilające wybrane wskaźniki produktu obrazujące postęp realizacji celów priorytetów unijnych są spójne z Umową Partnerstwa</p>

Priorytet UE	ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ
<p>Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania, w tym wyjaśnienie udziału przydziału środków finansowych reprezentowanych przez operacje, które wygenerują wyniki, jak również metody stosowanej do obliczania udziału, który musi przekraczać 50% przydziału środków finansowych na priorytet</p>	<p>Wybrano te wskaźniki, które są zasilane przez Środki o największej przyznanej alokacji. Ze względu na fakt przydzielenia największej alokacji na te Środki, należy traktować je jako kluczowe dla realizacji celów priorytetu</p>
<p>Dane lub dowody wykorzystane do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metoda obliczania (np. koszty jednostkowe, poziomy odniesienia, standardowy lub wcześniejszy stopień realizacji, porady ekspertów, wnioski oceny ex-ante)</p>	<p>Do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych posłużono się w głównej mierze wcześniejszym stopniem realizacji operacji w ramach PO RYBY 2007–2013, jak również wnioskami i rekomendacjami z ewaluacji ex-post SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” oraz śródkresowej ewaluacji PO RYBY 2007–2013, a także ewaluacji osi priorytetowej 4 i działań informacyjno-promocyjnych PO RYBY 2007–2013.</p> <p>Konieczne były także robocze konsultacje z ekspertami w celu określenia przybliżonych kosztów inwestycji dla nowych operacji, które dotychczas były finansowane z innych źródeł niż Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa, czy Europejski Fundusz Rybacki</p>
<p>Informacje na temat sposobu, w jaki metodologia i mechanizmy mające na celu zapewnienie spójności w funkcjonowaniu ram wykonania zostały zastosowane zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa</p>	<p>Zgodnie z politykami UE, operacje wdrażane w ramach PO RYBY 2014–2020 zasilają liczbowo wskaźniki produktu przypisane przez KE konkretnym priorytetom unijnym jako obraz postępu realizacji celów priorytetów.</p> <p>W PO RYBY 2014–2020 nie przewidziano wdrażania Środków innych niż te, które zasilają wskaźniki produktu przypisane do priorytetów unijnych określonych w <i>Logice Interwencji</i>.</p> <p>Dają to podstawę do stwierdzenia, że PO RYBY 2014–2020, jak i wdrażane operacje zasilające wybrane wskaźniki produktu obrazujące postęp realizacji celów priorytetów unijnych są spójne z Umową Partnerstwa</p>

Priorytet UE	WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA
<p>Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania, w tym wyjaśnienie udziału przydziału środków finansowych reprezentowanych przez operacje, które wygenerują wyniki, jak również metody stosowanej do obliczania udziału, który musi przekraczać 50% przydziału środków finansowych na priorytet</p>	<p>Wybrano te wskaźniki, które są zasilane przez Środki o największej przyznanej alokacji. Ze względu na fakt przydzielenia największej alokacji na te Środki, należy traktować je jako kluczowe dla realizacji celów priorytetu</p>
<p>Dane lub dowody wykorzystane do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metoda obliczania (np. koszty jednostkowe, poziomy odniesienia, standardowy lub wcześniejszy stopień realizacji, porady ekspertów, wnioski oceny ex-ante)</p>	<p>Do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych posłużono się w głównej mierze wcześniejszym stopniem realizacji operacji w ramach PO RYBY 2007–2013, jak również wnioskami i rekomendacjami z ewaluacji ex-post SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” oraz śródkresowej ewaluacji PO RYBY 2007–2013, a także ewaluacji osi priorytetowej 4 i działań informacyjno-promocyjnych PO RYBY 2007–2013.</p> <p>Konieczne były także robocze konsultacje z ekspertami</p>

	w celu określenia przybliżonych kosztów inwestycji dla nowych operacji, które dotychczas były finansowane z innych źródeł niż Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa, czy Europejski Fundusz Rybacki
Informacje na temat sposobu, w jaki metodologia i mechanizmy mające na celu zapewnienie spójności w funkcjonowaniu ram wykonania zostały zastosowane zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa	Zgodnie z politykami UE, operacje wdrażane w ramach PO RYBY 2014–2020 zasilają liczbowo wskaźniki produktu przypisane przez KE konkretnym priorytetom unijnym jako obraz postępu realizacji celów priorytetów. W PO RYBY 2014–2020 nie przewidziano wdrażania Środków innych niż te, które zasilają wskaźniki produktu przypisane do priorytetów unijnych określonych w <i>Logice Interwencji</i> . Dają to podstawę do stwierdzenia, że PO RYBY 2014–2020, jak i wdrażane operacje zasilające wybrane wskaźniki produktu obrazujące postęp realizacji celów priorytetów unijnych są spójne z Umową Partnerstwa

Priorytet UE	WSPIERANIE WDRAŻANIA ZPM
Uzasadnienie wyboru wskaźników produktu uwzględnianych w ramach wykonania, w tym wyjaśnienie udziału przydziału środków finansowych reprezentowanych przez operacje, które wygenerują wyniki, jak również metody stosowanej do obliczania udziału, który musi przekraczać 50% przydziału środków finansowych na priorytet	Wybrano te wskaźniki, które są zasilane przez Środki o największej przyznanej alokacji. Ze względu na fakt przydzielenia największej alokacji na te Środki, należy traktować je jako kluczowe dla realizacji celów priorytetu
Dane lub dowody wykorzystane do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych oraz metoda obliczania (np. koszty jednostkowe, poziomy odniesienia, standardowy lub wcześniejszy stopień realizacji, porady ekspertów, wnioski oceny ex-ante)	Do oszacowania wartości celów pośrednich i końcowych posłużono się w głównej mierze wcześniejszym stopniem realizacji operacji w ramach PO RYBY 2007–2013, jak również wnioskami i rekomendacjami z ewaluacji ex-post SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006” oraz śródkresowej ewaluacji PO RYBY 2007–2013, a także ewaluacji osi priorytetowej 4 i działań informacyjno-promocyjnych PO RYBY 2007–2013. Konieczne były także robocze konsultacje z ekspertami w celu określenia przybliżonych kosztów inwestycji dla nowych operacji, które dotychczas były finansowane z innych źródeł niż Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa, czy Europejski Fundusz Rybacki
Informacje na temat sposobu, w jaki metodologia i mechanizmy mające na celu zapewnienie spójności w funkcjonowaniu ram wykonania zostały zastosowane zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa	Zgodnie z politykami UE, operacje wdrażane w ramach PO RYBY 2014–2020 zasilają liczbowo wskaźniki produktu przypisane przez KE konkretnym priorytetom unijnym jako obraz postępu realizacji celów priorytetów. W PO RYBY 2014–2020 nie przewidziano wdrażania Środków innych niż te, które zasilają wskaźniki produktu przypisane do priorytetów unijnych określonych w <i>Logice Interwencji</i> . Dają to podstawę do stwierdzenia, że PO RYBY 2014–2020, jak i wdrażane operacje zasilające wybrane wskaźniki produktu obrazujące postęp realizacji celów priorytetów unijnych są spójne z Umową Partnerstwa

8. Plan finansowania

8.1. Całkowity wkład EFMR planowany dla każdego roku (w euro)

Rok	Główny przydział EFMR³	Rezerwa wykonania EFMR
2014	68 445 379,02	4 368 853,98
2015	69 319 756,68	4 424 665,32
2016	69 953 420,08	4 465 111,92
2017	71 087 219,88	4 537 482,12
2018	72 741 345,40	4 643 064,60
2019	73 238 734,18	4 674 812,82
2020	74 560 433,40	4 759 176,60
Ogółem	499 346 288,64	31 873 167,36

³ Całkowity przydział Unii minus przydział na rezerwę wykonania

8.2. Wkład EFMR i poziom współfinansowania dla priorytetów UE, Pomocy technicznej i innego wsparcia (w euro)

Priorytety UE	Środek (Środki) w ramach priorytetu UE	Łączne wsparcie			Główny przydział (całkowite finansowanie minus rezerwa wykonania)		Rezerwa wykonania		Kwota rezerwy wykonania jako części całkowitego wsparcia UE
		Wkład EFMR (w tym rezerwa wykonania)	Wkład krajowy (w tym rezerwa wykonania)	Poziom współfinansowania EFMR	Wsparcie EFMR	Wkład krajowy	Rezerwa wykonania EFMR	Wkład krajowy	
		a	b	$c = a / (a+b) * 100$	$d = a - f$	$e = b - g$	f	$g = b * (f/a)$	
1. PROMOWANIE RYBOŁÓWSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEGO, INNOWACYJNEGO, KONKURENCYJNEGO I OPARTEGO NA WIEDZY	- Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej (art. 33 rozporządzenia o EFMR), - Trwałe zaprzestanie działalności połowowej (art. 34 rozporządzenia o EFMR), - Efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu – wymiana lub modernizacja głównych lub dodatkowych silników (art. 41 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)	25 850 237,50	25 850 237,50	50%	24 948 142,69	24 948 142,69	902 094,81	902 094,81	5,93%
	Przydział środków finansowych dla reszty priorytetu 1 UE	104 325 261,75	34 775 087,25	75%	97 508 496,05	32 502 832,02	6 816 765,71	2 272 255,24	
2. WSPIERANIE AKWAKULTURY ZRÓWNOWAŻONEJ ŚRODOWISKOWO, ZASOBOOSZCZĘDNEJ, INNOWACYJNEJ, KONKURENCYJNEJ I OPARTEJ NA WIEDZY		201 740 448,39	67 246 816,13	75%	188 316 117,00	62 772 039,00	13 424 331,39	4 474 777,13	6,65%
3. WSPIERANIE WDRAŻANIA	- Gromadzenie danych (art. 77 rozporządzenia o EFMR)	7 434 311,00	1 858 577,75	80%	6 988 252,34	1 747 063,00	446 058,66	111 514,67	6,00%

WPRYB	- Kontrola i egzekwowanie (art. 76 ust. 2 lit. a-d- i f-l rozporządzenia o EFMR)	8 193 028,00	910 336,45	90%	7 701 446,32	855 716,26	491 581,68	54 620,19	
	- Kontrola i egzekwowanie (art. 78 ust. 2 lit. e rozporządzenia o EFMR)	8 000 000,00	3 428 571,43	70%	7 520 000,00	3 222 857,14	480 000,00	205 714,29	
4. ZWIĘKSZENIE ZATRUDNIENIA I SPÓJNOŚCI TERYTORIALNEJ		79 700 000,00	14 064 705,88	85%	74 383 304,88	13 126 465,57	5 316 695,12	938 240,32	6,67%
5. WSPIERANIE OBROTU I PRZETWARZANIA	- Dopłaty do składowania (art. 67 rozporządzenia o EFMR)	2 509 002,00		100%	2 509 002,00	nie dotyczy			
	- System rekompensat (art. 70 rozporządzenia o EFMR)	nie dotyczy		0%	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	6,51%
	Przydział środków finansowych dla reszty priorytetu 5 UE	59 094 000,00	19 698 000,00	75%	55 248 360,00	18 416 120,00	3 845 640,00	1 281 880,00	
6. WSPIERANIE WDRAŻANIA ZPM		2 500 000	833 333,33	75%	2 350 000,00	783 333,33	150 000,00	50 000,00	6,00%
POMOC TECHNICZNA		31 873 167,36	10 624 389,12	75%	31 873 167,36	10 624 389,12			
Ogółem		531 219 456,00	179 290 054,85		499 346 288,64	168 998 958,22	31 873 167,36	10 291 096,63	6,00%

8.3. Wkład EFMR w cele tematyczne EFSI (art. 9 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

Cel tematyczny	Wkład EFMR (w euro)
3) wzmocnienie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)	245 680 958,00
4) wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	21 475 000,00
6) zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania odpadami	149 790 330,64
8) promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników	82 400 000,00

9. Zasady horyzontalne

9.1. Opis działań, które będą uwzględniać zasady określone w art. 5, art. 7 i art. 8 rozporządzenia o wspólnych przepisach (art. 27 ust. 5 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

9.1.1. Promowanie równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji (art. 7 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

Zasada równości szans płci jest jedną z naczelných polityk horyzontalnych UE, której przestrzeganie gwarantuje kobietom i mężczyznom równe prawa i obowiązki, a także równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogliby korzystać. W sposób szczególny przez „promowanie równości” należy rozumieć działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwalczania stereotypów związanych z płcią w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego.

Zauważyć należy, iż PO RYBY 2014–2020 jest programem specyficznym, ukierunkowanym na wsparcie określonego sektora gospodarki, jakim jest rybactwo, oraz aspekty zintegrowanej polityki morskiej. Z tego też powodu pomoc finansowa będzie dotyczyć skonkretyzowanego typu beneficjentów, tj. rybaków i hodowców oraz ich rodzin, właścicieli statków, czy też organizacji rybackich. Dlatego zagadnienie równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji nie będzie miała znaczącego wpływu na dostęp do pomocy finansowej. Wyjątkiem mogą być bardzo specyficzne operacje, uzasadnione merytorycznie, do których realizacji jest konieczne zaangażowanie pracowników odznaczających się określonymi warunkami fizycznymi (siła fizyczna).

Kwestie równości będą przedmiotem analizy IZ PO RYBY 2014–2020 w zakresie monitorowania wskaźników dotyczących osób fizycznych. Pozwoli to, jeśli będzie taka potrzeba, ocenić strukturę beneficjentów PO RYBY 2014–2020 według płci.

Jednocześnie, w przypadku niektórych Środków, takich jak *Wsparcie dla młodych rybaków rozpoczynających działalność*, czy *Zachęcanie nowych hodowców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury* instytucje zaangażowane we wdrażanie PO RYBY 2014–2020 zostaną zobowiązane do przestrzegania zasady niedyskryminowania ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

9.1.2. Zrównoważony rozwój (art. 8 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

Zgodnie z art. 8 rozporządzenia o wspólnych przepisach, cele funduszy objętych zakresem wspólnych ram strategicznych są osiągane w ramach zrównoważonego rozwoju oraz unijnego wsparcia celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”. Ponadto, zgodnie z definicją określoną w Strategii Europa

2020 rozwój zrównoważony oznacza wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.

PO RYBY 2014–2020 w głównym zamierzeniu będzie finansować reformę WPRyb, które zasadniczym celem jest zrównoważony rozwój działalności rybackiej oraz ochrona zasobów na poziomie pozwalającym na zachowanie oraz zwiększenie populacji ryb, przede wszystkim wykorzystywanych do celów rybołówstwa. Z tego też powodu, oraz biorąc pod uwagę wnioski z oceny oddziaływania na środowisko projektu PO RYBY 2014–2020 zakłada się, że zrównoważony rozwój będzie wspierany przez realizację Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”.

W przypadku większości Środków, będą finansowane przedsięwzięcia minimalizujące wpływ działalności człowieka na środowisko. Dodatkowo, część Środków, w tym dotyczące ochrony i odbudowy morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – zbieranie utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich oraz promowanie ochrony środowiska morskiego i zrównoważonej eksploatacji zasobów morskich i przybrzeżnych, będą wspierać działania stricte na rzecz ochrony środowiska. Jednocześnie wskazać należy na podobne zamierzenia w stosunku do akwakultury. Ten element gospodarki rybackiej w Polsce charakteryzuje się tradycyjnymi i sprzyjającymi środowisku metodami hodowli. Dlatego wsparcie tego sektora będzie miało pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko.

Praktycznym i wymiernym sposobem wprowadzenia zasady zrównoważonego rozwoju do każdego programu operacyjnego jest ustalenie minimalnych wymagań, ewentualnie wprowadzenie odpowiednich premii w kryteriach wyboru projektów, np. związanych z efektywnym wykorzystaniem zasobów naturalnych i energii w przypadku wszystkich realizowanych przedsięwzięć, a także wdrożeniem systemów zarządzania środowiskowego.

Ponadto należy zauważyć, iż na poziomie Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, cele związane z dostosowaniem do zmian klimatu i przeciwdziałaniem zmianom klimatu będą ujęte w systemie monitorowania i raportowania wydatków z wykorzystaniem metodyki KE.

9.2. Wskazanie orientacyjnej kwoty wsparcia, która zostanie wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu (art. 27 ust. 6 rozporządzenia o wspólnych przepisach)

Środki EFMR przyczyniające się do realizacji celów związanych ze zmianami klimatu	Współczynnik	Orientacyjny wkład EFMR (w euro)	Udział w całkowitej alokacji EFMR dla PO RYBY 2014–2020 (%)
Zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie i dostosowanie połowów do ochrony gatunków (art. 38 rozporządzenia o EFMR)	40%	66 872 637,50	12,59%
Innowacje związane z ochroną żywych zasobów morza (art. 39 rozporządzenia o EFMR)	40%		
Ochrona i odbudowa morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej – przyczynianie się do lepszego zarządzania lub konserwacji, budowa, instalacja lub modernizacja stałych lub ruchomych urządzeń służących ochronie i rozwojowi fauny i flory morskiej, przygotowanie planów w zakresie ochrony i zarządzania związanych z obszarami sieci NATURA 2000, obszarów ochrony przestrzennej, zarządzanie, odbudowa i monitorowanie morskich obszarów chronionych, w tym obszarów sieci NATURA 2000, świadomość w kwestii środowiska, udział w innych działaniach mających na celu zachowanie i zwiększenie różnorodności biologicznej oraz usług ekosystemowych (art. 40 ust. 1 lit. b–g rozporządzenia o EFMR)	40%		
Trwałe zaprzestanie działalności połowowej (art. 34 rozporządzenia o EFMR)	100%		
Wsparcie na rzecz systemów przyznawania uprawnień do połowów (art. 36 rozporządzenia o EFMR)	40%		
Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej (art. 33 rozporządzenia o EFMR)	40%		
Porty rybackie, miejsca wyładunku, giełdy rybne i przystanie - inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury portów rybackich, giełd rybnych, miejsc wyładunku i przystani; inwestycje w zakresie budowy przystani morskich w celu poprawy bezpieczeństwa rybaków (art. 43. 1 i 3 rozporządzenia o EFMR)	40%		
Efektywność energetyczna i łagodzenie skutków zmiany klimatu – wymiana lub modernizacja głównych lub dodatkowych silników (art. 41 ust. 2 rozporządzenia o EFMR)	100%		
Zwiększanie potencjału miejsc hodowli akwakultury (art. 51 rozporządzenia o EFMR)	40%		
Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność (w tym koszty bieżące i animacja) (art. 63 rozporządzenia o EFMR)	40%		

10. Plan ewaluacji

Cele planu ewaluacji	<p>Nadrzędnym celem realizacji działań związanych z ewaluacją PO RYBY 2014–2020, jest zapewnienie informacji niezbędnych do zarządzania PO RYBY 2014–2020 i informowania ogółu społeczeństwa o wynikach jego realizacji.</p> <p>Plan ewaluacji określa założenia dotyczące systemu oceny PO RYBY 2014–2020 – opisuje sposób organizacji procesu ewaluacji i główne kierunki działań ewaluacyjnych podejmowanych przez IZ w okresie 2014–2020.</p> <p>Plan ewaluacji pozwoli na:</p> <ul style="list-style-type: none">• lepsze zaplanowanie i ustrukturyzowanie procesu oceny,• bardziej ukierunkowane działania w zakresie monitorowania i oceny,• lepsze wykorzystanie wyników ewaluacji.
Zarządzanie i koordynacja	<p>Za ewaluację PO RYBY 2014–2020 na poziomie całego programu odpowiada Wydział Kontroli Wykorzystania Funduszy Pomocowych w ramach IZ. Zleca on realizację ocen podmiotom zewnętrznym.</p> <p>W procesie ewaluacji uczestniczą także IP, które biorą udział w procesie wdrażania PO RYBY 2014–2020, jest zaangażowany też Komitet Monitorujący.</p> <p>Oprócz wyżej wymienionych podmiotów, w procesie oceny uczestniczą również instytucje, które ze względów na wykonywane zadania własne, mogą dostarczyć cennej wiedzy z zakresu np.: danych statystycznych lub wiedzy eksperckiej (np. Główny Urząd Statystyczny, ministerstwa, instytuty badawcze).</p> <p>W realizację procesu ewaluacji są zaangażowani także beneficjenci, którzy z jednej strony mają obowiązek przekazać wszystkie niezbędne informacje, aby umożliwić ocenę i monitorowanie PO RYBY 2014–2020, z drugiej strony - pełnią istotną rolę jako odbiorcy wyników ewaluacji.</p> <p>Ponadto w ocenę podejścia RLKS będą zaangażowane RLGD, które będą zobowiązane do dokonywania samooceny LSR. Oceny te będą stanowić istotny wkład do oceny działania RLKS na poziomie całego PO RYBY 2014–2020. Jednocześnie proces ten będzie wspierany przez IZ zgodnie ze wspólnymi wytycznymi w zakresie oceny RLGD i LSR.</p> <p>Główne zadania podmiotów zaangażowanych w ewaluację PO RYBY 2014–2020:</p> <p>Zadania IZ:</p> <ul style="list-style-type: none">• organizacja systemu zbierania i gromadzenia danych niezbędnych do ewaluacji,• zapewnienie środków finansowych na realizację ewaluacji• koordynacja procesu ewaluacji w ramach PO RYBY 2014–2020,• współpraca z KE przy przeprowadzaniu ewaluacji inicjowanych przez KE,• projektowanie badań ewaluacyjnych,• zlecenie realizacji badań ewaluacyjnych podmiotom zewnętrznym,• realizacja własna badań ewaluacyjnych,• zarządzanie procesem wdrażania rekomendacji oraz ścisła współpraca w tym zakresie z Krajową Jednostką Ewaluacji. <p>Zadania IP:</p> <ul style="list-style-type: none">• gromadzenie i odpowiednia agregacja danych niezbędnych do ewaluacji, tj. m.in.: danych pochodzących z wniosków o udzielenie pomocy, umów, decyzji i wniosków o płatność, danych dotyczących wskaźników produktu i rezultatu,• współpraca z IZ przy realizacji badań ewaluacyjnych,• współpraca z podmiotami wykonującymi badania ewaluacyjne, w szczególności w zakresie przekazywania informacji i danych (w tym

	<p>danych osobowych niezbędnych do przeprowadzenia badań ewaluacyjnych).</p> <p>Zadania Komitetu Monitorującego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie procesu ewaluacji, • zapoznawanie się z okresowymi planami ewaluacji, • identyfikacja i rekomendowanie obszarów badawczych, które powinny zostać poddane ewaluacji, • zapoznawanie się z wynikami ewaluacji, w szczególności z wnioskami i rekomendacjami.
<p>Tematy oceny i działania związane z oceną</p>	<p>Ze względu na moment przeprowadzania ewaluacji w okresie programowania 2014–2020 wyróżnia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ewaluację ex-ante – przed rozpoczęciem realizacji PO RYBY 2014–2020, • ewaluację w trakcie okresu programowania • ewaluację ex-post – po zakończeniu realizacji PO RYBY 2014–2020. <p><u>Planuje się następujące obszary badań ewaluacyjnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocena systemu instytucjonalnego PO RYBY 2014–2020. <p>Warunkiem sprawnej realizacji PO RYBY 2014–2020 jest poprawne funkcjonowanie systemu jego wdrażania. Ocena przyjętych rozwiązań organizacyjnych i sposób funkcjonowania instytucji zaangażowanych w realizację PO RYBY 2014–2020 będą przedmiotem badań ewaluacyjnych, których wyniki mogą przełożyć się na udoskonalenie stosowanych rozwiązań.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocena stopnia realizacji celów PO RYBY 2014–2020 i jego oddziaływania, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ○ ocena postępu w osiągnięciu zakładanych wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu - w trakcie oceny badane będą postępy wdrażania PO RYBY 2014–2020 przez bieżącą ocenę wartości wskaźników produktu i rezultatu. ○ ocena realizacji celów szczegółowych PO RYBY 2014–2020 - w tym obszarze będą realizowane oceny badające wpływ PO RYBY 2014–2020 na: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zmniejszenie wpływu rybołówstwa na środowisko morskie, w tym unikanie i redukcja, w jak największym stopniu, niechcianych połowów, ✓ ochrona i odbudowa ekosystemów wodnych i ich różnorodności biologicznej, ✓ zapewnienie równowagi pomiędzy zdolnością połowową a dostępnymi uprawnieniami do połowów, ✓ podnoszenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw sektora rybołówstwa, w tym floty łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, ✓ wspieranie wzmocnienia rozwoju technologicznego oraz innowacji, w tym zwiększania efektywności energetycznej, i transferu wiedzy, ✓ rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie, ✓ wspieranie wzmocnienia rozwoju technologicznego, innowacji i transferu wiedzy, ✓ zwiększenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw sektora akwakultury, w tym poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy, w szczególności w MŚP, ✓ ochrona i odbudowa wodnej różnorodności biologicznej oraz wspieranie ekosystemów związanych z akwakulturą i promowanie zasobooszczędnej akwakultury, ✓ propagowanie akwakultury o wysokim poziomie ochrony środowiska oraz o wysokim poziomie zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz promowanie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie, ✓ poprawa i dostarczanie wiedzy naukowej oraz gromadzenie danych i zarządzanie nimi; ✓ wspieranie monitorowania, kontroli i egzekwowania, zwiększanie potencjału instytucjonalnego oraz skuteczności administracji publicznej, bez zwiększania obciążenia administracyjnego, ✓ promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej, ✓ lepsza organizacja rynku produktów rybołówstwa i akwakultury, ✓ zachęcanie do inwestowania w sektor przetwarzania i obrotu; ✓ opracowywanie i wdrażanie zintegrowanej polityki morskiej. • Ocena RLKS: <ul style="list-style-type: none"> ○ ocena rozwiązań instytucjonalnych, ○ wpływ lokalnych strategii rozwoju na realizację wybranych celów szczegółowych PO RYBY 2014–2020, ○ ocena wartości dodanej działania RLKS. • Ocena <i>Pomocy technicznej</i> PO RYBY 2014–2020. • Oceny horyzontalne i przekrojowe, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ○ ocena wkładu PO RYBY 2014–2020 w realizację celów Europa 2020, ○ ocena wkładu PO RYBY 2014–2020 w realizację celów Wspólnej Polityki Rybackiej, ○ ocena wpływu PO RYBY 2014–2020 na realizację jego celów przekrojowych (innowacyjność, środowisko, klimat). • Oceny tematyczne ad hoc - będą realizowane oceny skoncentrowane na określonym temacie lub grupie zagadnień, które będą wynikały z bieżących potrzeb związanych z poszczególnymi etapami wdrażania PO RYBY 2014–2020. Oceny związane z przyszłym okresem programowania, w tym w szczególności ocena ex-ante i analizy tematyczne.
<p>Informacje i dane o strategii</p>	<p>W procesie ewaluacji będą wykorzystywane następujące źródła danych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dane pozyskiwane w ramach monitorowania PO RYBY 2014–2020 – pozyskiwane z systemów informatycznych IP. Informacje służące monitorowaniu i ocenie programu PO RYBY 2014–2020 są gromadzone na szczeblu IP, na podstawie dokumentów przedłożonych przez wnioskodawców i beneficjentów. Najważniejsze informacje na temat każdej operacji wybranej do finansowania, a także na temat ukończonej operacji, potrzebne do monitorowania i oceny, w tym najważniejsze informacje o beneficjencie i projekcie, są rejestrowane i zachowywane w systemie informatycznym. Dane będą przekazywane do IZ, zgodnie z ustalonymi wzorami. Na podstawie sprawozdań otrzymanych od IP, IZ sporządzi roczne sprawozdania z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020. Na podstawie przepisów krajowych, IP będą również obowiązane do przekazywania wszystkich gromadzonych danych, niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji, bezpośrednio ewaluatorom. • Badania pierwotne wykonywane przez zewnętrznych ewaluatorów - w zależności od charakteru i tematyki danego badania ewaluacyjnego będzie konieczne pozyskiwanie metodami ilościowymi lub jakościowymi dodatkowych danych pochodzących z różnych źródeł (beneficjenci, instytucje zaangażowane w realizację PO RYBY 2014–2020, władze samorządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy). Zakres i rodzaj badań pierwotnych będzie ustalony przez ewaluatorów lub IZ na etapie planowania szczegółowego zakresu danego badania ewaluacyjnego. • Badania pierwotne wykonywane w ramach badań własnych. • Dane kontekstowe. <p>Na potrzeby badań ewaluacyjnych będą wykorzystywane również dane</p>

	<p>kontekstowe pochodzące ze statystyk publicznych, badań naukowych, badań ewaluacyjnych dotyczących innych programów EFSI.</p> <p>Wskaźniki monitorowania</p> <p>Wskaźniki monitorowania zostały zdefiniowane dla PO RYBY 2014–2020 zgodnie z systemem określonym na poziomie unijnym, przy uwzględnieniu specyfiki poszczególnych Środków realizowanych w ramach PO RYBY 2014–2020. Zostały określone:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskaźniki kontekstowe, opisujące ogólną sytuację społeczno-gospodarczą, która może mieć wpływ na realizację WPRyb, na rozwój sektora rybactwa oraz środowiska w Polsce, • wskaźniki produktu, charakteryzują zakres wsparcia udzielanego w ramach realizacji polityki, będące bezpośrednio efektem realizacji operacji w ramach Środka, jako pierwszy krok w kierunku realizacji celu interwencji - wskaźniki te będą miały określone wartości docelowe, będą przedstawione w jednostkach liczbowych i będą pozyskiwane bezpośrednio z systemu monitorowania, • wskaźniki rezultatu, określone na poziomie KE dla wybranych celów szczegółowych. Mierzą bezpośrednio efekty realizacji Środków, które nastąpiły po zakończeniu i w wyniku realizacji operacji, • wskaźniki finansowe – określają poziom kontraktacji środków finansowych w odniesieniu do realizacji poszczególnych celów szczegółowych.
<p>Harmonogram</p>	<p>Ocenę PO RYBY 2014–2020 opiera się na bazie danych z systemu informatycznego i obejmuje ona okres 2014–2023. Harmonogram ewaluacji jest ściśle powiązany z terminami wynikającymi z przepisów UE, dotyczącymi przekazywania poszczególnych raportów z realizacji PO RYBY 2014–2020 oraz terminami dotyczącymi przekazania głównych raportów ewaluacyjnych (ex-ante i ex-post).</p> <p>Roczne sprawozdanie z realizacji Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze”</p> <p>Od 2016 do 2023 r. IZ, w terminie do dnia 31 maja każdego kolejnego roku, przedstawi KE roczne sprawozdanie z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020 za rok poprzedni. Sprawozdanie przedłożone w 2016 r. obejmie lata kalendarzowe 2014 i 2015.</p> <p>Zgodnie z wymogami, roczne sprawozdania z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020 zawierają w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacje na temat realizacji finansowej PO RYBY 2014–2020 (zobowiązania finansowe i wydatki z podziałem na Środki), • informacje na temat realizacji zakładanych wskaźników (produktów i celów), określonych ilościowo w PO RYBY 2014–2020, • opis działań podjętych w odniesieniu do planu ewaluacji, • opis działań podjętych w przypadku wykrycia poważnych naruszeń (naruszenie warunków dopuszczalności do pomocy (art. 10 rozporządzenia o EFMR), • opis działań podjętych w celu spełnienia wymogów art. 41 ust. 10 rozporządzenia o EFMR, • informacje na temat działań podejmowanych w celu spełnienia uwarunkowań ex-ante i wszelkie działania, które wpływają na wykonanie PO RYBY 2014–2020 oraz podjęte środki naprawcze. <p>Roczne sprawozdanie z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020 przedłożone w 2017 r. dodatkowo zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opis postępów dotyczących osiągnięcia celów PO RYBY 2014–2020, • opis realizacji działań mających na celu uwzględnienie zasad promowania równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji i zrównoważonego rozwoju, • informacje na temat wsparcia wykorzystanego do realizacji celów dotyczących zmiany klimatu,

	<ul style="list-style-type: none"> • ustalenia dotyczące osiągnięcia celów w odniesieniu do każdego priorytetu zawartego w PO RYBY 2014–2020. <p>Roczne sprawozdanie z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020, przed wysłaniem do KE, jest przedstawiane Komitetowi Monitorującemu w celu zbadania i zatwierdzenia.</p> <p>Roczne sprawozdanie z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020 przedłożone w 2019 r., poza wyżej wymienionymi zakresami informacji, zawiera dodatkowo opis wkładu PO RYBY 2014–2020 w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.</p> <p>Roczne sprawozdania z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020 będą przekazywane ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w terminie 6 miesięcy od zakończenia każdego roku kalendarzowego. Pierwsze sprawozdanie za lata 2014–2015 przekazane będzie w 2016 r. Roczne sprawozdanie za 2023 r. przekazane będzie w terminie do dnia 15 lutego 2025 r. Roczne sprawozdania z postępu realizacji PO RYBY 2014–2020 posłużą do przeprowadzania ocen realizacji Umowy Partnerstwa.</p>
<p>Szczegółne wymagania dla oceny RLKS</p>	<p>Każda RLGD, na etapie tworzenia LSR, będzie musiała określić „<i>Zasady i sposób dokonywania oceny własnej</i>”. Funkcjonowanie RLGD będzie monitorowane i poddawane badaniom ewaluacyjnym w celu stałego podnoszenia jakości i efektywności działań. Ewaluacja własna będzie niezbędna do sprawnego wydatkowania środków publicznych w ramach LSR, a także do szybkiego reagowania na zmieniające się warunki otoczenia społeczno-gospodarczego na terenie RLGD.</p> <p>RLGD przygotuje mechanizm sprawdzania, w jaki sposób funkcjonują struktury stowarzyszenia, oraz czy LSR jest realizowana zgodnie z założeniami.</p> <p>„<i>Zasady i sposób dokonywania oceny własnej</i>” będą uwzględniać następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>wskazanie elementów funkcjonowania RLGD podlegających ewaluacji,</u> • <u>wskazanie elementów wdrażania LSR podlegających ewaluacji,</u> • <u>wskazanie elementów podlegających monitorowaniu,</u> • <u>wskazanie kryteriów, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja <i>on going</i> i <i>ex post</i> funkcjonowania RLGD i realizacji LSR,</u> • <u>określenie czasu, sposobu i okresu objętego pomiarem,</u> • wskazanie minimalnych wartości wskaźników, których nieosiągnięcie oznaczać będzie nieprawidłową realizację LSR lub funkcjonowanie RLGD. <p>Mechanizmy ewaluacji powinny być przejrzyste, dlatego też stowarzyszenie powinno wskazać nie tylko same mechanizmy metodologii, ale także podać jakie wartości wskaźników będą sygnałem, że realizacja LSR albo funkcjonowanie RLGD przebiega w sposób nieprawidłowy.</p> <p>Szczegółowe informacje dotyczące mechanizmów samooceny i monitorowania osiągania efektów wdrażania LSR zostaną określone na poziomie krajowym na podstawie wspólnych wytycznych w zakresie oceny RLGD i LSR</p>
<p>Komunikacja</p>	<p>IZ będzie stale współpracowała z krajowymi i zagranicznymi podmiotami zewnętrznymi zaangażowanymi w proces monitorowania i oceny funduszy UE (przede wszystkim z wykonawcami ewaluacji PO RYBY 2014–2020, KE, Europejską Siecią Ewaluacyjną, IP oraz Krajową Jednostką Ewaluacji). Dodatkowo IZ będzie współpracowała z ekspertami zewnętrznymi, beneficjentami i innymi podmiotami mającymi wpływ na proces monitorowania i oceny PO RYBY 2014–2020.</p> <p>W proces informowania o wynikach oceny PO RYBY 2014–2020 będzie włączona jak największa liczba instytucji, organizacji pozarządowych, partnerów społeczno-gospodarczych oraz związków zawodowych, stowarzyszeń i organizacji oraz JST (jednostka samorządu terytorialnego).</p>

	<p>Podmioty te będą włączone w proces informowania zarówno na poziomie krajowym jak i regionalnym.</p> <p>Rozpowszechnianie wiedzy i informacji na temat ewaluacji PO RYBY 2014–2020 będzie realizowane głównie przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • publikowanie raportów z badań ewaluacyjnych, • publikowanie informacji o wybranych wynikach badań ewaluacyjnych, • prezentowanie wyników ewaluacji na posiedzeniach Komitetu Monitorującego, • organizowanie spotkań i konferencji poświęconych omówieniu kluczowych wyników ewaluacji, • przekazywanie informacji o wynikach ewaluacji pracownikom IZ i innym instytucjom zaangażowanym we wdrażanie PO RYBY 2014–2020, a niezaangażowanym bezpośrednio w proces ewaluacji. <p>Kwestie związane z wykorzystaniem badań ewaluacyjnych, jako źródła informacji o efektach PO RYBY 2014–2020 przekazywanych ogółowi społeczeństwa, zostały ponadto uwzględnione w strategii komunikacyjnej PO RYBY 2014–2020.</p> <p>W okresie 2014–2020 zostanie zwiększony nacisk na sposób wykorzystania wniosków i rekomendacji z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych. Regularne monitorowanie postępów we wdrażaniu rekomendacji zapewni większą przejrzystość procesu podejmowania decyzji oraz podniesie użyteczność ewaluacji w zarządzaniu i wdrażaniu PO RYBY 2014–2020.</p>
<p>Zasoby</p>	<p>Środki finansowe</p> <p>Działania związane z ewaluacją PO RYBY 2014–2020, w tym dotyczące kosztów zatrudnienia, badań, dostępności danych, rozpowszechnienia informacji będą pokrywane ze środków <i>Pomocy technicznej</i> PO RYBY 2014–2020. Wysokość środków wykorzystywanych w danym roku na badania ewaluacyjne będzie określona w ramach okresowych planów ewaluacji.</p> <p>Zasoby ludzkie</p> <p>W ramach IZ zadania związane z ewaluacją są wykonywane przez właściwą komórkę organizacyjną.</p> <p>System informacji elektronicznej</p> <p>Zgodnie z przepisami UE, najważniejsze informacje na temat realizacji programu, każdej operacji wybranej do finansowania, a także na temat ukończonej operacji, potrzebne do monitorowania i oceny, w tym najważniejsze informacje o beneficjencie i projekcie, są rejestrowane i zachowywane w systemie informatycznym. System informatyczny zapewniający tę funkcjonalność będzie oparty na eksploatowanych obecnie systemach, poddanych działaniom optymalizacyjnym oraz nowej platformie aplikacyjnej.</p> <p>Rozwój potencjału</p> <p>Potencjał ewaluacyjny będzie rozwijany m.in. przez następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpracę z Krajową Jednostką Ewaluacji, • współpracę z odpowiednimi komórkami analitycznymi w jednostkach wdrażających, • współpracę z jednostkami ewaluacyjnymi innych programów operacyjnych, • udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, • współpracę z ośrodkami akademickimi oraz eksperckimi, • tworzenie bazy danych dotyczących ewaluacji, gromadzenie oraz udostępnianie publikacji.

11. Rozwiązania dotyczące wdrażania Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”

11.1. Określenie władz i instytucji pośredniczących

Instytucja/organ	Nazwa instytucji/organu
Instytucja zarządzająca (IZ)	Minister właściwy do spraw rybołówstwa, reprezentowany przez Dyrektora Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja pośrednicząca IZ (IP)	1) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, 2) samorząd województwa, 3) jednostka sektora finansów publicznych lub fundacja, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa
Instytucja certyfikująca (IC)	Minister właściwy do spraw finansów publicznych
Instytucja pośrednicząca IC	Nie dotyczy
Instytucja audytowa (IA)	Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej

11.2. Opis procedur monitorowania i oceny (art. 18 ust. 1 lit. m pkt iii rozporządzenia o EFMR)

W zakresie monitorowania i oceny należy wyróżnić następujące kwestie:

- powołanie Komitetu Monitorującego PO RYBY 2014–2020 i kierowanie jego pracą oraz zapewnienie mu wymaganych dokumentów umożliwiających monitorowanie wdrażania PO RYBY 2014–2020 w świetle jego celów,
- przygotowanie sprawozdań z realizacji PO RYBY 2014–2020 (rocznych i końcowych) i przekazywanie ich do akceptacji Komitetowi Monitorującemu,
- przekazywanie zaakceptowanych sprawozdań z realizacji PO RYBY 2014–2020 (rocznych i końcowych) do KE,
- ocena postępów realizacji PO RYBY 2014–2020 na podstawie sprawozdań przygotowywanych przez IP PO RYBY 2014–2020 i zaakceptowanych przez IZ,
- przekazywanie Komitetowi Monitorującemu informacji o uwagach KE zgłoszonych na podstawie raportu rocznego oraz informowanie KE o podjętych działaniach w odpowiedzi na jej uwagi,
- zapewnienie prowadzenia ewaluacji PO RYBY 2014–2020 zgodnie z wymogami UE – w szczególności we współpracy z IP w przygotowaniu ewaluacji poszczególnych priorytetów PO RYBY 2014–2020, prowadzenie ewaluacji PO RYBY 2014–2020, oraz nadzorowanie wykonywania ewaluacji przez IP;

11.3. Ogólny skład Komitetu Monitorującego (art. 18 ust. 1 lit. m pkt iii rozporządzenia o EFMR)

W celu monitorowania wdrażania Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” zostanie powołany Komitet Monitorujący. Funkcje Komitetu Monitorującego określa art. 113 rozporządzenia o EFMR oraz art. 49 rozporządzenia o wspólnych przepisach.

Komitet Monitorujący będzie się składać z przedstawicieli stosownych instytucji państwa członkowskiego oraz przedstawicieli partnerów.

Uwzględniając zintegrowanie w ramach EFMR wielu komponentów dotychczas nierealizowanych przez fundusze UE dla rybactwa, w tym WPRyb oraz ZPM, w skład Komitetu będą wchodzić następujący przedstawiciele:

- 1) instytucji zarządzającej,
- 2) instytucji certyfikującej,
- 3) instytucji pośredniczących,
- 4) ministra właściwego w zakresie koordynacji Umowy Partnerstwa,
- 5) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 6) Morskiego tu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego,
- 7) Instytutu Rybactwa Śródlądowego,
- 8) organizacji pozarządowych działających w zakresie ochrony środowiska,
- 9) organizacji działających w zakresie rybołówstwa dalekomorskiego,
- 10) organizacji działających w zakresie przetwórstwa rybnego,
- 11) organizacji działających w zakresie rybactwa śródlądowego w zakresie ryb łososiowatych,
- 12) organizacji działających w obszarze rybactwa śródlądowego w zakresie ryb karpowatych,
- 13) organizacji działających w zakresie rybołówstwa bałtyckiego,
- 14) organizacji pozarządowych działających w zakresie rybactwa jeziorowego,
- 15) lokalnych grup działania, realizujących strategie finansowane z EFMR.

Powyższe zestawienie uwzględnia wszystkie grupy zainteresowane realizacją i wsparciem z PO RYBY 2014–2020. Ze względu na zróżnicowaną gospodarkę rybacką w Polsce, są to przede wszystkim przedstawiciele różnych segmentów rybołówstwa morskiego, akwakultury, rybołówstwa śródlądowego oraz przedstawiciele przetwórstwa ryb. Zapewniono również udział władz regionalnych oraz instytucji państwa członkowskiego, jak również przedstawicieli nauki i organizacji pozarządowych z obszaru ochrony środowiska.

Komitetowi Monitorującemu będzie przewodniczyć przedstawiciel IZ, natomiast w obradach Komitetu będą mogli brać udział w charakterze obserwatora, na zaproszenie Przewodniczącego Komitetu, przedstawiciele innych instytucji, grup społecznych i zawodowych, a także KE, która będzie uczestniczyć w pracach Komitetu Monitorującego, pełniąc funkcję doradcą.

Komitet Monitorujący będzie się zbierał co najmniej raz w roku i ma dokonywać przeglądu wdrażania PO RYBY 2014–2020 i postępów poczynionych na drodze do osiągnięcia jego celów. Brać przy tym będzie pod uwagę dane finansowe, wspólne wskaźniki (określone w rozporządzeniu o wspólnych przepisach) i wskaźniki specyficzne dla PO RYBY 2014–2020, w tym zmiany w wartościach wskaźników rezultatu i postępy w osiąganiu wartości docelowych ujętych ilościowo oraz celów pośrednich określonych w ramach wykonania i rezultaty analiz jakościowych. Będzie

badać wszelkie kwestie, które mają wpływ na realizację PO RYBY 2014–2020. Będzie wydawać również opinie w sprawie zmian PO RYBY 2014–2020 zaproponowanych przez IZ. Ponadto może przedstawiać IZ uwagi dotyczące wdrażania i ewaluacji PO RYBY 2014–2020 oraz będzie monitorować działania podjęte w następstwie tych uwag.

Komitet Monitorujący nie będzie uczestniczył w konsultacjach dotyczących planów prac w zakresie gromadzenia danych rybackich.

11.4. Skrócony opis działań informacyjnych i promocyjnych, które mają być przeprowadzone zgodnie z art. 119 rozporządzenia o EFMR (art. 18 ust. 1 lit. m pkt iv rozporządzenia o EFMR)

Działania informacyjne i promocyjne prowadzone w ramach EFSI będą realizowane we współpracy różnych instytucji. Współpraca ma dotyczyć w szczególności następujących działań:

- kampania otwierająca okres programowania 2014–2020,
- system informacji,
- zapewnienie kompleksowej informacji przez wystandaryzowane portale internetowe,
- duże działania promocyjne skierowane do ogółu społeczeństwa,
- ujednoczenie minimalnych wytycznych w zakresie obowiązków beneficjentów.

Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego będzie koordynował działania informacyjno-promocyjne realizowane w ramach wszystkich funduszy i programów polityki spójności oraz zapewni komplementarność i spójność tych działań. Koordynacja będzie się odbywać między innymi przez formułowanie wytycznych horyzontalnych w zakresie informacji i promocji.

IZ, zgodnie z art. 97 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia o EFMR, jest odpowiedzialna za zapewnienie reklamy Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” przez informowanie potencjalnych beneficjentów, organizacji zawodowych, partnerów społecznych społeczno-gospodarczych, podmiotów zaangażowanych we wspieranie równości kobiet i mężczyzn oraz organizacji pozarządowych, w tym organizacji zajmujących się kwestiami środowiska naturalnego, o możliwościach oferowanych przez PO RYBY 2014–2020 i zasadach uzyskania dostępu do finansowania. Ponadto IZ jest odpowiedzialna za informowanie beneficjentów o wkładzie UE oraz ogółu społeczeństwa o roli odgrywanej przez UE w Programie Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”.

Działania informacyjne i promocyjne będą realizowane zgodnie z art. 119 rozporządzenia o EFMR oraz załącznikiem nr V do tego rozporządzenia, określającym szczegółowe zasady dotyczące działań informacyjnych i promocyjnych dla ogółu społeczeństwa oraz działań informacyjnych dla wnioskodawców i beneficjentów.

Opis celów, działań w zakresie informacji i promocji Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” oraz sposób ich wdrażania znajdzie się w horyzontalnym

dokumencie – *Strategia komunikacji Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”*, który zostanie zatwierdzony przez Komitet Monitorujący. *Strategia*, o której mowa powyżej, będzie wdrażana przez *Roczne plany działań informacyjno-promocyjnych Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”*, które będą przedstawiane Komitetowi Monitorującemu do wiadomości.

12. Informacje na temat organów odpowiedzialnych za wdrażanie systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania

12.1. Organy wdrażające system kontroli, inspekcji i egzekwowania

Nazwy instytucji / organu	
Organ nr 1	Minister właściwy do spraw rybołówstwa
Organ nr 2	Okręgowy Inspektor Rybołówstwa Morskiego w Gdyni
Organ nr 3	Okręgowy Inspektor Rybołówstwa Morskiego w Słupsku
Organ nr 4	Okręgowy Inspektor Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie

12.2. Krótki opis zasobów ludzkich i finansowych dostępnych na potrzeby kontroli, inspekcji i egzekwowania w zakresie rybołówstwa

W Polsce kontrola rybołówstwa jest morskiego realizowana na podstawie przepisów UE oraz ustawy o rybołówstwie. Zgodnie z tą ustawą organami administracji rybołówstwa morskiego są: minister właściwy do spraw rybołówstwa (obecnie jest nim Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi) oraz Okręgowi Inspektorzy Rybołówstwa Morskiego (OIRM) – jako organy administracji niezespolonej. Okręgowi Inspektorzy Rybołówstwa Morskiego podlegają ministrowi właściwemu do spraw rybołówstwa. Do kluczowych zadań Okręgowych Inspektorów Rybołówstwa Morskiego należy nadzór nad przestrzeganiem przepisów o rybołówstwie morskim oraz przepisów o organizacji rynku rybnego, w tym egzekwowanie prawa w drodze wydawania decyzji administracyjnych.

Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, w każdym państwie członkowskim jeden organ zajmuje się koordynowaniem działalności kontrolnej wszystkich krajowych organów kontroli. W Polsce tym organem jest minister właściwy do spraw rybołówstwa, a w ramach struktury Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Departament Rybołówstwa. Dodatkowo, w ramach Departamentu Rybołówstwa funkcjonuje Wydział Centrum Monitorowania Rybołówstwa (CMR) odpowiadający m.in. za elektroniczną rejestrację działalności połowowej.

W okręgowych inspektoratach rybołówstwa morskiego około 50% zatrudnionej kadry stanowią inspektorzy przeprowadzający kontrole. Jest ich łącznie w trzech inspektoratach 48, w tym:

- 17 inspektorów na obszarze OIRM Gdynia,
- 16 inspektorów na obszarze OIRM Słupsk,
- 15 inspektorów na obszarze OIRM Szczecin.

W budżecie państwa na 2014 r. na działalność okręgowych inspektoratów rybołówstwa morskiego mającą na celu wspieranie WPRyb zaplanowano środki finansowe w wysokości 12 425 000 zł.

12.3. Główny sprzęt, w szczególności liczba statków, samolotów i helikopterów

Do przeprowadzania kontroli na morzu są wykorzystywane statki kontrolne. Większość wykorzystywanych statków stanowi własność OIRM. Wyjątkami są: czarterowanie statku *Navigator* od Akademii Morskiej przez OIRM w Szczecinie oraz wykorzystywanie jednostek pływających Straży Granicznej przez OIRM na podstawie porozumień zawartych z Komendantem Morskiego Oddziału Straży Granicznej. Poniżej przedstawiono zestawienie dotyczące wykorzystywanych statków kontrolnych.

Lp.	Nazwa	Rodzaj łodzi np. RIB*	Rok produkcji	Port	Status posiadania
1.	Kontroler-16		1971	Dziwnów	Własność
2.	Kontroler-17		2007	Wolin	Własność
3.	Kontroler-18		2007	Świnoujście	Własność
4.	ŁM-OIRM-1	RIB	2012	Szczecin	Własność
5.	ŁM-OIRM-6	Motorówka	2001	Trzebież	Własność
6.	ŁM-OIRM-8	RIB	2002	Wolin	Własność
7.	ŁM-OIRM-9	RIB	2002	Dziwnów	Własność
8.	ŁM-OIRM-10	RIB	2006	Trzebież	Własność
9.	ŁM-OIRM-11	RIB	2006	Szczecin	Własność
10.	ŁM-OIRM-12	RIB	2007	Dziwnów	Własność
11.	ŁM-OIRM-14	RIB	2008	Świnoujście	Własność
12.	ŁM-OIRM-15	Motorówka	2008	Trzebież	Własność
13.	ŁM-OIRM-17	RIB	2011	Wolin	Własność
14.	Nawigator XXI	Statek szkolny		Szczecin	Użyczenie
15.	Kontroler-21	Na wyposażeniu RIB	1974	Kołobrzeg	Własność
16.	Kontroler -25	Na wyposażeniu RIB	1970	Ustka	Własność
17.	PN-OIRM-K2	RIB	2004	Darłowo	Własność
18.	Kontroler-15		2006	Frombork	Własność
19.	Kontroler-16		2006	Kąty Rybackie	Własność
20.	Kontroler 19		2009	Władysławowo	Własność

*RIB - rigid-inflatable boat

Organy kontroli rybołówstwa nie dysponują samolotami i helikopterami.

Wśród pozostałych środków transportu wykorzystywanych przez OIRM największe znaczenie mają samochody. Poniższe zestawienie prezentuje ich liczbę i wiek.

Liczba środków transportu (bez łodzi)						
Wyszczególnienie	OIRM Szczecin		OIRM Słupsk		OIRM Gdynia	
	Liczba	Średni wiek	Liczba	Średni wiek	Liczba	Średni wiek
Samochody	6	4	7	5	8	8
Przyczepy	9	6	2	13	2	9

Poniższe zestawienie prezentuje stan dodatkowego sprzętu wykorzystywanego w pracy przez inspektorów.

	Wyposażenie inspektorów		
	OIRM Szczecin	OIRM Słupsk	OIRM Gdynia
Liczba służbowych telefonów komórkowych (oprócz satelitarnych)	24	26	17
w tym z dostępem do aplikacji typu OSIRIS, V-Catch	14	20	17
Liczba służbowych telefonów satelitarnych	2	1	1
Inne środki łączności	Krótkofalówki	Radiotelefony	Radia VHF, radia UKF, terminal satelitarny na statku patrolowym
Liczba urządzeń pomiarowych typu Omega	4	6	6
Liczba hełmów bezpieczeństwa	15	12	20

12.4. Lista wybranych rodzajów operacji (art. 76 rozporządzenia o EFMR)

Rodzaj operacji	Opis
<p>Zakup, instalacja i opracowywanie technologii, w tym sprzętu komputerowego i oprogramowania, systemów wykrywania statków (VDS), systemów telewizji przemysłowej (CCTV) oraz sieci informatycznych umożliwiających gromadzenie danych dotyczących rybołówstwa, administrowanie nimi, ich zatwierdzanie, analizowanie, zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do tych danych, ich prezentowanie (na stronach internetowych dotyczących kontroli) i ich wymianę, a także opracowywanie metod pobierania próbek takich danych, oraz wzajemne połączenia z międzysektorowymi systemami wymiany danych (art. 76 ust. 2 lit. a rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Utrzymanie i modernizacja istniejących zasobów eksploatowanych przez Centrum Monitorowania Rybołówstwa w Gdyni oraz Okręgowe Inspektoraty Rybołówstwa Morskiego. Zakup i instalacja systemów i urządzeń rejestracji video na statkach rybackich wraz z opracowaniem metody zarządzania ryzykiem w celu optymalizacji wykorzystania gromadzonych tą drogą danych. Prezentacja wyników na ukierunkowanej stronie internetowej. Zapewnienie pełnej funkcjonalności systemu dwustronnej wymiany danych z innymi instytucjami (system radarowy Straży Granicznej, systemy stosowane przez Administrację Morską, MIR, Służbę Celną, Inspekcję Weterynaryjną)</p>
<p>Opracowanie, zakup i instalacja podzespołów, w tym sprzętu i oprogramowania komputerowego, niezbędnych do zapewnienia transmisji danych od podmiotów zajmujących się połowami i wprowadzaniem do obrotu produktów rybołówstwa do odpowiednich organów państw członkowskich i UE, w tym niezbędnych podzespołów do systemów elektronicznej rejestracji i elektronicznego raportowania (ERS), systemów monitorowania statków (VMS) oraz systemów automatycznej identyfikacji (AIS) stosowanych na potrzeby kontroli (art. 76 ust. 2 lit. b rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Utrzymanie i modernizacja istniejących zasobów eksploatowanych przez Centrum Monitorowania Rybołówstwa w Gdyni oraz okręgowe inspektoraty rybołówstwa morskiego</p>
<p>Opracowanie, zakup i instalacja podzespołów, w tym sprzętu i oprogramowania komputerowego, niezbędnych do zapewnienia identyfikowalności produktów rybołówstwa i akwakultury, o których mowa w art. 58 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 (art. 76 ust. 2 lit. c rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Zakup sprzętu niezbędnego do wykorzystywania przez inspektorów rybołówstwa morskiego systemu identyfikowalności produktów rybołówstwa i akwakultury, o którym mowa w art. 58 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009</p>
<p>Wdrażanie programów służących wymianie danych między państwami członkowskimi oraz ich analizie (art. 76 ust. 2 lit. d rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Operacje w tym zakresie nie będą realizowane</p>
<p>Modernizacja i zakup statków patrolowych, statków powietrznych i śmigłowców, pod warunkiem że używa się je na potrzeby kontroli rybołówstwa co najmniej przez 60% całkowitego okresu użytkowania w roku (art. 76 ust. 2 lit. e rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Zakup statku inspekcyjnego na wymianę „Kontrolera-16”. Zakup statku wielozadaniowego przeznaczonego do kontroli rybołówstwa w wymiarze minimum 60% czasu użytkowania w roku przy współudziale innych instytucji polskich i innych państw członkowskich UE</p>
<p>Zakup innych środków kontroli, w tym urządzeń umożliwiających pomiar mocy silnika i sprzętu ważącego (art. 76 ust. 2 lit. f rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Zakup innych środków kontroli, w tym urządzeń umożliwiających pomiar mocy silnika na morzu i wag wraz z oprzyrządowaniem do rejestracji danych</p>
<p>Opracowanie innowacyjnych systemów kontroli i monitorowania oraz realizacja pilotażowych projektów dotyczących kontroli rybołówstwa,</p>	<p>Projekt pilotażowy: Uzupełnienie bazy referencyjnej kodów DNA utworzonej przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny</p>

<p>w tym analiza DNA ryb lub tworzenie stron internetowych dotyczących kontroli (art. 76 ust. 2 lit. g rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>i jej wykorzystanie w kontroli rybołówstwa, w tym w fizycznej kontroli produktów rybołówstwa przywożonych z państw trzecich niezbędnej zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiającym wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniającym rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylającym rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 (Dz. Urz. UE L 286 z 29.10.2008, str. 1) – zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1005/2008”.</p>
<p>Szkolenia i programy wymiany – także pomiędzy państwami członkowskimi – personelu odpowiedzialnego za działania w zakresie monitorowania, kontroli i nadzorowania działalności połowowej (art. 76 ust. 2 lit. h rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Szkolenia i programy wymiany – także pomiędzy państwami członkowskimi – personelu OIRM i IZ PO RYBY 2014–2020</p>
<p>Analizy kosztów i korzyści, oraz oceny poniesionych wydatków i audytów dokonanych przez właściwe instytucje w ramach monitorowania, kontroli i nadzoru (art. 76 ust. 2 lit. i rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Operacje w tym zakresie nie będą realizowane</p>
<p>Inicjatywy, łącznie z seminariami i narzędziami medialnymi, skierowane zarówno do rybaków, jak i innych uczestników, takich jak inspektorzy, prokuratorzy i sędziowie, jak również do ogółu społeczeństwa, prowadzone w celu lepszego uświadomienia im konieczności zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów oraz stosowania przepisów WPRyb (art. 76 ust. 2 lit. j rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Organizacja seminariów i szkoleń skierowanych zarówno do rybaków, jak i instytucji oraz podmiotów związanych z obrotem produktami rybołówstwa</p>
<p>Koszty operacyjne poniesione w trakcie wykonywania wzmocnionej kontroli stad podlegających indywidualnym programom kontroli i inspekcji ustanowionym zgodnie z art. 95 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, a także z zastrzeżeniem koordynacji kontroli zgodnie z art. 15 rozporządzenia Rady (WE) nr 768/2005 z dnia 26 kwietnia 2005 r. ustanawiającego Wspólnotową Agencję Rybołówstwa oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2847/93 ustanawiające system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 128 z 21.5.2005, str. 1) (art. 76 ust. 2 lit. k rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Operacje w tym zakresie nie będą realizowane</p>
<p>Programy związane z wdrożeniem planu działania ustanowionego zgodnie z art. 102 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, w tym również wszelkie poniesione koszty operacyjne (art. 76 ust. 2 lit. l rozporządzenia o EFMR)</p>	<p>Operacje w tym zakresie nie będą realizowane</p>

12.5. Powiązanie z priorytetami określonymi przez KE

Lista działań przewidzianych do realizacji w ramach EFMR:

1. Plany działania – realizacja postanowień wynikających z planów działania przyjętych zgodnie z art. 102 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009.
2. Systemy zatwierdzania danych – opracowanie i instalacja systemów zatwierdzania danych (ang. data validation system); opracowanie procedur postępowania z rozbieżnościami wykrytymi przez system; szkolenia dla inspektorów w zakresie wykorzystania informacji.
3. Obowiązek wyładunkowy – zgodnie z art. 15 rozporządzenia w sprawie WPRyb.
4. Świadectwa połowowe – zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1005/2008.
5. Moc silnika – zgodnie z art. 41 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009. KE zatwierdziła opracowany przez Polskę plan kontroli wyrwywkowych.
6. Indywidualne programy kontroli i inspekcji – decyzja wykonawcza Komisji nr 2013/305/UE z dnia 21 czerwca 2013 r. ustanawiająca indywidualny program kontroli i inspekcji dla połowów dorsza, śledzia atlantyckiego, łososa i szprota w Morzu Bałtyckim (Dz. Urz. UE L 170 z 22.06.2013, str. 66). Realizacja działań kontrolnych w zakresie połowów wymienionych gatunków, jak również prowadzenia działalności z tym związanej, obejmującej ważenie, przetwarzanie, wprowadzanie do obrotu, przewożenie i przechowywanie produktów rybołówstwa, podlegają przepisom ww. decyzji KE.
7. Wymagania dotyczące możliwości śledzenia – rozporządzenie Komisji (WE) nr 1461/2003 z dnia 18 sierpnia 2003 r. ustanawiające warunki projektów pilotażowych w odniesieniu do elektronicznego przekazu informacji w sprawie działalności połowowej oraz w odniesieniu do teledetekcji (Dz. Urz. UE L 208 z 19.08.2003, str. 14-16). W zakresie wdrażania systemu VDS (ang. Vessel Detection System) Polska nie planuje wdrażać takiego działania.

13. Gromadzenie danych

13.1. Ogólny opis działań związanych z gromadzeniem danych przewidzianych na lata 2014–2020

1. Działania prowadzone na poziomie krajowym w celu zbierania danych biologicznych, technicznych, środowiskowych i socjoekonomicznych, dotyczących rybołówstwa komercyjnego i rekreacyjnego obejmują dwa okresy: okres lat 2014–2016 i okres po 2016 r.:

1.1. Działania prowadzone na poziomie krajowym w celu zbierania danych biologicznych, technicznych, środowiskowych i socjoekonomicznych, dotyczące rybołówstwa komercyjnego i rekreacyjnego w okresie 2014–2016 realizowane są przez MIR-PIB:

- zgodnie z zatwierdzonymi planami rocznymi na okres 2014–2016 (decyzja wykonawcza Komisji C(2013) 5568 z dnia 30.08.2013 r.) oraz rozporządzeniem (WE) nr 199/2008,
- od 2015 r. zostaną rozszerzone o zbieranie danych dotyczących przypadkowego połowu waleni zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 812/2004 z dnia 26 kwietnia 2004 r. ustanawiającym środki dotyczące przypadkowych odłowów waleni na łowiskach i zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 88/98 (Dz. Urz. UE L 150 z 30.4.2004, str. 12).

1.2. Działania prowadzone na poziomie krajowym w celu zbierania danych biologicznych, technicznych, środowiskowych i socjoekonomicznych, dotyczące komercyjnego i rekreacyjnego po 2016 r. będą realizowane przez MIR-PIB i będą obejmować poniższy zakres oraz dodatkowo zakres wynikający z nowych rozporządzeń KE w sprawie gromadzenia danych, będących w przygotowaniu:

1.2.1. Działania prowadzone na poziomie krajowym w celu zbioru danych biologicznych, technicznych i środowiskowych:

- a) zbieranie danych jest prowadzone przez obserwatorów bezpośrednio na trawlerach dalekomorskich w przypadku prowadzenia połowów poza obszarem Morza Bałtyckiego,
- b) zbieranie jest danych prowadzone przez obserwatorów bezpośrednio na kutrach i łodziach rybackich w rejsach na Morzu Bałtyckim, z wykorzystaniem monitoringu ruchu jednostek rybackich przez dostęp do systemu VMS,
- c) zbieranie danych o przyłowach organizmów morskich, w tym ssaków i ptaków morskich, w połowach komercyjnych i rekreacyjnych,

- d) zbieranie danych jest prowadzone przez obserwatorów bezpośrednio na jednostkach rybackich prowadzących połowy rekreacyjne,
- e) zbieranie danych z wyładunków ryb dokonywanych w portach i przystaniach rybackich,
- f) zbieranie i analiza danych zarejestrowanych w krajowym centrum monitorowania rybołówstwa oraz w rejestrach kapitanatów i bosmanatów portów,
- g) zbieranie danych w trakcie rejsów badawczych prowadzonych przez statek (statki) badawcze, zatwierdzonych do realizacji i koordynowanych międzynarodowo przez ICES,
- h) zbieranie danych realizowanych w ramach dwustronnych i wielostronnych umów, a wynikających z programu gromadzenia danych,
- i) zbieranie danych dotyczących przypadkowego połowu waleni,
- j) gromadzenie danych w krajowej bazie danych rybackich,
- k) przetwarzanie zgromadzonych danych podstawowych w zestawy danych dla potrzeb analiz naukowych i doradztwa w zakresie zarządzania i przekazywanie ich do uprawnionych odbiorców końcowych w ramach tzw. *data call*.

1.2.2. Działania prowadzone na poziomie krajowym w celu gromadzenia danych społeczno-ekonomicznych:

- a) **rybołówstwo komercyjne** – zbieranie danych socjoekonomicznych będzie prowadzone na podstawie dwóch głównych źródeł informacji: rejestrów administracyjnych i formularzy statystycznych. Rejestry administracyjne obejmują dzienniki połowowe, deklaracje wyładunkowe, dokumenty pierwszej sprzedaży oraz Rejestr Statków Rybackich. Zakres danych gromadzonych na podstawie formularzy statystycznych będzie obejmował przychody z działalności połowowej i pozostałe przychody wraz z dotacjami, koszty w układzie rodzajowym, nakłady inwestycyjne i zobowiązania, zatrudnienie. Formularze będą wypełniane raz w roku przez armatorów statków rybackich prowadzących połowy w roku sprawozdawczym (obowiązek statystyczny). Zakres zbieranych danych będzie dostosowywany w trakcie kolejnych lat do wymogów KE/STECF,
- b) **rybołówstwo rekreacyjne** – zbieranie danych będzie obejmowało dane zebrane w trakcie rejsów na jednostkach prowadzących takie działania oraz informacje i dane dotyczące ilości rejsów i uczestników tych rejsów uzyskanych z kapitanatów portów i przystani rybackich,

- c) **akwakultura** – zbieranie danych społeczno-ekonomicznych będzie obejmowało ośrodki hodowlane i gospodarstwa rybackie, które zajmują się wylęgiem i podchowem narybku łososi atlantyckich. Populacja ośrodków hodowlanych i gospodarstw rybackich objętych badaniem może zostać rozszerzona na wszystkie przedsiębiorstwa, których podstawowa działalność będzie zdefiniowana według kodu PKD 03.22.Z – „Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych”, jeśli takie będą wymagania KE/STECF.

Zakres gromadzonych danych będzie się opierał o ankiety i będzie obejmował przychody wraz z dotacjami i pozostałymi przychodami, koszty w układzie rodzajowym, aktywa i zobowiązania, nakłady inwestycyjne, wielkość zakupu pasz dla hodowanych ryb, wielkość sprzedaży ryb oraz zatrudnienie,

- d) **przetwórstwo rybne** – zbieranie danych społeczno-ekonomicznych będzie obejmowało zakłady przetwórstwa rybnego, które będą znajdowały się na liście zakładów zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii do handlu wewnątrz wspólnoty oraz będą uprawnione do prowadzenia sprzedaży bezpośredniej. Będą to zarówno przedsiębiorstwa, które główny przedmiot działalności określają według kodu PKD 10.20.Z – „Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków”, jak i zakłady dla których przetwórstwo ryb nie będzie podstawowym rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej.

Zakres gromadzonych danych będzie się opierał o formularze statystyczne i będzie obejmował przychody wraz z dotacjami i pozostałymi przychodami, koszty w układzie rodzajowym, aktywa i zobowiązania, nakłady inwestycyjne oraz zatrudnienie.

Zakres zbieranych danych będzie dostosowywany w trakcie kolejnych lat do wymogów KE/STECF.

1.3. Działania prowadzone w zakresie koordynacji na poziomie regionalnym w celu zbierania danych biologicznych, technicznych, środowiskowych i socjoekonomicznych, dotyczących rybołówstwa komercyjnego i rekreacyjnego:

- 1) udział w regionalnych spotkaniach (grupach) koordynujących zbieranie danych na poziomie regionalnym,
- 2) udział w naukowych i eksperckich spotkaniach międzynarodowych grup planistycznych, grup studyjnych, grup roboczych i warsztatach dotyczących opracowywania zakresu i metod zbioru danych oraz oceny zbieranych danych,
- 3) udział w spotkaniach konsultacyjnych krajowych korespondentów do spraw zbierania danych,

- 4) kontynuacja istniejących lub zawieranie nowych dwu- lub wielostronnych porozumień dotyczących przedmiotu i zakresu zbioru danych rybackich, w oparciu o uzgodnienia i rekomendacje konsultacji regionalnych,
- 5) zasilanie zewnętrznych baz danych (typu Regionalne Bazy Danych, bazy danych ICES, bazy danych UE) danymi z krajowej bazy danych na odpowiednim poziomie agregacji, dla potrzeb analiz naukowych i doradztwa w zakresie zarządzania na poziomie międzynarodowym.

2. Główne kategorie wydatków kwalifikowanych.

- 1) wydatki dotyczące realizacji zatwierdzonych programów zbioru danych w latach 2014–2020,
- 2) wydatki dotyczące bezpośrednio realizacji działań służących zbieraniu, gromadzeniu i przetwarzaniu danych określonych w pkt 1.2.,
- 3) wydatki dotyczące bezpośrednio realizacji działań dotyczących koordynacji zbierania danych na poziomie regionalnym, określonych w pkt 1.3.,
- 4) wydatki dotyczące zakupu sprzętu i materiałów niezbędnych do zbierania danych, w tym specjalistycznego sprzętu badawczego,
- 5) wydatki dotyczące bezpośrednio gromadzenia i przetwarzania zbieranych danych, w tym utrzymania i rozwoju krajowej bazy danych.

13.2. Opis dotyczący metod przechowywania danych, zarządzania danymi i ich wykorzystania

1. Omówienie obecnej krajowej organizacji przechowywania danych i zarządzania różnymi kategoriami danych RGD

Dane biologiczne, ekonomiczne i transwersalne zbierane i gromadzone są przez MIR-PIB, podległy MRiRW, a wyznaczony do realizacji programu zbierania danych rybackich zgodnie z ustawą o rybołówstwie.

Zebrane dane są przechowywane na serwerze w siedzibie MIR-PIB. Serwer jest maszyną wirtualną opartą na procesorach Intel® Xeon® L5520 @ 2.27GHz z systemem operacyjnym Microsoft Windows Server 2008 R2 Datacenter. Wprowadzanie danych odbywa się za pośrednictwem aplikacji wykonanej w technologii ASP.Net. Dane docelowo są przechowywane w bazie danych Microsoft SQL Server 2012. W ramach zapewnienia bezpieczeństwa przechowywania danych wdrożono automatyczne wykonywanie kopii zapasowej, odbywające się codziennie. Dostęp do aplikacji oraz bazy danych jest możliwy tylko w sieci lokalnej MIR-PIB. Aplikacja zapewnia kontrolę dostępu do danych przez system kont użytkowników oraz przypisanych im ról.

2. Omówienie wszelkich zmian planowanych w odniesieniu do aktualnej organizacji, mających na celu zwiększenie jej efektywności, zmniejszenie nakładania się i zwiększenie interoperacyjności na poziomie krajowym, jak również z innymi państwami członkowskimi lub użytkownikami końcowymi

Nie przewiduje się istotnych zmian dotyczących aktualnej organizacji zbioru danych. Ewentualne, przyszłe zmiany wynikać będą z ewentualnego rozszerzenia ich zakresu w wyniku nowych regulacji KE dotyczących zbierania danych po 2016 r. dotychczasowa współpraca regionalna jest realizowana w sposób optymalny, co wynika z wieloletniego doświadczenia takiej współpracy na poziomie tzw. *end users*, jak np. grup roboczych ICES, spotkań STECF, udziału w Regionalnych Spotkaniach Koordynacyjnych (RCM – Regional Coordination Meetings), czy też współpracy w ramach regionalnych organizacji rybackich.

3. Przegląd aktualnych procedur kontroli działających na poziomie krajowym, mających na celu zapewnienie jakości, kompletności zgromadzonych danych pierwotnych oraz szczegółowych i zagregowanych danych z nich uzyskanych w celu przesyłania do użytkowników końcowych. Zarys wszelkich zmian przewidzianych w odniesieniu do aktualnych procedur kontroli w zakresie jakości i kompletności danych

Bieżącą procedurę kontroli jakości i kompletności danych realizuje dwuetapowy proces wprowadzania informacji. W pierwszym etapie dane są wprowadzane i oznaczane statusem wymuszającym ich weryfikację. Drugi etap polega na zatwierdzeniu danych przez uprawnionego użytkownika, który ma możliwość przeprowadzenia krzyżowej weryfikacji z danymi administracyjnymi. Planuje się zaimplementowanie zestawu standardowych raportów umożliwiających bieżącą kontrolę jakości i kompletności danych.

13.3. Opis sposobu osiągnięcia należytego zarządzania finansami i zarządzania administracyjnego w gromadzeniu danych

1. Wyznaczenie korespondenta krajowego koordynującego zbieranie danych na poziomie krajowym, instytucji uczestniczących w programie zbioru danych i określenie procesu koordynacji uczestników

Program zbierania danych zgodnie z decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest realizowany przez MIR-PIB zgodnie z umową pomiędzy MRiRW, które zapewnia należyte zarządzanie i poprawność raportów finansowych dotyczących realizacji zbioru danych. Korespondent krajowy jest wyznaczony i koordynacja programu odbywa się na bieżąco, drogą korespondencyjną lub w miarę potrzeb na krajowych spotkaniach koordynacyjnych.

2. Relacja pomiędzy korespondentem krajowym, a IZ i IC

Pozycję korespondenta krajowego w PO RYBY 2014–2020 określą wytyczne KE, na tym etapie jeszcze nie dostępne. Na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie określenia jednostki badawczo – rozwojowej realizującej program zbierania, gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do realizacji Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej (Dz. U, Nr 108, poz. 1151) minister właściwy do spraw rybołówstwa wyznaczył MIR-PIB, jako instytucję odpowiedzialną za gromadzenie danych oraz narodowego korespondenta. Jest on odpowiedzialny za bezpośrednią realizację programu gromadzenia danych oraz współpracę z KE.

IZ wyznaczy podmiot odpowiedzialny za gromadzenie danych w sektorze, w zależności od zakresu zbieranych danych.

3. Ustalenia dotyczące włączenia informacji odnośnie do zbioru danych do Krajowego Raportu Roczno

Informacje z realizacji operacji w zakresie gromadzenia danych będą włączane do raportu rocznego z realizacji PO RYBY 2014–2020, przygotowywanego przez IZ.

4. Systemy gromadzenia i transmisji zebranych danych

Zebrane dane będą gromadzone w krajowej bazie danych, która będzie utrzymywana i rozwijana w celu umożliwienia transmisji danych w wymaganym formacie i na wymaganym poziomie agregacji do zewnętrznych baz danych (typu Regionalne Bazy Danych, bazy danych ICES, bazy danych UE), a także upoważnionych tzw. *end users* zgodnie z odpowiednimi tzw. *data calls*.

5. Procedura oceny jakości danych przed ich przekazaniem użytkownikom końcowym

- 1) zebrane dane podstawowe, przed ich wprowadzeniem do krajowej bazy danych, będą weryfikowane pod kątem ich poprawności, Zbierane dane społeczno-ekonomiczne będą poddane ocenie kompletności oraz weryfikacji merytorycznej. Brakujące informacje będą uzupełniane w drodze bezpośrednich kontaktów z respondentami. Tam gdzie to możliwe dane dotyczące rybołówstwa zbierane na formularzach statystycznych będą podlegały kontroli krzyżowej (na poziomie statków rybackich) z danymi administracyjnymi. Zostanie przeprowadzona optymalizacja danych ze względu na segmenty floty, narzędzia połowowe, wielkość połowów, nakład połowowy i poniesione koszty działalności. Ocena jakości danych dotyczących przetwórstwa rybnego będzie przeprowadzona przy wykorzystaniu dostępnych danych opisujących sektor,
- 2) podstawowe testy statystyczne (współczynnik wariancji/średni błąd standardowy, wskaźniki odpowiedzi podmiotowej i przedmiotowej) pozwalające

określić bliskość obliczeń lub oszacowań do wartości dokładnych lub rzeczywistych, będą wykorzystane w celu określenia dokładności danych,

- 3) w procesie transmisji zagregowanych danych z krajowej bazy danych do zewnętrznych baz danych, ocena poprawności i jakości transmitowanych danych będzie dokonywana przy wykorzystaniu narzędzia oceny danych wbudowanych w zewnętrzne bazy danych.

6. Przygotowania do udziału w regionalnych grupach koordynacyjnych dotyczących zbierania danych

Na podstawie listy spotkań regionalnych grup koordynacyjnych (Regional Coordination Groups), w Rocznym Planie realizacji programu zbierania danych (Annual Workplan) zostanie zaplanowany udział osób zaangażowanych w zbieranie danych w spotkaniach koordynacyjnych dla tych regionów, w których statki rybackie pod polską banderą prowadzą działalność połowową i w stosunku do których Polska ma obowiązek zbierania danych. W budżecie programu zbierania danych na dany rok zostaną zaplanowane odpowiednie środki finansowe umożliwiające udział w pracach regionalnych grup koordynacyjnych. Ustalenia podjęte na regionalnych spotkaniach koordynacyjnych będą wdrażane zgodnie z ustaloną procedurą.

7. Przygotowania do udziału w spotkaniach naukowych i eksperckich dotyczących zbioru danych

Na podstawie listy spotkań naukowych i eksperckich dotyczących zbierania danych w danym roku realizacji programu zbierania danych, w Rocznym Planie realizacji programu zbierania danych (Annual Workplan) zostanie zaplanowany udział osób zaangażowanych w zbieranie danych w tych spotkaniach naukowych i eksperckich, które mają odniesienie do krajowego programu zbierania danych.

W budżecie programu zbierania danych na dany rok zostaną zaplanowane odpowiednie środki finansowe umożliwiające udział w odpowiednich spotkaniach naukowych i eksperckich.

8. Zasoby osobowe i techniczne przeznaczone do zbioru danych, w tym główne dostępne urządzenia, takie jak statki badawcze

Program zbierania danych rybackich, przy współpracy z krajową administracją rybacką, jest i będzie realizowany przez wykwalifikowaną kadrę naukową i inżynierjno-techniczną MIR-PIB, a także w miarę potrzeb innych instytucji naukowych, z wykorzystaniem odpowiedniego zaplecza technicznego (w tym m.in. laboratoriów, sprzętu do poboru prób, infrastruktury do gromadzenia i przetwarzania zbieranych danych) oraz statku badawczego R/V Baltica realizującego wieloletnie krajowe i międzynarodowe programy badań morskich i zbierania danych, w tym programy badawcze koordynowane przez Międzynarodową Radę Badań Morza (ICES). Skala zaangażowania kadry naukowej i inżynierjno-technicznej, jak i zaplecze

techniczne dla realizacji programu zbierania danych będą dostosowywane do zakresu i metod zbierania danych i ich przetwarzania zatwierdzanych w Rocznych Planach realizacji programu (Annual Workplan).

14. Instrumenty finansowe

14.1. Opis planowanego wykorzystania instrumentu finansowego

Nie dotyczy.

14.2. Wybór Środków EFMR, których wdrażanie jest planowane w ramach instrumentów finansowych

Środki EFMR
Wybrane do realizacji Środki w ramach PO RYBY 2014–2020 nie będą wdrażane w ramach instrumentów finansowych

14.3. Orientacyjne kwoty, których wykorzystanie jest planowane w ramach instrumentów finansowych

Łączna kwota EFMR na lata 2014–2020 (w euro)
0

Załączniki do Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”

1. Lista partnerów, z którymi się konsultowano.
2. Sprawozdanie z oceny ex-ante ze streszczeniem.
3. Sprawozdanie dotyczące strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
4. Skrócony opis systemu zarządzania i kontroli.
5. Mapy pokazujące wielkość i lokalizację sektorów rybnactwa i akwakultury, lokalizację głównych portów rybnackich i miejsc hodowli akwakultury oraz lokalizację obszarów chronionych (ZZSP, morskich obszarów chronionych, obszarów Natura 2000).
6. Wieloletni krajowy plan strategiczny dla akwakultury.